

Poljanci so praznovali

Pred 44 leti je bil tu politični zbor, ki ga je organiziral okrožni odbor Osvobodilne fronte

PREDGRAD — Krajevna skupnost Poljanska dolina ob Kolpi v občini Kočevje je 2. avgusta praznovala svoj krajevni praznik in 45-letnico vstaje jugoslovanskih narodov.

Na proslavi je najprej predsednik sveta KS poljanska dolina Aleksander Weiss pozdravil v imenu krajanov KS goste iz sosednjih KS Brod-Moravice.

INTERNIRANCIEM V SPOMIN

ADLEŠIČI — Ob dnevu internirancev, ki ga v Adlešičih praznujejo v spomin na 2. in 6. avgust, ko so iz teh krajev odpeljali v internacijo veliko ljudi, so preteklo nedeljo poleg proslave s kulturnim programom pripravili skupaj z muzejem NOB iz ljubljanke razstavo »Petdeset let po španski državljanski vojni«. Zanimiva razstava, ob kateri so mnogi obiskovalci — v Adlešičih se jih je zbralo več kot tisoč — obujali spomine, bo odprta do nedelje.

PRIZNANJA ZA PRAZNIK

BUTORAJ — 1. avgusta so v krajevni skupnosti Butoraj praznovali krajevni praznik v spomin na dogodke izpred 44 let, ko je bil Butoraj požgan in so ljudi internirali na Rab. Letošnje praznovanje je bilo še posebej slovesno, saj so končali z gradnjo vodovoda od Brdarcev do Zorencev. Za praznik so podelili priznanja OF KK SZDL, in sicer so jih prejeli: Stane Bahor, Jože Perušič ml., Milka Kocjan, Darinka Kocjan in Anton Šterk. Priznanja so podelili tudi Beltu, Rudniku, Goku, Gozdnemu gospodarstvu in Ernomaljski vojašnici, se pravi vsem, ki so pomagali pri gradnji.

M. KOCJAN

Pomnijo žrtve Praznik KS Tržišče

TRŽIŠČE — V soboto so počastili krajevni praznik v spomin na črni dan 2. avgusta 1942. Okupatorji so takrat pobili sedem talcev, teden dni kasneje so v Trebnjem ubili še šest ljudi, v Tržišču in na Malkovcu pa so zažgali 42 poslopij. Talci so morali najprej popraviti most v Pijavicah, zatem so jih postrelili.

Tokrat je novomeško Cestno podjetje zgradilo nov most. Same Pijavice so dobile nov vrhni sloj asfaltne prevleke. Spominu žrtev so se poklonili pred spomenikom. Izvedli so kulturni program, kjer so sodelovali šolarji tržiške osnovne šole in oktet mladih združnic.

Na slavnostni seji skupščine krajevne skupnosti so omenili tudi nekatere težave. Izpeljati bo treba samoprispevek za posodobitev ceste proti Telčam in dalje, graditev telefonsko omrežje, dobiti prostor za pokopališče, načrtujejo nov vodovod za Tržišče in Malkovec.

A. Ž.

Izjema je le Metlika

Povsod po svetu se poleti kulturni utrip močno zmanjša. Zavlada zatišje, toda do popolnega mrtvila nikoli ne pride. Kaj takega si lahko dovolimo le pri nas, v dolenjskih logih. Imamo občine, kjer traja kulturni mrk od junija do septembra. Ponekod trdijo, da za poletne prireditve ni denarja, drugod se prepričujejo, da tako in tako ne bi bilo obiskovalcev. Izgovorov nikoli ne zmanjka.

Toda kdor ne zna, ne more ali pa se mu ne ljubi kaj organizirati, mu vsaka malenkost prav pride. Če pregori žarnica v dvorani, bo že govoril o objektivnih težavah. Žal se take reči dogajajo tudi v krajih, ki so nekoč sloveli po zanimivih prijemih in prireditvah v dvoranah in na prostem. Spomnimo se samo Dolenjskega kulturnega poletja, ki je duhovno napajalo domačine in tuje obiskovalce v vsej dolini Krke, pa Dolenjskega kulturnega festivala in še kaj bi lahko navedli, čeprav nočemo trditi, da so te manifestacije propadle samo zaradi nezainteresiranosti ali pomanjkljive volje organizatorjev.

Tako ta čas rešuje prireditveno čast Slovenije južno od Save le mala Metlika, ki pa se je v tem smislu prebudila zlasti po zaslugi mladih, bržkone razmerjecev. Drugod pa nič, če izzamemo možnost obiskov v muzejih, likovnih razstaviščih! Popolna kulturna tema v najdaljših in najsvetlejših dnevih v letu! Še dobro, da je na Dolenjsko prišla artistično »čarovniška« družina Kellnerjevih iz Prage in da bodo imeli kaj od tega vsaj tisti kraji v novomeški občini, ki premorejo količjak spodobne dvorane. Naj uživajo vsaj oči, če že duh ne more!

I. ZORAN

Lukov dol, Stari trg ob Kolpi, Kočevja in pobratene KS Partizanska Drežnica.

Slavnostni govornik je bil predsednik občinske skupščine Kočevje Stane Letonja, ki se je Poljancem zahvalil za njihov prispevek v NOB in poveljni izgradnji ter govoril o sedanjem gospodarskem položaju v občini in o bodočih nalogah. Pri tem je poudaril, da je v bodoče potreben enakomerni razvoj krajevnih skupnosti, tudi nerazvitih, med katere sodi KS Poljanska dolina.

V kulturnem programu so sodelovali gasilska godba iz Predgrada, domači tamburaši in novi predgrajski ansambel »Žeja«. Po proslavi je bila gasilska veselica, na kateri je igral ansambel Tonija Verderberja. J. PRIMC

SPOMIN NA ZBOR — V spomin na politični zbor, ki sta ga leta 1942 organizirala okrožni odbor OF Kočevje in kočevski partizanski odred, so Poljanci 2. avgusta slavili svoj praznik, na katerem sta govorila predsednik sveta KS Aleksander Weiss in predsednik občinske skupščine Kočevje Stane Letonja. (Foto: J. Primc)

Bolno in škrbasto bogastvo?

Metliški zdravstveni dom se je v prvem polletju komaj rešil izgube — Ogromni stroški, premalo zdravnikov — Ali več denarja ali krčenje pravic

METLIKA — Izgube ni, problemi in težave pa ostajajo. Tako bi lahko najkrajše označili poslovanje metliškega zdravstvenega doma v letošnjem prvem polletju.

»Zasluge« za to, da temeljna organizacija Zdravstvenega centra Dolenjske ni polletja zaključila z izgubo, ima tudi metliška zdravstvena skupnost, ki jim je kot akontacijo za prvo polletje dala 8 milijonov dinarjev več. Tako je zdravstveni dom od obdobja zdravstvene skupnosti dobil v tem obdobju 52 milijonov dinarjev.

Vendar predstavlja ta denar le 72 odst. celotnega prihodka zdravstvenega doma v prvi polovici leta, se pravi, da so kar 28 odst. ustvarili s tako imenovanim prilivom, to je prihodek od drugih zdravstvenih skupnosti, v prvi vrsti od ozalske in črnomaljske, od koder imajo v metliškem zdravstvenem domu precej pacientov.

Kot rečeno, težave z nadaljnjim financiranjem zdravstvenega doma ostajajo, in to v prvi vrsti zaradi skokovitega naraščanja materialnih stroškov, zlasti zdravil, zobozdravstvenega, zobotehničnega in drugega obveznega materiala, pa tudi bencina, stroškov za ogrevanje, elektriko itd. Pri tem pa je treba povedati, da so njihovi stroški razmeroma najnižji v celotni dolenjski regiji, medtem ko je njihov priliv najvišji med štirimi zdravstvenimi domovi v regiji. Materialni stroški so v primerjavi z enakim lanskim obdobjem kar za tri četrt večji in zanje so dali skoraj 20 milijonov dinarjev. V Metliki ne vejo, kako urediti to zagatno stanje. Možnosti sta pravza-

prav samo dve: ali bo združeno delo zagotovilo za zdravstvo več denarja ali pa bodo morali krčiti pravice iz zdravstvenega varstva, to pa bi seveda šlo na račun zdravja ljudi. Dosljedni pacienti teh težav še niso občutili. Kaj pa poslej?

Metliška zdravstvena skupnost ima nekaj čez 8.000 zavarovancev, metliški zdravstveni dom pa zaposluje okoli 40 ljudi, od tega so 4 zdravniki in 3 zobozdravniki, se pravi, da sedaj pride na enega splošnega zdravnika več kot 2.000 zavarovancev. V Metliki si nikakor ne morejo predstavljati, kako naj bi do leta 1990, kot je zapisano v izhodiščih, en zdravnik prišel na 1.600 prebivalcev. Metliški zobozdravniki že leta tarnajo zaradi prezaoplenosti, saj bi potrebovali vsaj enega zobozdravnika. Ta četrti je bil tudi načrtovan, in sicer za šolsko ambulanto, a zaradi kroničnega pomanjkanja denarja iz tega ni bilo nič in tudi ne kaže, da kaj bo. V zdravstvenem domu nimajo prepotrebnega dispanzerja za medicino dela, prometa in športa, za kar bi v prvi vrsti potrebovali tovrstnega specialista. Direktor opravlja to funkcijo poleg rednega vsakodnevnega dela. Sedanja oprema je že precej iztrošena in

morali bi nabaviti nove aparate za sodobno diagnostiko. Denarja pa ni.

Pravijo, da je človek naše največje bogastvo. Če bo šlo tako naprej, bo to bogastvo kmalu bolno, škrbasto in onemoglo.

A. BARTEJL

Odpri preurejeno pekarno

Pekarna v Ločni je s 115-milijonsko investicijo povsem posodobljena — Boljši izdelki

NOVO MESTO — 1. avgusta je bil pomemben dan ne samo za 115-članski kolektiv Žita-Pekarne Novo mesto, marveč za prebivalce celotne novomeške občine. Ti so vse od aprila ob zaprti pekarni zaradi obnove doživljali moteno preskrbo kruha. Na slavnostni otvoritvi v navzočnosti gostov iz republiških in domačih forumov ter predstavnikov združenega dela je trak prerezal najstarejši delavec Jože Blažič.

Direktorica tega Žitovega tozda Dragica Galič je v govoru najprej spomnila, v kakšnih razmerah so v ločenski pekarni pekli kruh pred rekonstrukcijo. Če inspekcija je resno opozarjala, da sedemnajst let stara krušna peč s premajhno zmogljivostjo in vsestransko neustreznimi prostori zahteva obnovo.

Ker za potrebna obsežna preureditvena dela v Žitu ni bilo dovolj denarja, so se 115-milijonske investicije lahko lotili le s pomočjo združevanja sredstev. Tako so se ob otvoritvi javno zahvalili za razumevanje in pomoč tovarni Krka, Novolesu, Vodnogospodarskemu podjetju, Labodu, Gozdnemu gospodarstvu, Tovarni obutve, Podjetju za ptt promet, Emoni-Dolenjka, Novotekni, Elektru in Kovinarju. Aprila letos so začeli z gradbenimi deli, ki so se za dober mesec dni zavlekla iz objektivnih razlogov. Pe-

Ukradeni atletski medalji

Novomeškima atletoma storjena velika krivica

Letošnje državno prvenstvo seniorjev je bilo posebej pomembno za mladince Fabjana. Ker zaradi bolezni v začetku sezone ni nastopal in je v svoji prvi letošnji dirki, na državnem prvenstvu za starejše juniorje, osvojil tretje mesto, ga mesec dni pred balkanskimi igrami ni bilo na spisku potnikov za Izmir.

Da bi dokazal upravičenost nastopa na BAI, kjer se je že lani dobro odrezal, je nastopil na republiškem seniorskem prvenstvu, ki je bilo 14 dni pred BAI. V tem nastopu je dosegel

najboljši mladinski rezultat v državi na 5000 m in se spustil pod mejo 15 minut. Selektor mladinske reprezentance, ki je vedel, da je Fabjanu v začetku sezone nagajala bolezen, se opozorilo trenerja Mohorovića, da Fabjan napreduje in računa na nastop na mladinskih BAI, ni odzval. Pozneje se je pokazalo, da bi Fabjan s časom, ki ga je dosegel na republiškem prvenstvu, v Izmiru lahko osvojil naslov balkanskega prvaka.

Na seniorskem DP v Beogradu je nastopil predvsem zato, da bi selektorju Radojčeviću še enkrat dokazal, kakšno krivico mu je storil. Vse je povedal z rezultatom 14:45,56, s katerim bi teden dni prej na balkanskih igrah za sedem sekund premagal zmagovalca.

Za Novomeščane je grenko dejstvo tudi to, da bi na BAI medaljo v teku na 5000 m lahko osvojil tudi Bojan Vidmar, ki ga selektor Radojčević kljub temu, da je bil na DP starejših mladincev drugi, ni uvrstil v ekipo za Izmir. Vidmar je namreč prav tako kot Fabjan 14 dni pred igrami na seniorskem republiškem prvenstvu dosegel čas 15:03, s čimer bi na BAI za 15 s prehitel našega tekača, ki je osvojil bronasto medaljo. Je naključje, da tega tekača trenira prav selektor Radojčević?

J. PENCA

ZUPANČIČ Z MEDALJO Z BALKANSKIH IGER

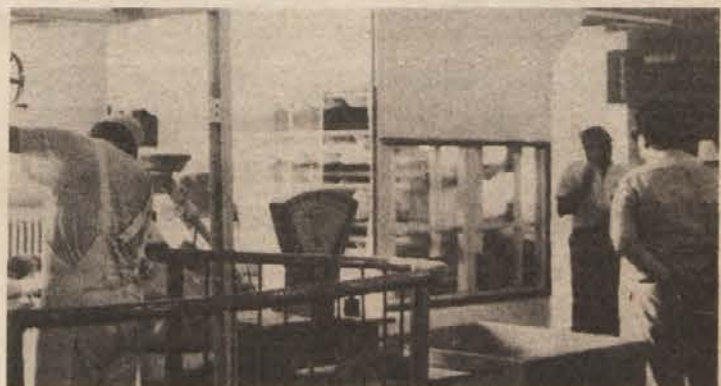
IZMIR — Novomeški atleti se že peto leto zapored vračajo z balkanskih iger z medaljo. Letos je na zmagovalne stopnice stopil tekač na 110 m z ovirami Matjaž Zupančič. V Izmiru je v finalu na visokih ovirah osvojil tretje mesto s časom 14,91 s. Do polovice proge je celo vodil, potem pa je na mehki stezi, ki mu ne leži, zadel nekaj ovir in izgubil desetinke, ki so ga ločile od naslova balkanskega prvaka. Tekmovanje v Turčiji, ki je bilo v hudi vročini (okrog 40° C), je motila tudi slaba in nena- vadna hrana.

NAJVEČJI REMONT NUKLEARKE DOSLEJ

KRŠKO — Poleg delavcev krške nuklearke bo pri remontu našega jedrskega prvca, ki bo trajal od 1. avgusta do 13. novembra, sodelovalo še 600 delavcev in strokovnjakov iz Jugoslavije. Nekatera posebna dela bodo opravljali francoski strokovnjaki Westinghousa.

TOPLIŠKI VEČER

DOLENJSKE TOPLICE — KUD Maks Henigman prireja v petek, 8. avgusta, ob 20. uri v topliški cerkvi večer klasične glasbe z organistom Sašom Mišom Frelihom in violinistko Sabino Jerman.

OB OTVORITVI NOVE PEKARNE V LOČNI — 1. avgusta so pokazali tudi sodobne naprave za peko kruha, za katerega kolektiv pekarnice obljublja mnogo boljše kakovost. V ponedeljek, 4. avgusta, je bila izbira kruha v novomeških trgovinah še mnogo boljša kot za časa obnovitvenih del. Postopoma bodo v pogon vključevali še nove stroje, tako da bo kupcem na voljo kruh po želji. (Foto: R. Bačar)

Izvozniki s praznim žepom

V prvi polovici leta so dolenski izvozni rezultati močno nadpoperčni — Rešitev zadnji hip

NOVO MESTO — Izvoz in uvoz sta v štirih dolenjskih občinah v prvi polovici leta narasla za 27 odst. v primerjavi z lanskim obdobjem, izvoz na konvertibilna tržišča pa je Dolenjska povečala kar za 31. odst. Lepi rezultati pa niso skladni z ekonomskim položajem prenekaterega kolektiva, ki z mednarodno konkurenco meri svoje sposobnosti.

Ti podatki, zbrani v medobčinskih gospodarskih zbornicah za Dolenjsko, izkazujejo še niz števil, ki pričajo o nadpoperčni čnem uspehu Dolenjcev na tujih trgih. Stopnja pokritosti uvoza z izvozom znaša nad 116, kar je znatno več od republiškega povprečja. Izredno, kar za 31 odst., pa je Dolenjska letos povečala konvertibilni izvoz, medtem ko v Sloveniji ob polletju ni bila dosežena niti lanskeletna raven tovrstnega izvoza.

Izvoz so povečale prav vse dolenske občine, pozitivno bilanco na konvertibilnem področju pa izkazuje le novomeška občina. Med največje dolenske izvoznike spadajo IMV, ki ima še vedno daleč najpomembnejši

delež na tujem tržišču, tovarne Krka, Novoles, Novoteks, Iskra Semič, Beti Metlika, Iskra Hipot Šentjerneje, Iskri v Mokronogu in Novem mestu ter Trimo Trebnje. Najbolj ugodno pokritje konvertibilnega izvoza z uvozom imajo v Novolesu, v šentjernejski Iskri, v novomeški Tovarni obutve, v trebanjskih Tesnilih ter v Iskri Novo mesto in Mokronog.

Očitno je, da se je v izvozu letos spet odprlo Metličanom in zlasti Trebanjcem v isti sapi, ko so izvozniki deležni pohval z vseh strani, sami pravijo, da jim to nič ne pomaga pri njihovem slabem ekonomskem položaju, h kateremu je dokaj pripomogla prav izvozna naravnost. V gospodarskih pogojih, kakršni so bili v veljavi v prvi polovici leta, je izvoz nekatere kolektive spravil na rob propada. Tipičen primer je Novoles. Nedavno sprejeti novi ukrepi ZIS v korist izvoznikov so prišli v zadnjem hipu. Če bodo izvozniki res spravili iz škrpicev in jih spodbujali na tej poti, pa se bo vedelo ob tridesetletnih obračunih.

RIA BAČER

KONČNO PRAVO POLETJE — Pa smo dočakali tudi prave poletne pasje dni. Po skoraj jesenskem večjem delu koledarskega poletja je vroče sonce, kot se za ta letni čas spodobi, krepko ogrela tudi naše kraje. Belokranjska lepota Kolpa se je ogrela že do blizu 30° C, njeni bregovi pa so polni kopalcev. Posnetek je z metliškega (žal zanemarjenega) kopaljšča, narejen pa je bil prejšnjo sredo. Če se je medtem vreme spet spridilo, nikar za to ne krivite časopisa. (Foto: A. B.)

Modernizacija že daje sadove

Ženske kostime, namenjene Libiji, so v Labodu uspešno razprodali doma

NOVO MESTO — Navzlic majhnemu morju raznoterih težav so v Labodu v prvem polletju kar uspešno poslovali. Edinole v izvozu niso povsem dosegli plana, sicer pa so s proizvodnjo 2 milijona srajc, bluz, kril in vrhnjih oblačil celo povečali proizvodnjo v primerjavi z lani.

Labodova proizvodnja je v prvih šestih mesecih delala celo z 21 ljudmi manj, a so vseeno za 2 odst. povečali produktivnost. Tak uspeh pripisujejo predvsem novi tehnologiji in proces-

nemu računalniku. Ugotovljajo pa, da se je ob modernizaciji pokazal presežek zaposlenih v skupnih službah. Nekaj ljudi bodo prekvalificirali, v proizvodnji pa bodo izpad nadomestili s študenti in diplomanti šol usmerjenega izobraževanja.

Največ težav so imeli z izvozom. Okrog 10.000 ženskih kostimov, izdelanih pred dvema letoma za kupce v Libiji, ki pa so zavlačevali s prevzemom, so uspešno razprodali na domačem trgu. Utrpeli so nekaj škoda in izpada v izvozu, vendar v nedogled niso bili voljni skladiščiti tolikšne količine oblačil, ki bi slej ko prej prišla iz mode.

V prvem polletju so imeli namesto polovice le 47 odst. proizvodnih zmogljivosti zasadenih za izvoz, vseeno pa so iztržili na tujem 900 milijonov dinarjev. Za načrtovanim pa izvoz zaostaja za 14 odstotkov.

Sicer pa so bilančne številke kar ugodne: celotni prihodek 5,7 milijard dinarjev je za 96 odst. večji kot pred letom dni, čistega dohodka pa je bilo 1,8 milijarde dinarjev in poprčen zaslužek je znašal 77.463 dinarjev. Labod kot celota uokvirja zaslužke v resolucijske okvire, po tozhdih pa so zaslužki dokaj različni, odvisni od poslovanja. Labod je ustvaril tudi planirani poslovni sklad.

Kot je povedal glavni direktor Milan Bratož, jim največ preglavic povzroča vse slabša kvaliteta surovin, in to ne le pri domačih, temveč tudi pri tujih dobaviteljih. Hude težave imajo s plačevanjem računov v tujini, zato so najeli tudi blagovne devizne kredite, da bi položaj omilili. Skušajo se znajti, kot vedo in znajo v trenutnih splošno neurejenih razmerah. »Po moje pa

kljub vsemu leni tako črno, kot je videti na prvi pogled. Zdalej tarnanje nič ne pomaga in ne moremo pričakovati, da bi nam to kaj pomagalo kot predleti. Je čas za akcijo, uresničitev novih zamisli, za preverjanje ekonomike poslovanja in organiziranosti programov.« Po besedah direktorja Bratoža v Labodu prav tem vprašanjem posvečajo veliko pozornost.

RIA BAČER

Bor med vidnimi izvozniki

Še naprej je največji posavski izvoznik »Djuro Salaj« — Turistični devizni priliv nezabeležen

KRŠKO — Z uveljavitvijo nove devizne zakonodaje Narodna banka Slovenije zagotavlja le obdelavo izvoznih in uvoznih carinskih deklaracij, ne pa obdelave plačilnega prometa, denimo za izvoz po poslih predelave, vračila anuitet za najeta posojila, najem novih blagovnih in finančnih posojil.

Metodologija za priznavanje izvoza v turizmu je bila objavljena šele 16. julija letos, zato v informaciji, ki jo je pripravila medobčinska gospodarska zbornica za Posavje o ekonomskih odnosih s tujino v prvih petih mesecih letos v regiji niso obdelani devizni prilivi iz tega naslova.

V blagovni menjavi brežiškega gospodarstva še vedno ni registrirana menjava tozda Tovarna avtomobilskih prikolic novomeške Industrije motornih vozil. V sevniško menjavo je vključen tudi izvoz in uvoz Belinkinega tozda Jugotanin, še nobenega izvoza pa niso zabeležili pri STT, tozda Tovarna lahkih konstrukcij Sevnica, in tozdu Metalne v Krmelju. V ekonomskih odnosih krškega gospodarstva je registriranih tudi 350

IZPOSOJEVALIŠČE V BOLNIŠNICI

BREŽICE — Občinska matična knjižnica namerava oživiti knjižnico splošne bolnišnice, ki je že več let uskladiščena v bolnišnični kleti. Zamisel bo lahko izpeljala le tedaj, če bi se kolektiv odločil za izročitev knjižne zaloge profesionalni ustanovi. Ta bi potem lahko organizirala v bolnišnici izposojevališče. Knjige bodo v tem srednjeročnem obdobju približali tudi bralcem na Bizejskem. Zdjaj morajo ponje v Brežice. Oddajenost je kar precejšnja ovira za pridobivanje novih članov.

Naša anketa

KAJ PA PREKORAČITELJI?

Da plače lovijo inflacijo ne pa ustvarjeni dohodek, je med ljudmi že splošno znana resnica vsaj od novega leta dalje. Eni so se zgedovali pri drugih, kazali s prstom na kolektive, ki so imeli najdebelejše kuverte. V tekmi, da bi ujeli zaslužke sosedov ali sorodnih delovnih organizacij, so šli v marsikateri delovni organizaciji čez stvarne možnosti. Za plače so razdelili sredstva, ki bi jih po planu šele morali ustvariti, vendar jih niso. Ker ni bilo od kod vzeti, so na ta račun največkrat zmanjševali akumulacijo in si s tem zapirali vrata za nadaljnji razvoj in bodočnost. Zvezni izvršni svet je takemu ravnanju skušal narediti konec z ukrepi, ki začasno omejujejo zaslužke pri kolektivih, kjer so doslej čezmerno delili. Kako delovni ljudje ocenjujejo to potezo ZIS?

LOJZKA ZAKRAJŠEK, vodja planško-analitske službe Obs Ribnica: »Vse delovne organizacije v ribniški občini, ki so za osebne dohodke namenile več kot bi smele, bodo do septembra oziroma do konca leta opravile poračun. Povsod so načrtovali tako rast dohodka, da bodo lahko zadržali dosedanje »plače« in jim osebnih dohodkov ne bo treba vračati.«

MILAN SIMIČIČ, tajnik občinske gasilske zveze Kočevje: »Gasilci nismo kršitelji, prav pa je, da bi vrnilo osebne dohodke, kjer so jih izplačali preveč. Ljudje pa ob teh ukrepih opozarjajo še na druge možnosti prihrankov: niso zadovoljni s tem, da tujci dobijo bencin ceneje, pravijo, da je preveč birokracije.«

POLONA VALENTINČIČ, učiteljica na Gostinski šoli v Novem mestu: »Če bi se pri osebnih dohodkih vsi obnašali tako, kot se v prosveti, ne bi bili potrebni nobeni ukrepi ZIS. Šolniki so že vsa leta pri zaslužkih vedno med najslabše plačanimi glede na usposobljenost in izobrazbo ter opravljeno delo. Prav je, če bodo morali poračunati osebne dohodke tam, kjer so delili še neustvarjeni dohodek.«

MARINKA STRGAR iz Globokega, zaposlena v DSSS Agraria Brežice: »V naši delovni organizaciji nas vračanje preveč izplačanih osebnih dohodkov ni doletelo ne zdaj in nikdar poprej. Smo po zaslužkih med zadnjimi v občini. Mislim pa, da se bodo v prizadetih delovnih organizacijah delavci težko sprijaznili z zmanjšano plačo ob hkratnih podražitvah.«

ANDREJ KROŠELJ, tehnolog v Tehnoservisu krške Kovinarske: »Kolikar vem, utegnje ukrepi ZIS prizadeti tudi nas. To ne bi bilo prav, kajti vrsto let zelo dobro poslujejo in negujemo tudi solidarnost na ravni delovne organizacije.«

LOJZKA VLAŠIČ, delavka BETI iz Metlike: »Za naše težko in odgovorno delo smo že zdaj preslabo plačani. Če bi morali še vračati osebne dohodke, bi to delavci štetli za krivico. Tam, kjer so si že prej povečali plače, naj bi še dalje dobivali več? Ni prav, če je tepen tisti, ki je priden.«

MOJCA STJEPANOVIČ, referentka za plan in analize v Obs Črnomelj: »Pri nas točnih podatkov o prekoračiteljnih osebnih dohodkih še nimamo, znani bodo do 15. avgusta. Tudi tam, kjer bodo morali na zahtevo občine osebne dohodke usklajevati, bo šlo za manjše vsote, in tako standard delavcev ne bo prizadet. V vseh delovnih organizacijah so že sami skušali do polletja zaslužke spraviti v prave okvire.«

IZIDOR ZIDAR, učitelj iz Mokronoga: »Menim, da restrikcije niso dobre, ker imamo že cel kup omejitev, zdaj pa še ta ukrep zvezne vlade. Pri ljudeh ne more biti dobro sprejet, če so dobro gospodarili. Lepo bi bilo, da bi bili na črni listi tudi učitelji, žal pa to ostajajo zgolj sanje, saj smo že predelgo na dnu družbene lestvice tudi po zaslužkih.«

BRANKO OGOREVC, direktor finančno-računovodskega sektorja Lisce v Sevnici: »Ukrep ZIS je žal nedorečen. Naštod Babušnica v Srbiji bi po tem ukrepu lahko izplačal za osebne dohodke več kot znaša čisti dohodek tozda. Tudi metodologija izračuna zaslužkov ni povsem jasna in ne definicija uporabljenih sredstev pri sovlaganju. V našem primeru, ko gre za Inplet, bo vložek dvakrat prikazan. Sicer pa Lisca ni kršitelj, ker imamo zelo ugodne rezultate.«

POSTAJALIŠČA IN PLOČNIKI NA BIZELJSKEM

BIZELJSKO — Za vodovodom, asfaltom in mrliško vežico se bodo v tem delu brežiške občine lotili izgradnje avtobusnih postajališč. V srednjeročnem načrtu imajo še pločnike v naselju Bizejsko, da bi bila hoja varnejša. Na vseh avtobusnih postajališčih in križiščih bodo do 1990 postavili tudi svetilke.

BENCINSKI TATOV PRIJETI

OTOČEC — Novomeški miličniki so 31. julija okoli 22. ure prijeli F. R., P. F. in I. A., kiso osumljeni kraje bencina na Otočcu. F. R. in P. F. stase tisti večer s tovornjakom — cisterno, last DO Kočevje, pripeljala na parkirni prostor ob magistralni cesti na Otočcu. Tam sta se srečala z I. A., kateremu sta iz svojega vozila dela kovinske posode, napolnjene z gorivom, ki jih je ta nato odnesel v svoj osebni avtomobil. Kaj več jim ni uspelo storiti, saj njihovo početje ni ušlo očem miličnikov.

gadirjev in hkrati tudi skupščine 2. izmene MDA »Rogla 86« pa je tudi krčan Tone Petrovič.

»Večino dela imamo v gozdovih, od koder odstranjujemo vejevje, in na smučiščih. Kopljemo jarke za betonske ograde, gradili smo tudi krajšo obvoznico. Delovišča so oddaljena le okrog četrte ure hoje. Organizacija je dobra. V malem nogometu smo premagali vse tekmece, celo NK Zagreb, v športnih srečanjih smo bili boljši tudi od brigadirjev zvezne MDA Kozjanske. Bolj poredko lahko igramo celo tenis. Imamo tudi plesnega

Stojan Kajba

učitelja Dušana Vodljana iz Laškega, ki vodi senovsko folkloro, najbolj množična pa sta računalniški krožek in krožek cestno-prometnih predpisov. Kar 25 brigadirjev bo tako verjetno opravilo teoretični preizkus znanja! pripoveduje komandant MDB Matija Gubec Stojan Kajba, ki je že sedmič na MDA, poprej je bil petkrat na zveznih akcijah, leta 1984 pa je bil tudi komandant ZMDA Istra 84.

P. PERC

toraj skoraj polovica zaposlenih, išče delo drugje zaradi nizkih prejemkov. »Uredili smo nagrajevanje po delu, če pa še odhajajo, gredo zaradi dela ponoči, ob praznikih, nedeljah. Natakarski poklic ni zanimiv, kar se vidi tudi po odzivu na razpisane štipendije, zato za točaje dobimo tiste, ki nimajo kam drugam. Vem, da bi lahko gostinci s tem, kar imamo, naredili kaj več, res pa je tudi, da se že popravlja odnos delavcev do dela, tako v črnomaljskem gradu, viniškem kampu, metliškem hotelu. Najslabše pa je v semiškem Smuku, kjer še vedno ne razumejo, da morajo najprej delati, šele potem bodo delili,« prizna Papež.

M. BEZEK

Krčani nimajo pravih tekmecev na MDA Rogla '86

Rekordni preseg norme

ROGLA — Med brigadami iz Kopra, Slovenske Bistrice in Tbilisija očitno krška MDB Matija Gubec nima pravih tekmecev. Prav na račun boljšega dela Krčanov so na republiški mladinski delovni akciji »Rogla 86« na zreškem Pohorju v drugi izmeni dvignili odstotek preseganja norme z indeksa 120 na 130.

Kot smo izvedeli prejšnjo nedeljo med obiskom številne mlade delegacije iz krške občine, ki ji je dala na voljo avtobus JE Krško, je MDB Matija Gubec od 20. julija (domov se bodo brigadirji vrnili najpozneje do sobote, 9. avgusta!) presegla delovne norme za 71, Koprčani za 35 in brigadirji iz Slovenske Bistrice za 2 odstotka. Krčani imajo tudi nov rekord akcije na udarniški dan: normo so presegli za 114 odstotkov in trdijo, da še niso rekli zadnje besede, saj je bil v sredo, 6. avgusta, drugi udarniški dan.

Krška brigada se lahko pohvali s kompletno zasedbo (ta Koprčanom ni pripomogla k boljšim rezultatom!); med 37 brigadirji je le sedem deklet, polovica je delavcev, drugi pa so študenti in učenci. Vodstvo akcije ugodno ocenjuje tudi zasedbo krške brigade in njenega vodstva, ki zna spodbuditi mlade, ne le da pridno porimejo na deloviščitih, ampak tudi v interesnih dejavnostih. Za te skrbita Ida Peršolja in Anita Semec, traser je Mesud Sinanović, komandant Stojan Kajba, predsednik zbora bri-

Šele priprave na razvoj turizma

V zadnjem desetletju niso za razvoj belokranjskega turizma naredili skoraj nič — V turizmu so najboljši domači delavci, a teh je malo

ČRNOMELJ — Belokranjski turizem je že drugič v dobrih letih dni dobil bodočo nežo ljubljanske televizije.

Največ kritik je seveda letelo na Golfuristov tozda Gostinstvo Bela krajina, ki naj bi bil nosilec turistične de-

Valentin Papež

javnosti v deželi ob Kolpi, a svoje naloge očitno ni opravil zaupanju primerno. Razlogov, zakaj tako, je veliko, prav gotovo pa ni moč mimo dejstva, da so se odgovorni zadnja leta preveč mačehovsko obnašali do te panoge.

Da turizem v Beli krajini zaostaja za ostalimi panogami, pove že podatek, da je znašala udeležba turizma v družbenem proizvodu občin leta 1977 že 1 odst., danes pa je le 0,6 odst. »Turizem je stagniral, ne morem pa reči, da je nazadovale. Prav te, skoraj desetletje trajajoče stagnacije pa ni mogoče popraviti čez noč. Žalostno je, da imamo

sedaj še vedno isti program razvoja kot leta 1978, uresničen pa ni,« pove Valentin Papež, ki je pred kratkim postal vodja tozda.

Sedanjemu obdobju pravijo v tozdu Gostinstvo priprava na razvoj. In kaj več kot to, da se pripravljajo, težko storijo. Nekaj so le naredili, saj so namenili za obnovo 20 milijonov dinarjev, od tega več kot polovico v metliški hotel in viniški kamp. Že pol leta pa zbirajo dokumentacijo in denar za sanacijo penzionia Lahinja, ki naj bi se začela čez mesec dni. Za delno obnovo bi potrebovali 110 milijonov dinarjev, za popolno pa 180 milijonov. »Če zahteva belokranjsko gospodarstvo razvoj gostinstva in turizma, potem bo moralo pomagati, a ne le moralno, tudi finančno. Naš tozda sam tega ne bo zmogel, na delovno organizacijo in sozd Integral pa se tudi ne moremo zanesti, saj so sami v velikih težavah, a tudi organiziranost je takšna, da ne mislijo na skupen razvoj,« pravi Papež.

Prizna sicer, da bi zaposleni v obstoječo opremo lahko delali bolje, zanika pa, da 40 njihovih delavcev,

ZA ENAKOMEREN RAZVOJ NI STRAHU

BREŽICE — Občina ima 19 krajevnih skupnosti. Do zdaj je število prebivalstva naraščalo le v osmih, v enajstih pa se je zmanjševalo. Za naprej predvidevajo policentričen sistem poselitve in enakomeren razvoj vseh krajevnih skupnosti. Vodilni središči sta in bosta ostali še naprej Brežice in Dobova.

SLOVESNOST NA POKOPALIŠČU — V Ločni so jo 29. julija priredili pripadniki enot jugoslovanskega vojnega letalstva. Ob prvi obletnici smrti Novomeščana, 50-letnega dipl. strojnega inženirja Srečka Zupanca, ki je imel kot polkovnik JLA zelo odgovorne dolžnosti, so v odprli nagrobno ploščo. Slovesnosti so se udeležili številni predstavniki tovarne Zmaj, več generalov JLA in komandant jugoslovanskega vojnega letalstva generalpodpolkovnik Anton Tus. V krogu svojcev so počastili spomin na Srečka Zupanca iz predvojno znane revolucionarne družine Zupancev iz Dol. Toplice. (Foto: R. Bačer)

kmetijstvo

Ni dobrih strojev za vinogradnike

Slovin povečuje število trsov v novih nasadih

OREŠJE — Na sončnih vinorodnih pobočjih, kjer so v letih 1962, 1963 napravili prvi nasad v terasah, vnovič rijejo buldožerji. Na teh šestih hektarjih bodo slovinovci že spomladi zasadili trto.

Nove terase so drugačne, bolj ekonomične. Iz prejšnje ene nastajata dve, to pa pomeni, da bo na isti površini raslo več trsa. Z zemljo so prvič delali zelo razkošno. Na šestih hektarjih je bilo 9 tisoč trsov, po novem jih bo 15 tisoč.

Za današnje vinogradništvo ni to nič posebnega, kajti drugod po Evropi imajo že 4500 trsov na hektar, ker se proizvajalci mehanizacije prilagajajo

vinogradnikom, in ne obratno, kot je to pri nas. Tudi tukaj bi trsje marsikje lahko sadili vertikalno, vendar ga s kmetijsko mehanizacijo ne bi mogli obdelovati. Širina med vrstami bi morala biti prevelika, razen tega kmetijski stroji tudi niso primerni za tak teren.

● Na Kupcah je do zdaj rastele rumeni plavec, avtohtona sorta v teh krajih. Strokovnjaki se za naprej še niso odločili, kaj bodo sadili: rumeni plavec ali beli pinot ali laški rizling. Do jeseni imajo še čas.

Obnova teče od pomladi dalje in je vsak dan dražja. Buldožerska dela opravljajo delavci gozdnega gospodarstva iz Brežic. Za hektar obnovljenih površin je moral Slovin še pred kratkim prispevati 6,5 milijona dinarjev, ta čas pa že računajo na 7 milijonov dinarjev. Vinogradina Kupcah so Slovinova last in so jih vključili v letošnji v obnovitveni program za 25 hektarjev površin. J. T.

BREZPOSELNI NI ZA DELO V VINOGRADIH

BIZELJSKO — Pri Slovinu morajo zaradi lanske pezebe posekati 20 ha lastnih vinogradov in ne le 4,5 ha, kot so ocenili lani. Površine, ki so pripravljene za nove nasade, zasajajo člani kolektiva na prostovoljnih delovnih akcijah. Dozdaj so zasadili 4 ha in do jeseni jih bo nared še 9. Mlade nasade morajo prva tri leta redno okopavati, zato jih pri Slovinu že zdaj skrbijo, kje bodo dobili delavce. Na skupnost za zaposlovanje se zamenjajo, ker iskanci zaposlitve za tako delo nočejo prijti.

R. BAČER

Najurnejši ni bil najboljši

Po točkah zmagal kosec Rudi Celestina iz Zgor. Vodla — Pri ženskah Mimi Povše iz Vrhka

DOL — Aktiv mladih zadržnikov iz Tržišča je ob krajevnem prazniku v soboto na travniku Boža Mesojedca pripravil tekmovanje koscev.

Najprej se je z dokaj neenakomerno otavo na navožen in torej ne najbolj ravni zemlji spopadlo sedem žensk. Zmagala je Mimi Povše iz Vrhka. Moški so kosili 4,80 x 25 metrov velike čredinke. V redi se jih je postavilo enajst. Najhitrejši, Lojze Škoporc z Malkovca, je nalogo opravil v pičlih 3 minutah in 53 sekundah, vendar ni postal zmagovalec. Strokovna komisija namreč točkujeta tudi kakovost košnje, ocenjuje poravnost redi, enakomernost rezi, čistočo košnje in poravnost odreza, vse z ocenami od ena do pet.

Za zmagovalca so razglasili kmeta Rudija Celestina iz Zgornjih Vodla (139,56 točke), sledijo: Alojz Škoporc, Drago Fric, Peter Camloh, Ciril Majcen itd.

Zmagovalca sta prejela novo kosišče, koso, oslo in oslovnik. Slednji je bil tudi tolažilna nagrada za vse sode-

lujoče. Člana aktiva mladih zadržnikov sta na kraju pokazala tudi naj-sodobnejši strojni način košnje in sušenja: z rotacijsko kosilnico in pajkom.

A. Ž.

ŽANJEJO S SRPI — Žetev, to starodavno opravilo, postaja vse bolj strojno delo; največkrat ga opravijo kombajni, ki vse naredijo v eni sapi. Na hribovitih njivi s strojem ne gre, če pa je žito še poležano, potem celo v ravnini najbolje požanjejo žanjice s srpi. Pet Luzarjevih žanjic v Gabrju je poldrugi mernik ovsca, ki ga je nevihta »vrgla«, požela v slabih štirih urah. (Foto: L. M.)

Priznanja znana

Komisije ocenile žgane pijače, vina in sokove za 32. vinski sejem

LJUBLJANA — Ob koncu tega meseca se bo v Ljubljani začel že 32. vinski sejem, ki bo trajal od 29. avgusta do 5. septembra. Komisije za ocenjevanje vin, žganih pijač in sadnih sokov so že opravile svoje delo. Ocenile so 180 vzorcev alkoholnih pijač iz 12 držav, 1160 vzorcev vin iz 12 držav in 94 sadnih sokov jugoslovanskih pridelovalcev.

Pri žganih pijačah letos ne bodo podelili najvišjega priznanja, so pa dodelili vzorcem 5 šampionov, 87 zlatih in 82 srebrnih medalj, od tega so jugoslovanski proizvajalci prejeli 4 šampione, 61 zlatih in 62 srebrnih medalj.

Za vina je 25 degustatorjev iz 11 držav podelilo 6 najvišjih priznanj — šampionov, od teh je eno pripadlo Jugoslaviji, 118 velikih zlatih medalj, 311 zlatih in 444 srebrnih medalj, jugoslovanski proizvajalci pa so dobili 35 velikih zlatih, 98 zlatih in 154 srebrnih medalj.

Za sadne sokove so podelili 8 najvišjih priznanj — grand prixov, od tega jih je 6 pripadlo slovenskim proizvajalcem.

Franc Černelč

Skoraj vse delo opravijo brez pomoči strojev

Pri Černelčevih v Dendnji vasi 23

DEDNJA VAS — V dolini potoka Gabrnice in po gričih na njenem levem bregu, dober streljaj od Pišec, se razprostira Dendnja vas. Slaba makadamska pot, bolj podobna malo boljše kolovozu, vodi do doma Černelčevih. Gospodarsko poslopje je prislono ob sleme strmega hriba, domačija pa je nižje na pobočju. Pri hiši s številko 23 povedo, da sta ata in mama v vinogradu.

»Nič se ne da kaj dosti pri nas pomagati z mehanizacijo, s traktorjem. Imamo le kosilnico. Zato pa je treba toliko bolj pljuniti v roke, čeprav imamo le 6 hektarjev zemlje, od tega je polovica obdelovana. Pomagajo žena, zet, hčerka in oba vnuka,« pripoveduje 61-letni gospodar Franc Černelč. Štiri glave živine imajo; pozimi so oddajali mleko, zdaj pa sta obe kravi breji in ni mleka.

V teh vinorodnih krajih z veliko ljubezni obdelujejo vinograde. Černelčevi dobro izkoristijo sleherni ped bolj skope zemlje in kar med trto zasejejo še vrtnine. »Pridelali smo že tudi po tri hektre vina na okrog 40 arih. Manjši vinograd imamo v Orehovcu. Zdjaj pa Slovinu, kjer sem kooperant, oddajamo le še grozdje. Lani, ko ga ni bilo, so dobro plačali, kajti pozeba je pobrala dober del pridelka. Nasploh pa Slovin še kar zmerno plačuje grozdje,« pravi Franc, žena pa doda: »Kar slabo mi je že v tej vročini na strmini. Upam, da se vsaj letos ne bo narava spet poigrala z našimi žulji in znojem.« P. PERC

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: Tit Doberšek

Mesec mirovanja v vinogradih

Poleg zimskih mesecev (od novembra do maja) je v dobi vegetacije avgust tisti mesec, ko v vinogradu ni potrebno opravljati posebnih del, vendar je tudi v tem mesecu treba tu in tam še kaj opraviti. Če še nismo trt vrščkali (glej članek z dne 24. julija), moramo to storiti do srede avgusta. Isto velja za trganje poškodovanih listov okrog grozda.

Ali naj vinograd še škropimo?

Na splošno v avgustu, ko grozdje dobiva mokco (oprh), ne škropimo več proti peronospori razen mlade vinograde, ki še bujno rastejo. Tega ne storimo zaradi pasjih dni, temveč zato, ker mladike trte ne rastejo več, zato ni mladega, nezaščitenega lista trte, stari listi pa so z zaščitno prevleko prejšnjih škropljenj dovolj zaščiteni. Če pa bi se pojavila peronospora na nezaščitenih mladih listih zalistnikov, je treba te pač porezati. Samo če toča poškoduje vinograd, je nujno treba škropiti brez ozira na čas.

Do srede avgusta, to je do začetka mehčanja jagod, je priporočljivo škropiti grozdje z enim izmed fungicidov, ki varujejo grozdje pred gnilobo (botryticidi), kot so: enovit M, ronilan, roval, sumilex, folpet, euparen. Tem dodamo še sredstva za zatiranje oidije: cosan, karathane ali bayleton. Po 15. avgustu pa bomo prenehali škropiti trte tudi s temi sredstvi, kar je nujno zaradi časa karence, to je časa, ki je potreben do trgatve, da sredstva izgubijo strupeni učinek.

Škoda zaradi ptičev

Ptiči v velikih jatah pa tudi posamezno (škorci in drugi) naredijo v času zorenja grozda od srede avgusta dalje veliko škodo v vinogradih. To velja zlasti za zgodnje in barvne sorte grozda, kot so portugalka, game, šentlovenka, modri burgundec, frankinja. Poleg barvnih sort se lotijo ptiči tudi ranih belih sort, kot so ranina, beli burgundec, rizvanec; celo pozno zo-

reči laški rizling ni varen pred njimi.

V severnovzhodni Sloveniji, to je v Slovenskih goricah, na Kozjaku, obronkih Pohorja in v Halozah ptice že od nekdaj preganjajo s »klopotci«, ki so značilni za te vinorodne kraje. Klopotec postavlja po vrhovih vinskih goric 15. avgustom (velika maša). Leseni čepki kot klavica udarjajo po deski. Čepki so pritrjeni na os, ki jo vrti vetrnica ob vetrovnem jesenskem času. Na žalost tudi to strašilo ni popolno, saj se ptiči po nekaj dneh privadijo na ropot, v nevetrovnem vremenu pa tudi klopotci ne delujejo. Tako to strašilo ne zaleže dosti.

Več kot klopotci zaleže streljanje v predvidenem časovnem razdobju. Škoda, da nam trgovina ne nudi primernih topičev na plin (karbid), ki bi jih razvrstili po vinogradih in bi samosprožljivo streljali. V časopisu smo brali, da so Angliji iznašli posebno strelna strašila za ptice, pri katerih razmike strelnih učinkov uravnava baterije. Trgovina naj bi se pozanimala za to iznajdbo in nabavila nekaj primerkov.

Delno odganjanje ptičev obeni ostanki stekla, ogledal, svetlečih se plastičnih trakov, ki jih veter premika in s tem vznemirja ptice. Ob pomanjkanju drugih strašil je tudi to sprejemljivo, čeprav je uspeh le delen.

Uspešno varstvo proti ptičam je prekrivanje grozda s tanko mrežo. Trgovine KZ, ki prodajajo kmetijski reprodukcijski material, naj bi mreže nabavile in jih nudile vinogradnikom.

V zvezi s strašenjem ptičev v času zorenja grozda naj bi se izkazali tudi lovci, katerim ne bi smelo biti žal žrtvovati nekaj strašnih strelcev vsak dan po posameznih goricah, s katerimi bi preganjali ptice iz vinogradov. Kot strašilo so uspešne tudi razobešene ustreljene ptice roparice (kragulji, šoje), ker se jih drobne ptice bojijo. Tudi pri tem naj vinogradnikom pomagajo lovci z odstrelom teh ptič.

DT

Lani izguba, letos dobiček

Žužemberški zadrugi je ob polletju ostalo prek 5 milijonov dinarjev dobička — Do konca leta še bolje?

ŽUŽEMBERK — Po lani uspešno izvedenem družbenem varstvu v Kmetijski zadrugi Žužemberk se ugodni rezultati tudi letos nadaljujejo. Novi direktor Janko Skube je s poslovnim rezultatom sicer zadovoljen, zaskrbljen pa nad upadom kmetijske proizvodnje.

Polletni obračun, ki izkazuje 5,5 milijona dinarjev ostanka čistega dohodka, so v zadrugi 27. julija ocenili tudi na zboru delavcev in v delavskem svetu.

Menili so, da gre za razmeroma ugoden poslovni uspeh posebno v primerjavi s slabim rezultatom prejšnjih let in pa ob dejstvu, da so iz lastnih sredstev adaptirali še žužemberško trgovino in zanjo odšteli nad 5 milijonov dinarjev.

Ker so letos prodali kar 5 ton semenskega krompirja, kljub vsemu računajo na količinsko dobro letino okrog 80 ton. Ugodno kažejo kumare v pogodbeni pridelavi. Odkupijo jih poprečno 45 ton na teden, dobro uspeva tobak, prvič pa so letos pri treh pogodbenikih poizkusili saditi še rdečo peso.

— S čim pa kmetovalci vašega območja zlasti niso zadovoljni? — Zatikalo se je pri odkupu suhe robe — zobotrebcev. Izdelki so predolgo ostajali pri izdelovalcih, ljubljanskemu Domu pa se ni mudilo ne s prevzemom izdelanega blaga ne s plačilom. Kajpada so ljudje godrnjali.

— Kakšno poslovno napoved lahko daste do konca leta?

»Rezultati ne bodo slabši, pričakujem boljše. Za nadaljnji razvoj kmetijstva vidim lepe možnosti tudi zavoljo novih predpisov, ki omogočajo agromelioracijska dela tudi pri posameznikih.«

R. BAČER

AKUMULACIJA

PRI ROKI

PRIGORICA — Prigoriški tozdrbniškega Inlesa posluje najbolj donosno. Na vprašanje, kako jeto možno, saj so drugi Inlesovi tozdi večji, smo dobili tak odgovor: seveda le zato, ker pri Prigoriški gradnji jez za akumulacijsko jezero in tako je akumulacija pri roki. Povedati pa moramo, da bo prigoriški jez zadrževal (akumuliral) odvečno vodo le ob poplavih oz. velikem deževju. Voda bo iz akumulacijskega jezera postopoma odtekala, dokler ne bo površina jezera odtekla in bo akumulacija na suhem... Da ne bodo ostali z akumulacijo na suhem tudi prigoriški inlesovci.

Pozimi doma, poleti v Dalmaciji

Na čateški vrtnarji I. Galič pred vsakim sajenjem razkuži zemljo

ČATEŽ OBSAVI — Ivan Galič dela že poldrugo desetletje na vrtnarji brežiške Agrarije pri kompostiranju in pripravljanju zemlje za sajenje. Po poklicu je vzdrževalec in obvlada tudi delo na strojih, najbolj pa se je uveljavil na stroju za razkuževanje prsti. To delo opravlja po potrebi, vendar nikoli pozimi, ker je zemlja ohlajena.

Zmogljivost njegovega stroja je 750 tisoč kalorij. Zemljo segreje na 120° Celzija. Če vsebuje 50 odst. vlage, je v treh urah dezinficira 50 kubikov, če je vlaga več, je ves postopek daljši. Med delom s parno kolono, kot imenuje V.Splitu sterilizira zemljo za Parkovne dezinfekcijski stroj, ima Galič na sebi azbestno obleko in rokavice. Temperatura zemlje, ki se pari pod polivinilasto folijo, ves čas nadzoruje. V primeru, da se živo srebro dvigne samo do 90 stopinj, je učinek razkuževanja vprašljiv. Ste-

rilizacija je najučinkovitejša pri 120 stopinjah Celzija.

Mojster Galič je povedal, da jeta postopek zelo drag. Na uro porabi zanj od 120 do 160 litrov gorilnega olja. V rastlinjakih brez tega ne gre, saj bi jim sicer boleznin in razni škodljivci uničili vse trud.

Vsako poletje se Galič za mesec dni napoti v Dalmacijo. Pa ne počiva na morje, ampak delat. V Splitu sterilizira zemljo za Parkovne nasade in Inštitut za jadransko kulturo. Do zdaj so bili še vedno zadovoljni z njegovim delom in zanj pomeni priznanje že to, da se še nikoli niso pritožili in da cenijo njegovo znanje in izkušnje.

J. T.

Kmetijski nasveti

Zdravila za mehka jajca

Včasih je bilo lahko pridobivati zdrava jajca, saj je narava kot nedosegljivi mojster sama poskrbela za red. V kmečki rejji je koka na paši dobila vse, tudi kalcij za trdno lupino in karotinoide za zdaj tako pogrešano intenzivno barvo rumenjaka. Ko pa je dobičkaželjni človek ta red porušil, živali omejil, hkrati pa jih s selekcijo prisilil, da več dajejo, so nastopile težave raznih vrst, ena med njimi je pojav mehkih jajc, o čemer bo danes beseda.

Povprečno kokošje jajce tehta blizu 60 gramov, desetino te teže pa sestavljajo različni minerali, predvsem kalcij. Eno samo zneseno jajce vsebuje 2,2 g čistega kalcija, ki ga žival mora čimprej nadomestiti, hkrati pa ga mora imeti kot vsaka druga dovolj tudi za telesne potrebe. Nepravilna prehrana in omejen življenjski prostor ob tako velikih potrebah kmalu pripeljeta do pomanjkanja in posledic, ki jih nekdanj skorajda niso poznali.

● Prizadeta nesnica si pomaga, kot ji veleval nagon. Išče kamenčke in drobce apnenca, v stiski pa se loti celo lastnih jajc, da bi prišla do potrebnega kalcija za tvorbo novih. Če se pojavijo mehka jajca, je zato prva stvar kosašim nuditi apnenčev pesek in poskrbeti za boljše prehrano, v katerih ne bo manjkalo mineralov in vitaminov. Razen kalcija je za tvorbo dobrih jajc zelo pomemben fosfor. Dobra krma za kokoši ima približno 3 odstotke kalcija in pol odstotka fosforja. Enostransko krmo je moč izboljšati z dodajanjem rudninsko-vitaminske mešanice, ki jo izdeluje farmacevtska industrija (pri nas Lek).

Pa še beseda o barvi rumenjaka! Gospodinje imajo raje močnejše obarvane, zato je ob farmški rejji, ki omejuje dotok naravnih barvil, treba misliti tudi na to. Če paša ni mogoča, je koristno pokladati večji odstotek dehidrirane moke, še bolje pa je koruzno zrnje trdink, koruzni gluten ali dehidrirana lucerna. Ponemokod mešavajo v krmo za nesnice nekaj mlite rdeče paprike ali celo simitična barvila (carophyllgelb ipd.), da tako popravijo, kar je bilo prepričeno storiti materi naravi.

Inž. M. L.

ČETRTKOV INTERVJU

Večina ušla omejitvam

O negospodarskih investicijah, ki jih omejuje nova zakonodaja, govori Tone Kraševac iz SDK

NOVO MESTO — V zvezi z naj-novejšimi ukrepi ZIS in vzporednimi republiškimi predpisi, ki stopajo na prste negospodarskim in neproizvodnim investicijam, v štiri dolenskih občinah ne bo veliko prizadetih. Pogovor s svetovalcem

Tone Kraševac

v SDK, Tonetom Kraševcem podrobneje osvetljuje razmere.

»Po zvezni in republiški zakonodaji je potrebno ustaviti negospodarske in neproizvodne investicije, ki do konca junija niso imele opravljenih 70 odst. del po predračunu gradnje. Kot izjema so v zakonu navedeni nekateri objekti vselovenskega pomena s področja kulture. Omejitve tudi ne prizadejajo objektov za znanstveno raziskovalno delo ter izobraževanje, zaklonska in objekti, ki predstavljajo nadomestno gradnjo zaradi naravnih nesreč. Prav tako omejitve ne zadenejo objektov, za katere je vsaj polovico denarja zbrano s samopriskevkom. Izjeme pa so še vedno pogojne, kajti za vsak objekt mora republiški izvršni svet izdati sklep, da se gradnja lahko začne ali nadaljuje. Vsi investitorji so morali izvršnemu svetu poslati obrazložitev, Služba družbenega knjigovodstva pa brez sklepa izvršnega sveta ne dovoljuje nobenih izplačil.«

— Kakšno je bilo na Dolenjskem stanje 30. junija, ki velja za mejni datum?

»Prijavljenih je bilo 20 objektov v gradnji za negospodarske in neproizvodne namene v skupni predračunski vrednosti 1,9 milijarde dinarjev. Od teh je 16 takih, ki so ali gradbeno že povsem končani ali pa imajo opravljenih okrog 80 odst. gradbenih del in pričakujemo, da bodo s sklepom izvršnega sveta lahko dokončani. Nekaj tovrstnih gradenj, zlasti v novomeški občini, pa se mi zdi vprašljivih.«

— Na katerih objektih po vaših podatkih del ne bodo mogli nadaljevati brez težav?

»Gre za gradnjo družbenega doma v Smarjeti v vrednosti 45 milijonov din, ki je dograjen le 10-odstotno, vendar pa je prostovoljno delo občanov z njihovimi prispevki v predračunski vrednosti zastopano z 80 odstotki. Nadalje za obnovo in rekonstrukcijo novomeškega stadiona v predračunski vrednosti 24 milijonov dinarjev, za večnamenski dom Gasilskega društva Otočec in večnamenski objekt Konjenskega kluba Šentjernej. Od teh investitorjev doslej še nihče nima papirja izvršnega sveta SRS, da gradnjo lahko nadaljuje.«

— Ljudje pravijo, da se na nekaterih neproizvodnih objektih dela vseeno nadaljujejo, ne glede na novo zakonodajo. Za kakšne primere gre?

»Pri vseh gradnjah, kjer je bilo s pogodbami izvajalcem del že vnaprej plačano, lahko dela izvajajo. Tak primer je gradnja telovadnice pri osnovni šoli Metlika, gradnja proizvodno poslovnih prostorov Pionir v Metliki, nadzidava prostorov GG Črnomelj, prizidava šole v Semiču in še nekateri.«

RIA BAČER

TRETJA IZMENA V ŽUŽEMBERKU

ŽUŽEMBERK — V nedeljo, 3. avgusta, je prišla v brigadirsko naselje tretja delovna izmena brigadirjev zvezne mladinske akcije »Suha krajina 86.«. V tretji izmeni so brigade iz Priboja, Belega Manastira, Novega Sarajeva, Siska in Postojne. Pričakovali so tudi mlade iz Ptuj in Lenarta, a so udeležbo odpovedali. Druga delovna izmena je na deloviščih Suhe krajine opravila 21.500 delovnih ur, vrednih čez 18 milijonov dinarjev. Kar 238 brigadirjev pravkar odide izmene je gradilo vodovod v Sela-Šumberku, Zagorici in Gradencu, gradilo PTT omrežje v Sadinji vasi in opravljalo agromelioracije na Polomu in Smuku.

Krize še ne občutijo

V Črnomaljskem Begradu so komaj kos vsem naročilom — Pomoč kooperantov — Nova žaga v Kanizarici

ČRNOMELJ — Kljub temu da se težave gradbenih delovnih organizacij nadaljujejo, se v črnomaljskem Begradu pohvalijo, da imajo veliko dela, gradbišča pa predvsem v Beli krajini in v ozaljski občini onkraj Kolpe, kar je zelo ugodno. Veliko dela imajo tudi zaradi 25 tisoč izgubljenih norma ur v zimskih mesecih, zato morajo še toliko bolj pohiteti.

Koliko naročil imajo v Begradu, pove tudi to, da so prav v teh dneh prvič zaposlili tristoletnega delavca, poiskati pa so morali tudi kooperante, kajti sami niso kos vsemu delu, kljub temu da imajo večurni delavnik in delajo ob sicer prostih sobotah. Tako jim je uspelo, da so ob polletju splavali iz izgube, ki so jo imeli v prvih treh mesecih.

SREČANJE MLADIH

BRUSNICE — Preteklo nedeljo so Brusničani, to je osnovna organizacija mladine in športno društvo že tretjič uspešno pripravili tradicionalno srečanje mladih iz novomeških krajevnih skupnosti. Sodelovalo je 11 osnovnih organizacij ZSMS, pomerili pa so se v teku, metu kamenja, teku v vrečah, vlečenju vrvi, skoku v daljino in igri presenečenja. Zmagali so mladi iz Žabje vasi, ki so prejeli prehodni pokal, hkrati pa so tudi organizatorji srečanja v prihodnjem letu.

Mladim pomagajo v stiski

NOVA DEJAVNOST CENTRA ZA SOCIALNO DELO V PRID OSEBNOSTNO MOTENIH OTROK — POTREBNA POMOČ

NOVO MESTO — Prostovoljno socialno delo je v svetu znana dejavnost, pri nas pa v tem ubiramo prve korake. Novomeški center za socialno delo ima pri pomoči vedenjsko in osebnostno motenih mladostnikov že nekaj izkušenj.

Gre za svojisko obliko prostovoljnega (brezplačnega) dela občanov z otroki in mladostniki, mišljeno kot pomoč in dopolnitev poklicnemu socialnemu delu. V Novem mestu vodi to dejavnost socialna delavka Mojca Papič, zastavljeno pa je v dveh skupinah: za pomoč osnovnošolskim otrokom in za pomoč osebnostno in

vedenjsko motenih mladostnikov in mlajših polnoletnikov.

Prostovoljci, ki so se v prostem času pripravili vsaj enkrat na teden srečevati z otrokom, ki jim je dodeljen, enkrat na teden pa prisostvovati tudi strokovnim pogovorom na centru za socialno delo, morajo biti stari vsaj 16 let. Prostovoljci, ki delajo z mladostniki, morajo imeti tudi ustrezno osnovno znanje s področja psihologije in pedagogike in morajo biti polnoletni.

V Novem mestu dokaj uspešno že od aprila letos dela skupina sedmih prostovoljcev z mladostiki. Za pomoč mladim v stiski so se za zdaj prijavi večina socialni delavci, ki se v prostem času bodisi na spredu, v kinu, na izletu ali sicer v neuradnem okolju srečujejo s svojim mladostnikom. V sproščnem pogovoru mu pomagajo spoznavati bistvo njegove stiske, ga pravilno usmerjati in se z njim ukvarjati.

Ker pa je tovrstne pomoči potrebnih veliko več otrok in mladostnikov, kot je za zdaj prijavljenih prostovoljcev, še iščejo občane, ki bi se bili voljni vključiti v tovrstno humanitarno delo. RIA BAČER

VISKI — Restavracija pri vodnjaku in njeno osebje sta pogosti žrtvi te rubrike, tokrat pa ju moramo zaščititi. Gost iz toplejših krajev naše države je naročil viski. Ko mu ga je natakarica prinesla, je že od daleč kričal, da to ni noben viski, da te gnojnice ne bi pil niti njegov ded. Ko so možaku dostavili steklenico, iz katere so natočili sporno tekočino, je začel zmagoslavno vpiti, da je imel prav, da so mu podtaknili italijanski viski, ki ga on prezira. Jeznoritež ima gotovo pravico do osebnega okusa, s svojim dedkom pa je nekoliko pretiraval. Beseda viski je bila dedku popolnoma neznana, od pijače pa je poznal studenčnico in bosensko rakijo.

OMET — Vse, o čemer piše ta rubrika, se je zgodilo, se dogaja ali se bo zgodilo. Ko smo pred dnevi opozorili, da z rotovža odpada omet in da utegne biti zadeva nevarna, nismo mislili, da se bo napoved tako hitro uresničila. Kepe ometa so hujše poškodovale žensko, ki si je mislila, da jo od nesreč lahko doleti le podražitev kruha in elektrike, olje in sladkor pa menda čakata jeseni.

Ena gospa je rekla, da je imel cirkus, ki je nedavno obiskal mesto, dobre in slabe strani. Dobra je ta, da so starši nenehoma vedeli, kje so od jutra do večera njihovi otroci, slabo pa je, da jih je ta vednost stala najmanj 1000 din na dan.

Sprehod po Metliki

TRIKRAT NA TEDEN JENAMETLIŠKEM KOPALIŠČU zabava s plesom. Za nemirne in stiskajoče igra ansambel Supernova. Fante so iz Črnomlja, vodi pa jih najmlajši iz dinastije Mihelčičev. Plesalcev in zabave željnih se kar tare, tako da ima Asani Nuhi s svojo famulijo polne roke dela. TURISTIČNA SEZONA JE NA VISKU, zato ni nič čudnega, če so metliške gostilne ob večerih polne domačin in tujih ljudi. Hotel Bela krajina je navadno zaseden do zadnjega stola, nič slabše ni pri zasebnikih. Od 23. ure dalje pa Metlika zamre. Takrat je namreč konec točenja pijače, in če hočeš ali ne, moraš domov pod ruhevo. LJUBLJANSKA TELEVIZIJA je poklonila Metličanom boedečo nežo, kar pomeni, da s turističnimi storitvami ni tako, kot bi moralo biti. Zavaljo tega se ne bo nihče odel v črnilo, kajti s turizmom se v tej občini na sončni strani Gorjanec ne ukvarja skoraj nihče. Vse je bolj ali manj prepuščeno slučaju, dobri ali slabi volji kakšnega gorečnega. Reke motoriziranih turistov pa se valjajo mimo Metlike proti Plitvicam in naprej ob morje.

Črnomaljski drobir

TURISTIČNA ZANIMIVOST — V Beli krajini je večkrat slišati tarnanje, da se tistega, kar imajo, ne znajo prav obrniti v turistične namene. Pa ni vselej tako. Nekateri stvari se kar same »obrtačajo« in ponujajo turistom, žal navadno takšne, ki so nam bolj vramoto kot v čast. Tudi hiša nad viniškim kopaljščem sodi med takšne »znamenitosti«. Ker je noče nihče porušiti ali vzdrževati, se je že pred leti začela sama rušiti. Turisti jo z veseljem oblegajo in fotografirajo, kajti nihče ne ve, če bo prihodnje leto še stala.

MOSTA — Črnomaljši, ki morajo večkrat na dan po mostih čez Dobljico in Lahinjo proti kozjemu placu pa se še vedno razburjajo, ker je eden od njih, tisti pri klavnicah, zanemarjen, dotrajan. Prvega so delavci Cestnega podjetja nekoliko pokrpali, ko pa bi moral priti na vrsto še drugi, so popravili orodje in odšli.

Drobne iz Kočevja

MOKE NI, KRUH PA KOT KAMEN — V kočevskih trgovinah moke že dlje časa ni, trgovke pa pravijo (in to ugotavljajo tudi občani), da je kruh star oz. trd kot kamen. Peksi bi gotovo imeli tisoč opravičljivih izgovorov in tudi tistega, da jestar kruh bolj zdrav, vendar si tudi Kočevci žele takega kruha, kot ga pečejo drugod.

PO NAFTO S KANTAMI — Občana, ki je imel bicikel natovorjen s kantami, smo vprašali, zakaj sejetako opremil. Povedal je, da gre po nafto, a ne zato, ker se bo podražila, ampak ker se mu je že nekakrat primerilo, da mu avtomobil ni hotel voziti. Na znančev nasvet zdaj nataka nafto v kante in jo nato še preceedi skozi gosto krpo, da odstrani iz goriva umazanijo (smeti), in potem z vožnjo ni težav.

PRVI OBIŠK SMRTI — Komaj so dem starejših občanov v Kočevju odprli, je ga je 27. julija obiskala smrt, ki je pokosila Marijo Maurič. Pokopali so jo 30. julija na kočevskem pokopališču. Na zadnji poti jo je spremljala kočevska godba (13 godbenikov), krsto so nosili štirje, za njo pa jestopalo le 6 občanov. Tudi jni ni nihčespregovoril v zadnje slovo.

Iz tovarne v trgovino

Uspešna Betina prodaja mimo grosistov v Istri in Dalmaciji — Te dni že jesensko-zimska kolekcija

METLIKA — Prodaja Betine kolekcije za pomlad-poletje gre h koncu. S prodajo so v Beti dokaj zadovoljni, spet pa se je zgodilo kot že nrejšnja leta, da so s svojim glavnim poletnim artiklom kopalkami prišli malo prepozno na trg. Letos je bila ta zamuda manjša kot prejšnja leta.

Zadnjih nekaj let uvajajo v Beti proti koncu sezone tudi prodajo na terenu. Izkušnje so namreč pokazale, da se grosisti v strahu pred zalogami že sredi sezone branijo novih naročil, zato v marsikateri manjši trgovini, ki jo zalaga z robo grosist, zmanjka najbolj iskanih artiklov. Zato so se v Beti pred časom odločili, da bodo večkrat sami obiskali te trgovine. Usmerili so se v prvi vrsti na Istro in Dalmacijo, kar se je doslej izkazalo kot pametna in koristna poslovna poteza.

Na pot gre najprej potnik, za njim pa kamion, poln blaga. Potnik »obdelava« trgovine in kampe, naročil pa dobijo

od nekaj do 1.000 kosov. V glavnem gre za kopalke, poletne majice ter artikle za na plažo, prodajo pa celo oblačila za šport, rekreacijo in oddih. Lani so tako prodali več kot 30.000 kosov raznih artiklov, letos pa v dveh takih akcijah v Istri in Dalmaciji že okoli 20.000. Do konca sezone nameravajo še dvakrat obiskati Istro.

Hkrati pa v Beti že dalj časa s polno paro teče proizvodnja jesensko-zimske kolekcije, ki jo bodo v drugi polovici tega meseca že začeli dobavljati kupcem. Modele iz te kolekcije so, kot je v navadi, poslovnim strankam iz Slovenije, Istre ter bližnjih hrvaških krajev vključno z Zagrebom predstavili marca na internih modnih revijah na Vinomeru, poteka pa tudi že sklepanje pogodb za kolekcijo pomlad-poletje 87, ki so jo na Vinomeru predstavili septembra. Za prodajo Betinih artiklov skrbi šest zagorskih potnikov, ki pokrivajo celo Jugoslavijo, poleg tega pa imajo še predstavitelji in skladišči v Beogradu in Splitu.

V Beti zagotavljajo, da bo večina artiklov iz jesensko-zimske kolekcije pravočasno narejena in dobavljena kupcem. A. B.

DRUGA IZMENA MANJ USPEŠNA

LOKVE PRI ČRNOMLJU — V nedeljo je zaključila delo druga izmena republiške mladinske delovne akcije »Bela krajina 86«, ki je v prvi dekadi gradila vodovod v semiški krajevni skupnosti, v drugi pa od Kuljajev proti Jugorju v metliški občini. Medtem ko je delo v črnomaljski občini zaključeno po načrtih, pa jim v metliški ni uspelo izpolniti plana, ker trasa ni bila pripravljena, brigadirjev je bilo manj, pa tudi manj delavni so bili. V tretji izmeni se je zbralo 80 brigadirjev, kar je sicer še vedno za 40 manj, kot bi se jih moralo, zanimivo pa je, da so poleg Ljubljancev in Mariborčanov prvič na belokranjski akciji tudi tujci, Estonci, Litvanci, Čehoslovaki in vzhodni Nemci. Kot pravijo v štabu akcije v Lokvah pri Črnomlju, se bodo morali brigadirji v zadnji izmeni zelo potruditi, da bodo izpolnili načrt, upanje, da jim bo to res uspelo, pa daje tudi 20 brigadirjev iz ozaljske občine, ki bodo začeli delati na trasi 10. avgusta.

ZA PRAZNIK PRITEKLA VODA — V butorajski krajevni skupnosti so pretekli teden hoteli graditi zadnji del glavnega vodovodnega voda (na fotografiji) in ga zaključili pred krajevnim praznikom 1. avgustom. Zanimivo je, da so v tej najmanjši in nerazviti krajevni skupnosti v črnomaljski občini začeli graditi vodovod lani jeseni, pretekli teden pa so že imeli otvoritev glavnega voda v Veliki Lahinji in Zorencih. Veliko dela na kamnitem terenu so krajinj opravili sami, pohvalijo pa tudi pomoč črnomaljskih vojakov ter delovnih organizacij Goka, Belta, Rudnika, GG Črnomelj, kmetijske zadruge Črnomelj. Prihodnje leto bodo sprejeli še priključke k hišam, čaka pa jih tudi napeljava telefona in ureditev pokopališča.

Z večjim izvozom do prednosti

Beti je v letošnjem prvem polletju izvozila skoraj toliko kot lani v celem letu — Usmeritev v čisti izvoz — Živiljenjsko vezani na uvoz

METLIKA — Medtem ko je metliška Beti prejšnja leta več uvozila kot izvozila, je v prvi polovici letošnjega leta uvoz uravnovesila z izvozom, oziroma je celo malo več izvozila kot uvozila. Res so v prejšnjih letih na drugačne, za Beti manj ugodne načine obračunavali izvoz in uvoz, pa vendar je tudi dejansko v letošnjem prvem polletju ta belokranjska delovna organizacija na tem področju naredila precejšen korak naprej.

Seveda imajo po novem zakonu aktivni izvozniki prednosti pri plačilu za uvoženi material, in tako je Beti sedaj na drugem prednostnem mestu od sedmih. Kljub temu zamuda pri odpiranju nalogov za plačilo še vedno traja okoli dva meseca, tuji dobavitelji pa zaradi slabih izkušenj čakajo, da je akreditiv odprt in šele potem pošljejo naročeno robo. Zato morajo ta dvomesečni premik upoštevati pri načrtovanju uvoza. Kljub vsem težavam pa proizvodnja v Beti v prvem polletju zaradi uvoza ni trpela.

V prvem polletju izvoz tudi po finančnem učinku ni bil zanimiv — izvažati pa so morali zaradi prepotrebne uvoza — sedaj pa račun že kaže drugače. Tiha devalvacija dinarja za 15

odst. in boljše izvozne stimulacije so izvoz naredile tudi finančno zanimivejši. V prvi polovici leta je Beti na konvertibilno tržišče izvozila za 2,5 milijona dolarjev, kar je že skoraj toliko, kot je znašala vrednost izvoza v celem lanskem letu. Prav tako se Beti preusmerja na tako imenovani čisti izvoz, pri čemer jim gredo najbolj v denar kopalke, telovadni dresi pa tudi oblačila za rekreacijo.

Nikakor pa to ne pomeni, da se nameravajo odpovedati ali da zanemarjajo izvoz v obliki storitev, tako imenovani »lohn posela«, še naprej delajo tudi za velike in znane firme, kot so Triumph, Hudson, Pfeifle in druge. Zavedajo pa se, da je bolj ali manj nemotena proizvodnja odvisna v prvi

A. BARTELJ

Ribniški zobotrebci

ZAPRTI INŠPEKTORJI — medobčinski inšpektorji so pred kratkim uradovani v stavbi občinske skupščine Ribnica. Zaskočila se je ključavnica in inšpektorji so bili ujeti. Milo so proslili »zunanje sodelavce«, naj jim pomagajo ali vdoro vrata. Končno jih je rešil ključavničar. Ni znano, če je v času, ko so bili inšpektorji v neprosto voljnem ujetništvu, kriminal kaj porastel, cene pa so gotovo...

POJOČE KOLO — Bili smo tudi priča nenavadnemu dogodku: bicikel, ki ga je vozil eden izmed ribniških uslužbencev, je oddajal čudne glasove, kot da poje. Na prašanje, kako da njegovo kolo poje, je uslužbenec odgovoril: »Saj ni moje, je službeno.«

TEČAJ ZA VZDRŽEVANJE — Ribničani ugotavljajo, da je okolica zdravstvenega doma in doma TVD Partizan lepo vzdrževana, okolica šolskih stavb pa slabo. Zato bosta hišnika zdravstvenega doma in doma TVD organizirala med počitnicami za člane osnovne šole Ribnica tečaj o vzdrževanju okolice stavb.

Trebanjske iveri

BAZEN — Mirenski bazen je v teh dneh pasje vročine poln, kljub temu da ni organizirano kopanje. Izračunali so, da bi bila cena vstopnice za bazen previsoka (za največ 44 kopalnih dni v sezoni), če bi morali imeti še kopalne mojstre in drugo, kar terja za javna kopalnišča neizprosna, a žal dostikrat prav neizvirljiva zakonodaja.

DEŽURSTVO — Pri trebanjski občinski gasilski zvezi so organizirali povezavo gasilskih društev z radijskimi postajami. Tako so intervencije hitrejšje in učinkovitejše, po nepotrebnem pa ne alarmirajo in kličejo vkup vseh društev. Vendar imajo gasilci težavo, da zveze nimajo popoldne in ponoči, ko niso v službi delavci občinskega sekretariata za ljudsko obrambo, kjer je centralna postaja. Zaprošili so Postajo milice Trebnje, da bi prevzela dežurstvo popoldne in ponoči, vendar kljub priporočilu občinskega izvršnega sveta gasilci niso dobili odgovora.

Novo v Brežicah

ŠPORTNE IGRE, EDINA SVELTA TOČKA — Iz brigadirskih uslovov to morda čudno sliši, a je res. Mladinci, ki so letos delali na Bizeljskem, so imeli o brigadirskem življenju kaj slabo mnenje. Zaslavci so naglas povedali, da so vzdržali na akciji samo zaradi športnih tekmovalcev.

KAM PO DIREKTORJE? — Ni še dolgo tega, kar so brežiški komunisti zahtevali, da ne bi potrdili direktorjev, ki ne spodbujajo inovativnosti in ne vzgajajo sposobnih naslednikov. Toda v praksi je tako, da direktorje vedno primanjkuje in da jih vsi kolektivci zahtevajo od političnih vrhov, kot da jih imajo tam na zalogi v inkubatorjih.

CESTA PROSTA SAMO OB NEDELJAH — V Brežicah so največji prometni zamaški v Černelčevi ulici, kjer na eni strani razkladajo blago za Posavje, na drugi za Elektrotehno. Avtomobilisti so prisiljeni voziti slalom, tako da niti pešci na pločniku niso varni.

Krške novice

KLJUČ — Raški gasilci so sicer vrli fantje, le ob nedavnem požaru v Ročišču se v naglici nekateri niso spomnili, kje bi utegnili biti ključ od doma, zato so bili bolj oddaljeni kolegi prej na mestu požara.

PTICA SELIVKA — Brestaničani iz devetih gospodinjstev z Zasavske ceste se že lep čas jezijo na obrtnika Hohnjeca, ki polaga telefonske kable. Vse so mu plačali že leta 1983, dela pa še vedno ni dokončali. Krajane moti, ker so zvedeli, da je bil Hohnjec, ki ima obrt prijavljeno v sosednji šmarnski občini, v teh letih še velikokrat v krški občini in delo precej prej končal kot pri njih.

MILIČNIK — Med ljudmi po Krškem še nekaj časa krožijo govorice, da se ne obeta nič dobrega mlademu miličniku, ki slovi po svoji neživljenjski, uradniški »doslednosti«, zlasti pri obravnavi prometnih prekrškov. Menda ga ne marajo niti kolegi.

Sevniški paberki

ZAKAJ TAKO DRAGO? — Obzadnji podražiti kruha se nam je potožilo več sladkornih bolnikov. Resda njihov »graham kruh« prištevajo med posebne vrste kruha, vendar zakaj je treba predvsem za otrobe v njem odšteti toliko več? Prej je stal hlebeček 52 dinarjev, sedaj pa enako težka štručka stane domala 200 dinarjev.

SPET PREJ ZAPRTO — Na zadnji seji občinske skupščine so zlasti delegati iz Lisce negodovali nad predčasnim popoldanskim zapiranjem nekaterih trgovin s prehranbenim blagom. Delovni čas so sedaj zaradi dopustov skrajšali še v Elektrotehni, podobno je tudi v cvetličarni. Najbolj posloven je zasebni zelenjadar. Vedno ima dovolj kupcev, tudi za praznike, ko ima odprto.

IZ NAŠIH OBČIN

Vodotok preusmerjajo

Odvečne vode Bistrice bodo po posebnem podzemnem kanalu speljali v potok Sajevec in akumulacijo — Tako visoke vode ne bodo več ogrozile hiš

PRIGORICA — Na območju Ribnice in Prigorice potekajo te dni dela v zvezi z gradnjo zadrževalnika visokih voda. Glavna dela bodo dokončana letos.

Med Ribnico in vasjo Sajevec ter v okolici opriljavajo dela, da bodo preusmerili odvečne vode z območja vodotoka Bistrice po dveh podzemnih kanalih v potok Sajevec, odkoder bo voda tekla do zadrževalnika visokih voda v Založju pri Prigorici. Z gradnjo tega sistema in pregrade (jezu) bo tudi zmanjšana, oz. odstranjena nevarnost poplav v Ribnici in še nekaterih drugih krajih.

Nekatera manjša dela bodo opravljali še v letih 1987 in 1988. V zvezi s tem zadrževalnikom bodo v naslednjih letih uredili še Obrh, ki zdaj poplavlja Dolenjevaško polje. Od stadiona na Mlaki ob Bistrici vse do Obers-

tarjevega mlina pod Jurjevico pa bodo že prihodnje leto začeli z melioracijskimi deli in tudi komašicijo teh zemljišč. Skupno bo tu melioriranih 160 ha zemlje, ki bo uporabna tudi za poljedelstvo.

Dela pri gradnji pregrade zadrževalnika v Založju pri Prigorici izvaja VGP Hidrotehnik — toz Hidrogradnja Ljubljana, pri gradnji sistema cevovoda Bistrice — Sajevec pa Slovenijacste-Tehnika. Investitor del je Območna vodna skupnost Ljubljana-Sava. J. PRIMC

PREUSMERILI BODO TOK VODE — Tu bo po posebnem kanalizacijskem sistemu okoli 10 m pod površjem tekla preusmerjena voda Bistrice v potok Sajevec in akumulacijo pri Prigorici. Zaradi teh del je bilo treba razdreti tudi precejšen del asfaltirane ceste proti Sajevcu (na fotografiji). (Foto: J. Prime)

Ugibanja bo vsak čas konec

Posavskim zdravstvenim delavcem se ne bo treba odločati na pamet

BREŽICE — Povezovanju in racionalnejši organizaciji posavskega zdravstva je zadnja leta namenjenih že nič koliko razprav brez sprememb v praksi, ker nobena odločitev ni preprosta. Zdjaj bo laže, ker imajo izvajalci pri roki študijo o možnostih samoupravne in strokovnega organiziranja. Na pobudo zavaro Vancev so jo naročili pri Univerzitetnem zavodu za zdravstveno in socialno varstvo v Ljubljani.

Študija vsebuje šest variant, kar pomeni, da bodo zdravstveni delavci pred dokončno odločitvijo lahko temeljito pretehtali prednosti in slabe strani vsake od njih. Trenutno imajo v Brežicah Zdravstveni center s tremi tozdi, v Krškem dve delovni organizaciji, v Sevnici pa je Zdravstveni dom tozdi celjskega Zdravstvenega centra, h kateremu sodi tudi lekarna kot enovita delovna organizacija. Zdravstvena

domova v Brežicah in Krškem imata tudi reševalni postaji.

Najboljšo kadrovsko zasedbo v osnovnem zdravstvu imajo v krški občini, kjer pride en zdravnik na 1.231 prebivalcev, medicinska sestra pa na 745. V Brežicah skrbi en zdravnik za 1.823 prebivalcev, medicinska sestra za 882. V Sevnici je precej slabše, saj pride na enega zdravnika kar 1972 ljudi in na medicinsko sestro 1.160. Precejšnje razlike so tudi v zobozdravstvu: v Krškem imajo enega zobozdravnika za 2.575 prebivalcev, v Brežicah za 2.844 in v Sevnici za 2.817.

STARA VAS IMA NOVO GOSTILNO

STARA VAS — Kr. jani Stare vasi pri Bizeljskem so pred dnevi dobili nov lokal. Domačinka Marta Kelhar je namreč v svoji hiši odprla novo gostilno, katere posebnost je pristna domača kuhinja in seveda domača, bizeljska kapljica. O tem se bodo lahko najbolje prepričali vsi že to soboto, 9. avgusta, ko bo v Kelharjevi gostilni še posebej veselo, saj bodo gostje lokala Bizeljski fantje.

KAPELSKI GASILCI SLAVIJO

KAPELE — Za 60-letnico obstoja je tukajšnje gasilsko društvo dobilo nove prostore ter novo gasilsko avtocestno. Jubilej bodo slavili v nedeljo, 10. avgusta. Najzaslužnejšim članom bodo podelili odlikovanja. Na zborovanje vabijo številne goste iz sosednjih društev na obeh straneh Sotle, s katerimi uspešno sodelujejo že več desetletij. Sodelovala bo tudi domača godba.

Zadovoljni brigadirji in krajanji

Vodovod in elektrika v Gaberju, voda še na Ledini

GABERJE — Minuli petek so brigadirsko naselje zvezne delovne akcije Kozjansko 86 v Šentvidu pri Planini zapustili brigadirji druge letošnje izmene. V vrsti manjših krajev sevniske občine so bili veseli njihove pomoči.

V vasi Gaberje med boštanjško in trziško krajevno skupnostjo sta brigadi »Bratstvo in enotnost« iz splošne vojne šole v Beogradu in »7. septembra« iz makedonskega Valandova julija izkopali več kilometrov jarkov za vodovod, kjer je marsikje priložen tudi električni kabel. Podobno gradijo na Zajčji gori med Cirjem, Zletičami in Ledini.

»Strojno smo izkopali 4.176 metrov, preostalo do celotnih sedmih kilometrov cevovoda so izkopali brigadirji. Brez njih, ne vem, kako bi,« pravi predsednik gradbenega odbora kmet Leopold Kranjc. Njegova zavzetost je izjemna. Nima ne avta ne telefona, z enega kraja obsežnega delovišča do drugega se je vozil kar s traktorjem.

Krampi brigadirjev so rili po težavnem zemljišču, kjer je moral dostikrat priskočiti na pomoč bencinski vrtni stroj in minere. Veliko število rok je prišlo prav pri razpeljavi velikih kolutov električnega kabla. Ponekod bodo električarji lahko odstranili izpostavljeni zračno napeljavni, vmes so tudi hiše, kjer bo prvič zasvetila elektrika. A. Ž.

IZ NAŠIH OBČIN

Inšpektorske težave

Ponekod malomaren odnos do inšpekcijskih uradnih odločb — Bo potrebno posredovanje tožilca?

RIBNICA — Izvršni svet občinske skupščine Ribnica je pred kratkim razpravljal o delu inšpekcijskih služb. Pri tem je imel nekaj pripomb k delu medobčinskih inšpekcij, posebno tržne. Zahteval je podrobnejše poročilo o delu, opravljenem v prvi polovici leta, in programu dela za letos.

V razpravi je namreč prevladalo mnenje, da nekatera predvidevanja za letos niso stvarna, čeprav je predstavnik inšpekcijskih služb poudaril, da so pri pripravi programa upoštevali normative, ki veljajo za ta dela in naloge v Sloveniji. Izvršni svet je vztrajal, da je potrebno program dopolniti in predvsem časovno bolj natančno opredeliti posamezna dela. V zvezi s poročilom o delu inšpekcij letos pa je bilo zahtevano, naj v bodoče inšpektorji dostavljajo zapisnike o inšpekcijskih pregledih tudi ribniški občinski skupščini.

Hkrati je izvršni svet obravnaval dve poročili inšpektorata za tehnične inšpekcije mestne uprave Ljubljana, ki deluje tudi za območje ribniške občine. Po mnenju izvršnega sveta so ti inšpektorji učinkovitejši. Pri obiskih v delovnih organizacijah opozarjajo na napake in vztrajajo pri njihovem odpravljanju. Ta inšpekcija v omenjenih dveh poročilih pa ugotavlja, da nekateri le ne upoštevajo njenih napotkov in zahtev po odpravi nepravilnosti. Tako so med drugim omenili Rikov tozdi ZPO in ITPP, češ da nimajo uporabnih dovoljenj za vse objekte, stroje ali naprave, oziroma, da je pomanjkljivo vzdrževanje. Posebno je zaskrbljujoče malomaren in neodgovoren odnos odgovornih v teh OZD do inšpekcijskih ureditvenih odločb. Če ne bodo ob tem, zadnjem opozorilu odpravili pomanjkljivosti, bodo odgovorne predlagali javnemu tožilcu v kaznovanje. J. P.

VOLITVE MINILE — OBLJUBE OSTALE

RIBNICA — »Volitve so minile, obljube pa ostale« ugotavljajo Ribničanje, ki jih je strah, da bi se v opuščnem vojaškem stanovanjskem bloku zgodila nesreča. Blok namreč razpada (nevarni so stropi in stopnišča), v njem pa se igrajo otroci. Starši se boje, da se bo kaj podrla na otroke in da bo prišlo do hude nesreče. Še pod staro občinsko upravo smo poročali o »prizadevanjih« občinske in vojaške uprave, da bito nevarnost odstranili (blok popravili in vselili ali ga podri) a še vedno ni nič narejenega. J. T.

Gasilce rešujejo veselice

V trebanjski občini GD nimajo dovolj denarja

TREBNJE — Čeprav občinska požarna ocena ogroženosti še ni povsem izdelana, je že moč poudariti, da s požarno varnostjo v trebanjski občini ne morejo biti pretirano zadovoljni. Zlasti zaskrbljuje malomaren odnos v nekaterih delovnih organizacijah, kjer pri delu uporabljajo nevarne snovi, niso pa poskrbeli niti za ustrezno zavarovanje skladišč.

Kljub temu lani in v prvi letošnji polovici niso imeli med 14 požari razen tistega v mokronoški Zmagi nobenega večjega. Izjemno paje porasla škoda — od lanskih 1,28 na letošnjih 12 milijonov dinarjev! Če ne bi bilo prizadevanj gasilcev (v 27 društvih je 1800 članov, od tega 696 operativcev) in enot civilne zaštite, ki skrbijo za požarno varnost v delovnih organizacijah, bi bila škoda še večja. V večjih delovnih kolektivih bodo skušali čimprej organizirati industrijske gasilske enote, ki jih v trebanjski občini še ne poznajo.

Pri občinski gasilski zvezi in društvih posebno v zadnjem času posvečajo veliko pozornost izobraževanju in usposabljanju svojih članov, a tudi preventivnemu delovanju. Gasilci pa se nikakor ne morejo sprijazniti, da le njihova zveza edina v Sloveniji ne premore poklicnega delavca in da zato niso kos vse številnejšim nalogam pa tudi, da v skoraj polovici društev starost vozil presega 10 let. Tudi strokovni delavec v sasu za požarno varnost opravlja to delo le kot dodatno nalogo. Za zagotavljanje požarne varnosti in financiranje gasilskih društev bodo letos v občini predvidoma zbrali 16 milijonov dinarjev, ta denar pa še zdaleč ne bo zadostal za korenitejšo izboljšavo opremljenosti, kaj šele za vzdrževanje gasilskih domov. Društva si pač pomagajo s tradicionalnimi gasilskimi veselnicami in neštetimi prostovoljnimi deli in urami.

Občinski center, ki deluje v okviru GD Trebnje, je tehnično sorazmerno dobro opremljen za gašenje navadnih požarov. Potrebne je opreme za gašenje zahtevnejših požarov, nevarnih snovi, lahkonetljivih sredstev, za hitro intervencijo v primeru razlitja nevarnih tekočin, ki jih prevažajo predvsem po magistralki. Za to opremo, društvo, občinsko gasilsko zvezo in usposabljanje vseh gasilcev v trebanjski občini imajo v programu izgradnjo novega centra v Trebnjem. Do leta 1990 naj bi iz čistega dohodka združenega dela za izgradnjo centra zbrali 30 milijonov dinarjev. P. PERC

Večja proizvodnja bi omilila boleč vpliv na porabo

Krčani zaostajajo za cilji občinske resolucije — Kritični izgubarji

KRŠKO — Izvršni svet krške občinske skupščine v poročilu o izvajanju družbenoekonomskega razvoja občine v tem letu ponovno ugotavlja, da se temeljni cilji letošnje resolucije ne uresničujejo, zlasti ne v delu, ki pomeni ekonomski razvoj občine. Zaskrbljujoča so gibanja o delitvi dohodka mimo rezultatov dela in gospodarjenja. Število delovnih organizacij, ki poslujejo z rdečimi številkami, se povečuje, kritične pa so višine izgub pri posameznih ozidih, posebno pri Kovinarski.

Na resnost položaja so opozorili tudi na zadnjem zasedanju vseh treh zborov občinske skupščine. Gospodarske organizacije so pozvali, naj preučijo vzroke odstopanja od sprejetih planov proizvodnje, posebej še (ne)uresni-

ČUDEŽ BO VSEKAKOR

RIBNICA — Posvetna in cerkvena gosposka slaboskrbita za vzdrževanje zvonikov ribniške cerkve, ki sta eno zadnjih del letos v tujini (bolj) in doma (manj) slavljenega arhitekta Jožeta Plečnika. Drznemo si skromno opozorilo, naj bi odgovorni ne čakali na čudež, da se poškodbe same popravijo, saj ti že dlje časa niso več v modi. Potrebno bo pač samoupravno sporazumevanje in dogovarjanje, če bo uspelo, bo pa tudi to čudež posebne vrste. P. C.

POMOČ VOJAKOV

ŠENTJANŽ — V tej krajevni skupnosti so spet podaljšali asfaltni trak na cestiščih. V samem Šentjanžu so asfaltirali tudi vsa dvorišča. Potrebno je urediti mnogo bankin. Dogovorili so se za pomoč vojakov iz novomeške vojašnice Milana Majnca.

čevanje načrtovanih izvoznih rezultatov. Zanimive in koristne utegnejo biti analize, zakaj predvidena fizična rast industrijske proizvodnje in dohodka, predvsem pa akumulativna sposobnost organizacij capljajo daleč za načrti in potrebami. V gospodarskih organizacijah morajo več pozornosti posvetiti razvojnemu ciljem in primerjalni analizi doseženih rezultatov in razvoja, predvsem v okviru panoge in sorodnih dejavnosti. Nujno kaže preučiti zlasti primernost proizvodnih programov, kaj bi se dalo postoriti za posodobitev proizvodnje in izboljšanje kadrovske politike. Izgubarji morajo sprejeti sanacijske programe, ki bodo prikazali ukrepe za dolgoročno odpravo vzrokov izgub. Pri tem ne sme izostati prikaz dinamike in odgovornosti za neizvrševanje sprejetih ukrepov. Vse oblike porabe nam bodo v letošnjem drugem polletju očito krojili različni ukrepi, zakoni in sklepi, zato bi že povečanje proizvodnje precej pripomoglo, da bi bili manj boleči. P. PERC

kultura in izobra- ževanje

Vse podrejeno jubileju

Poleg tabora v Trebnjem letos samo ena razstava

TREBNJE — Tradicionalni, 19. tabor likovnih samorastnikov, ki so ga izvedli ob koncu junija in so na njem ustvarjali tudi udeleženci iz tujine, je bil zadnja pomembna kulturna prireditev v Trebnjem, potem pa je tudi tu prevladalo zatišje. Predvsem na likovnem področju sev julijsko-avgustovskega časa ne dogaja nič pomembnega, če iz vzamemo, da je v Galeriji samorastnikov vendarle vse tedne na ogled stalna postavitev del, ki jih hrani ta galerija. Tako bo še do septembra oziroma do trebanjskega občinskega praznika, ko bodo odprli razstavo del slikarja Zlatka Huzjaka, večkratnega udeleženca taborskih likovnih srečanj.

Huzjakova samostojna razstava, ki bo odprta v Galeriji samorastnikov, bo edina tovrstna prireditev letos v Trebnjem. Letošnje leto je v likovnem pogledu siromašnejše zato, ker Trebanjci zbirajo in varčujejo sredstva za leto 1987, ki bo za Tabor likovnih samorastnikov jubilejno, saj bo to mednarodno znano srečanje samorastniških slikarjev in kiparjev praznovalo že 20-letnico delovanja. Zato bo tabor prihodnje leto tak, kot se za tako visok jubilej spodobi. Predvsem bo večji po številu udeležencev, saj nameravajo nanj povabiti vse, ki so se srečali

likovnih samorastnikov v Trebnjem udeleževali vsa ta leta, ki so tabor gledali in mu pomagali do slovesa kvalitetne in odmevne manifestacije. Žal pa se jubilejne srečanja ne bodo mogli udeležiti vsi, saj so nekateri že preminili in živijo le še v svojih delih. Njim bodo prihodnje leto, ko bodo v Galeriji samorastnikov pripravili pregledno razstavo del udeležencev taborov, posvetili poseben prostor.

I. Z.

TAKO SO DELALI V TREBNJEM — Nekaj trebanjskih taborskih srečanj se je udeležil tudi Sava Stojkov, ki je zaslovel po upodobitvah kmečkih ljudi iz svojega kraja.

Knjižnica je spet odprta

Ribniška knjižnica začasno pod okriljem občinske kulturne skupnosti

RIBNICA — Od 28. julija je spet odprta ribniška knjižnica, ki je bila doslej zaradi postopka likvidacije Delavske univerze (v okviru katere je delovala) zaprta. Deluje pa le začasno, in sicer v okviru kulturne skupnosti, zato ima le honorarnega knjižničarja. Odprta je vsak dan, razen sobote in nedelje, od 16. do 20. ure. Seveda ima prostore še vedno v Domu JLA.

Ko bo ustanovljen Center za kulturne dejavnosti občine Ribnica, bo knjižnica delovala v njegovi sestavi in takrat bodo tudi redno zaposlili knjižničarje. Po normativih NUK Ljubljana naj bi bila glede na obseg dela v ribniški knjižnici zaposlena 2 človeka z osemurno in eden s štiriurno zaposlitvijo.

Knjižnica se bo kasneje preselila v Miklovo hišo, kjer bo urejeno ribniško kulturno središče. Zaradi pomanjkanja denarja pa to še ne bo tako kmalu.

J. P.

Umrli kipar France Gorše

Minulo soboto je na Golniku v 89. letu življenja umrl eden najboljših znanih slovenskih kiparjev France Gorše. Rodil se je v Zamostcu pri Sodražici v ribniški občini, po gimnaziji pa je študij nadaljeval na akademiji za likovno umetnost. Diplomiral je na zagrebški akademiji, kjer je bil Meštrovičev učenec.

V začetku so Goršetrove skulpture nastajale pod Meštrovičevim vplivom, kasneje pa pod vplivom E. Barlacha in francoskih postimpresionistov. Njegova najbolj znana dela so Poljub, Veseli bratje, Eva, Plesni par, če omenimo le nekatera. Veliko njegovih del krasi slovenske cerkve.

Gorše se je leta 1946 izselil v ZDA, zadnjih štirinajst let pa je živel v Svečah na Koroškem. V Svečah je ustvaril alejo koroških umetnikov, tam pa je tudi manjša galerija njegovih del.

Jože Kovačič: «Če bi bil lastnik in upravljalnik prosvetnega doma v kraju, bi zanesljivo našli denar za temeljito prenovo.»

rat skupaj z domačo osnovno šolo Gorjanskega bataljona.

«Moški pevski zbor je, žal, zapal, nastaja pa mešani pevski zbor, ki ga vodi prizadeveni Franc Černeč. Velike težave imamo zato, ker težko dobimo režiserja, prosvetni delavci pa se ne vključujejo. Škoda, ker jih le malo ostaja v kraju, sicer bi bilo morda bolje. Rešitev za ljubiteljsko kulturo bi lahko bilatudi, če bi občinska Zveza kulturnih organizacij Krško zaposlila režiserja,« razmišlja Jože Kovačič, predsednik KD Stane Kerin.

Kovačič je obrtnik, ki ima žago na bližnjem Brodu. S kulturo se je začel ukvarjati v začetku petdesetih let. Spominja se, da je bilo tedaj veliko bolje, ko še ni bila na pohodu televizija. Dve mlajši učiteljici sta bili sila zagnani, tako da so uprizorili tudi po tri do štiri igre v sezoni. Mlajše je danes težko navdušiti za ljubiteljsko kulturo, kot da jih zanima le disko. Vseeno pa je vodji glasbene sekcije Francu Černeču že spomladaj uspelo zbrati pevce za mladinski pevski zbor.

Magda Kerin, ki se odlikuje predvsem v dramski sekciji, pravi, da je bil pred tremi leti kulturni utrip v kraju odvisen v glavnem od šole. Ravnatelj OŠ je vedno dal na voljo prostore za društvo. Kulturniki zdaj vadijo v prosvetnem domu, ki pa je last M-Agrokombinata Krško, zato kulturno društvo še vedno nima urejenih garderob niti sanitarij. Ko je delovala še kostanjeviška kmetijska zadruga, so v dom le eno zmetno spravili hmelj, sicer pa so v njem imeli telovadbo osnovnošolci, dokler niso ob novi šoli dobili nove telovadnice.

P. PERC

Ljubiteljstvo le oživlja

Kulturno društvo »Stane Kerin« v Podbočju potrebuje režiserja

PODBOČJE — V kulturnem društvu »Stane Kerin« v Podbočju, ki združuje okoli 70 članov, sta najbolj delavni dramska in recitatorska sekcija. Dramska je z igrano Klobčič letos dvakrat dobila napolnila dvorano prosvetnega doma, na obeh uprizoritvah na domačem odru je 13 nastopajočih toplo pozdravilo okoli 400 gledalcev. Gostovali so v posavskih krajih, kjer so bili razočarani nad slabim obiskom. Na srečo so dobili vsaj zastoj dvorane, da niso bili na dvojni izgubi. Člani kulturnega društva pripravljajo proslave ob slovenskem kulturnem prazniku in drugih spominskih dnevih, dostik-

TELEVIZIJSKI SPORED

PETEK, 8. VIII.

18.10—01.10 TELETEKST
18.25 POROČILA
18.30 USTVARJALNE IGRE: Plošev v barvi
18.45 FLIPPER, 14. del ameriške nanizanke
19.10 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.50 ŽELELI STE, POGLEJTE, poučno-zabavna oddaja
20.15 NE PREZRITE
20.25 AMAZONKA: PRIHODNOST AMAZONIJE, zadnji del angl. dok. serije
21.10 RISANKA
21.30 DNEVNIK
21.55 VREME
22.05 BERGERAC, 16. del angl. nanizanke

22.55 KULTURA BIVANJA
23.00 NA OBALI, ameriški film
Zgodba se dogaja v Avstraliji leta 1964, čeprav je film nastal pet let prej. Le Avstralije še niso prizadele posledice atomskega spopada. Severna polobla je popolnoma uničena in prebivalci Avstralije imajo še pet mesecev življenja pred sabo. Režiser odlično slika vzdušje med preživelimi, grožnja neizbežne smrti, občutek osamljenosti in nemoči preživelih.

DRUGI PROGRAM

14.45 Test — 15.00 Zdravo, kako ste? — 15.30 Poročila — 15.40 Številke in črke (kviz) — 16.00 Poletje na Adi — 17.00 Risanke — 17.25 Dnevnik — 17.45 Dajmo, družimo se! — 18.15 Začimbe po svetu — 18.45 Mali veliki svet — 19.30 Dnevnik — 20.00 Koncert

pianista Mihaila Pletnjova v Dubrovniku — 20.45 Poročila — 20.50 Glasovni zgodovine — 21.40 Noč čarovnic (ameriški film) — 23.10 Poletna noč TV Ljubljana

TV ZAGREB

15.00 Zdravo, kako ste? — 15.30 Poročila — 15.40 Številke in črke — 16.00 Poletje na Adi — 17.00 Risanke — 17.30 TV kolektor — 17.45 Dajmo, družimo se! — 18.15 Začimbe po svetu — 18.45 Mali veliki svet — 19.30 Dnevnik — 20.00 Pustolovščine Sherlocka Holmesa (TV nanizanka) — 21.00 Tri srca, Radenci 86 — 21.45 Dnevnik — 22.00 Kultura srca — 23.30 Program plus — 00.50 Poročila

SOBOTA, 9. VII.

14.55—23.30 TELETEKST
15.10 POROČILA
15.15 SMER DEVETI OTOK, 5. del nadaljevanke
15.35 VROČE-HLADNO, 2. oddaja video serije
16.05 AMAZONKA: ZAČARANA REKA, ponovitev 7. dela
16.50 OTROCI NAGASAKIJA, japonski mladinski film
18.55 KNJIGA
19.10 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.50 TURCIJA: ROJSTVO ČLOVEKA, 1. del dok. serije

20.15 ZRCALO TEDNA
20.35 MUPPET SHOW
21.00 FESTIVAL VEDNO LEPIH MELODIJ — VRANSKO 86
21.20 RISANKA
21.30 DNEVNIK
21.55 VREME
22.00 OSUMLJENCI, francoski film

DRUGI PROGRAM

15.25 Test — 15.40 Kako biti skupaj: Izseljenci v Ameriki — 16.10 Miti in legende — 16.25 Jugoslovanski festival otroka — 17.25 Posadka za Singapur (romunski film) — 19.00 Narodna glasba — 19.30 Dnevnik — 20.00 Južna

oameriški plesi — 20.30 Človek in čas — 21.00 Poročila — 21.05 Športna sobota — 21.25 Rezerviran čas — 21.45 Poletna noč TV Ljubljana

TV ZAGREB

15.25 Šahovski komentar — 15.45 Karantena (sovjetski film) — 17.15 Sedem TV dni — 17.45 Poročila — 17.50 TV kolektor — 18.00 Narodna glasba — 18.30 Iz prve roke — 19.30 Dnevnik — 20.00 Vojak Benjamin (ameriški film) — 21.50 Dnevnik — 22.05 Za konec tedna — 23.20 Program plus — 00.30 Poročila

NEDELJA, 10. VIII.

9.00—13.05 in 16.55—23.15 TELETEKST
9.15 POROČILA
9.20 ŽIV ŽAV: Risanke in Smrki
10.10 FLIPPER, ponovitev 14. dela
10.35 KITAJEC V SCOTLAND YARDU, 11. del angl. nanizanke
11.25 FOLKART: Folklorna skupina Mme Marie Curie Sklodowska
12.00 KMETIJSKA ODDAJA
13.00 POROČILA
17.10 POROČILA
17.15 JUGOSLOVANSKI KASAŠKI DERBI, reportaža

17.35 ZAKONSKI VRTILJAK, ameriški film
19.10 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
20.00 SOLUNSKE VRAGOLIJE, zadnji del nadaljevanke
21.05 REPORTAŽA Z NOGOMETNE TEKME PRIŠTINA: CZ
21.30 REPORTAŽA Z NOGOMETNE TEKME RIJEKA: HAJDUK
22.00 ŠPORTNI PREGLED
22.30 PLAGALNI MARATON, reportaža z Bleda
22.40 JAZZ NA EKRANU: JULIUS HEMPHILL JAH BAND, 2. oddaja

23.10 POROČILA

DRUGI PROGRAM

14.25 Budimpešta: Avtomobilske dirke F-1 za VN Madžarske — 16.30 Koncert v novosadski sinagogi — 17.25 Oddaja iz kulture — 18.10 Jugoslovanski kasaški derbi — 18.30 P.J. v preponskem jahanju — 19.30 Dnevnik — 20.00 Star si, oče William (dok. oddaja) — 20.45 Poročila — 20.50 Reportaža — 21.25 Malu (3. del brazilske nadaljevanke) — 22.15 Poletna noč TV Ljubljana

PONEDELJEK, 11. VIII.

18.05—23.10 TELETEKST
18.20 POROČILA
18.25 SMER DEVETI OTOK; 6. del nadaljevanke
18.40 VROČE-HLADNO, 3. oddaja video serije
19.05 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.50 POLETNI FESTIVAL: DANZAS MARACAIBO
20.20 V SENCJI VELIKEGA HRASTA, 1. del italijanske nadaljevanke
Nadaljevanke prikazuje življenje dobro situirane italijanske družine, katere glava je Alberto Caponeggi, ki ima vse dobre in slabe lastnosti moža v

najlepših letih. Je uspešen časopisni urednik in delničar pri gramofonski družbi. Pri petdesetih letih je še vedno bolešno ambiciozen in željan uspehov na raznih področjih. V novi vili živijo z njim žena, privlačna ženska pri petinštridesetih, 24-letni sin, 20-letna hči in Alberto ostareli oče. Hči je imela pred kratkim bežno afero z nekim poročnim moškim in je noseča. Tudi nadaljevanke začenja. Vsa družina si prizadeva problem urediti tako, da bi hčer čimprej omožili s stalnim prijateljem Fabiom, ki ničesar ne ve in je presrečen, da se bo oženil z bogatašev hčerko. Toda Alberto v resnici ni več tako bogat...
21.20 RISANKA
21.30 DNEVNIK

21.55 VREME
22.05 C. Orff: CARMINA BURANA, opera

DRUGI PROGRAM

15.00 Zdravo, kako ste? — 15.30 Poročila — 15.40 Številke in črke (kviz) — 16.00 Mesta: Budimpešta — 16.55 Zgodbe iz starih mest: Višegrad — 17.25 Dnevnik — 17.45 Test — 18.00 Beograjski TV program — 19.00 Športni grafikon — 19.30 Dnevnik — 20.00 Po poteh spoznanj — 20.50 Poročila — 20.55 Stereovizija — 22.00 Dinastija — 22.50 Rezerviran čas — 23.00 Poletna noč TV Ljubljana

TOREK, 12. VIII.

18.05—23.20 TELETEKST
18.10 POROČILA
18.15 ŽIVI PLANET: NEMBO, 7. del angl. dok. serije
19.10 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.50 GALLUSOVE MORALIJE, Komorni zbor RTV Ljubljana poje Gallusa
20.15 S. Vlaković: JACKPOT, drama TV Beograd
Drama pripoveduje o sodobnem življenju v mestu. V središču dogajanja

so trije moški na meji med mladostniško in zrelo dobo. Nekdaj nerazdružljivi prijatelji se po dolgem času srečajo. Razkrivajo se njihovi zakoni, ki so že razbiti ali pa obstajajo le še formalno. Nostalgicen spomin na preteklost pa neizbežno vodi junake drame do navzkrižja s sedanostjo in odkriva razpoke v njihovi usodi. Občutek osamljenosti in odtujenosti skušajo ti moške premagati v naročju druge ženske, v alkoholu ali z igranjem na srečo.
21.30 DNEVNIK
21.55 VREME
22.05 INTEGRALI

DRUGI PROGRAM

14.40 Zdravo, kako ste? — 15.10 Šahovski komentar — 15.30 Poročila — 15.40 Številke in črke (kviz) — 16.00 Mesta: Atene — 16.45 Zgodbe iz starih mest: Ljubuški — 17.15 Risanke — 17.25 Dnevnik — 17.45 Manj dijakov, da bo manj dijakov — 18.45 Zur — 19.30 Dnevnik — 20.00 V tork ob osmih — 20.50 Žrebanje lota — 20.55 Revolucija, ki traja — 21.40 Metropolitanski muzej: Vzpon krščanske umetnosti — 22.10 Poletna noč TV Ljubljana

SREDA, 13. VIII.

18.05—23.05 TELETEKST
18.20 POROČILA
18.25 SLOVENSKE LJUDSKE PRAVLJICE: O treh labodkah
18.40 NARODNI PARKI: PO REKI TARI, 1. del oddaje TV Zagreb
19.10 RISANKA

19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK

19.55 Zürich: MEDNARODNI ATLETSKI MITING, prenos
21.30 DNEVNIK in VREME

21.45 Zürich: MEDNARODNI ATLETSKI MITING, nadaljevanje prenosa

DRUGI PROGRAM

15.00 Zdravo, kako ste? — 15.30 Poročila — 15.40 Številke in črke (kviz) — 16.00 Mesta: Benetke — 17.05 Risanke — 17.25 Dnevnik — 17.45 Burleske — 18.15 Pred pisanjem svetom poklicev — 18.45 Približjanje Janike Balaša — 19.30 Dnevnik — 20.00 Upor na ladji Bounty (ameriški film) — 23.10 Poletna noč TV Ljubljana

ČETRTEK, 14. VIII.

18.05—00.30 TELETEKST
18.20 POROČILA
18.25 F. Rudolf: GOZDNE ŽIVALI, predstava PDG Nova Gorica
19.10 RISANKA
19.26 ZRNO DO ZRNA
19.30 DNEVNIK
19.50 MOZAIK KRATKEGA FILMA: NIČ VEČ TUJCI, ameriški film
20.15 TEDNIK

21.15 RISANKA
21.30 DNEVNIK
21.55 VREME
22.05 BEG BREZ KONCA, 2. del avstralske nadaljevanke
23.05 RETROSPEKTIVA JUGOSLOVENSKE FILMA: POP CIRA IN POP SPIRA

DRUGI PROGRAM

14.40 Zdravo, kako ste? — 15.10

cah — 18.40 Naš prosti čas — 19.00 Vključitev v skupni program

NEDELJA, 10. VIII.

10.30 Napoved sporeda — Nedeljsko dopoldne: Kmetijska panorama; Od tedna do tedna; Kulturni utrinki; Mikrofon na vsi; Opazujemo, ocenjujemo, ugotavljamo; Zanimivosti domače občine — 12.00 Govori se —

Šahovski komentar — 15.30 Poročila — 15.40 Številke in črke (kviz) — 16.00 Mesta: Vatikan — 16.55 Risanke — 17.15 Madrid: SP v plavanju, vaterpolo SFRJ; Avstralija — 18.15 Ptiči v mestu — 18.45 Domači ansambli: ansambel Trim — 19.30 Dnevnik — 20.00 Hiša (4. del poljske nadaljevanke) — 21.25 Poročila — 21.30 Rezerviran čas — 22.15 Poletna noč TV Ljubljana

12.15 Minute za prometno varnost — 12.20 Za vsakogar nekaj — 13.00 Nedeljski poročevalec — 13.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo

SREDA, 13. VIII.

17.00 Napoved sporeda — 17.05 Novice — 17.20 Naši kraji in ljudje — 18.25 Glasbena oddaja — 19.00 Vključitev v skupni program

SLIKE V LESU

DOLENJSKE TOPLICE — V salonu poleg viteške dvorane v tukajšnjem zdraviliškem hotelu razstavlja svoja dela Milan Matko iz Titovega Vlenja. Na ogled je 15 slik v lesu, polreliefov, na katerih so upodobljeni krajski in drugi motivi. Razstava bo odprta do 14. avgusta.

Dva jaza Aleša Debeljaka

Graja in hvala njegove prve razstave

RIBNICA — Še do 10. avgusta bodo v Petkovi galeriji na ogled fotostripi Aleša Debeljaka, študenta FSNP — smer sociologija. Razstavo so odprli 25. julija.

Na otvoritvi je Aleš Debeljak uprizoril svojo monodramo oz. razgovor o smrti Himindoshiqua Tundimorqua, ki je pravzaprav njegov dvojnik. Ta njegov dvojnik je tudi podpisan na vabilu za razstavo in pri predstavitvi Aleša Debeljaka, Ribničan, rojenega 1962. Iz predstavitvene besede povzemamo, da je fotografija le eden od medijev, s katerimi mladi avtor izpoveduje svoj odnos do okolja.

Razstava je mnoge Ribničane šokirala. Slišati je bilo mnenja, kot »kozlarjaka«, »neumnost« itd., in nato vse vmesne stopnje do hvale. Očitno so jo nekateri gledali površno, druge pa je pripravila do razmišljanja, kar je nedvomno tudi namen te razstave.

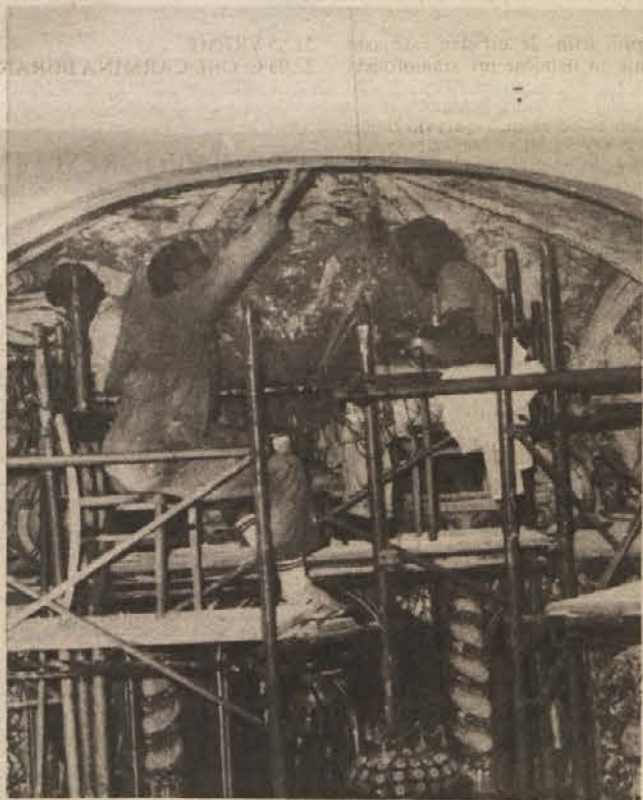
«Petkova galerija je mesto, kjer želimo prikazati razstave na akademski ravni. Zelo pomembno pa se nam zdi, da tu prikazujemo tudi dela ribniških ustvarjalcev, in to kar najbolj originalna, brez dopolnitve in sprememb,« pravi tajnik ribniške kulturne skupnosti Stane Kljun.

J. P.

Sveti Jurij obvaroval preteklost

Sveti Jurij je star in vsega spoštovanja vreden svetnik; ugonobil je strašnega zmaja, to prisposodo vsega zlega, temačnega in uničujočega. V premnogh slovenskih cerkvah vrli vitež sv. Jurij zabada sulico v žrelo pošasti in spričuje zmago dobrega nad zlim ter pomaga čvrstiti zaupanje, da bo premagana moč teme in bo luč zasijala človeštvu. Tako tudi v glavnem oltarju podružnične cerkve v Šentjurju pri Mirni pečl. Gručasta vas, ki menda stoji na tleh nekdanjega staroslovanskega gradišča nad sedanjo preobremenjeno glavno prometno žilo na jug, je ime dobila po svojem patronu. Doslej se o nji kaj dosti ni vedelo. Četudi blizu

glavnih prometnih tokov, je živela tiho in odmaknjeno življenje, ni se po ničemer posebej odlikovala, da bi šel glas o nji okoli. Vendar pa bo te anonimnosti kaj kmalu konec. O Šentjurju bodo vedeli nekaj več vsi tisti, ki jih zanima umetnostna zgodovina, tisti, ki potujejo po domovini, ne zgolj od bifeja do raznjičev, marveč si ogledujejo njene kulturnozgodovinske znamenitosti. Cerkev v Šentjurju namreč sodi mednje.

Te vroče poletne dni je v hladu cerkve kar živahno. V prezbitერიju, ki je ves zastavljen z gradbenimi odri, dela skupina študentov, ki pod strokovnim vodstvom izkušenih strokovnjakov opravljajo težavno, počasno, a natančnosti potrebno delo: restavrirajo stenske poslikave, s katerimi je poslikan strop in vse stene prezbitერიja.

Z delom so začeli prejšnji mesec, dokončali pa ga bodo enkrat v začetku jeseni. Najprej so skrbno odlučili omet, pod katerim so se dolga desetletja skrivale slikarije. Ta čas že kitajo številne razpoke in razpokice, ki jih je ustvarilo posedanje temeljev, lotevajo pa se tudi poljnjenja praznin, ki so nastale med ometom, na katerem so poslikave, in zidom oziroma stropom.

»Slikarije so dobro ohranjene, vendar je omet precej načet. Najbolj problematičen je strop, ki je v predelu stika z ladjo skoraj ves kot en sam mehur. Ko bomo očistili vse razpoke, jih zakitali in mehurje zapolnili z vbrizganjem veziva, se bomo lotili retuširanja poslikave in na koncu še zaščitnega premaza. Nalogi, ki smo jo prevzeli, bomo seveda povsem kos, saj ima naš center veliko izkušenj. Restavratorska dela smo med drugim opravljali tudi na spome-

nikih Črne gore, ki jih je močno poškodoval potres, letos pa smo urejali tudi dubrovaško katedralo,« je povedal Aleš Sotler, akademski slikar — restavrator iz Restavratorskega centra Slovenije, ki vodi izkušeno restavratorsko ekipo, v kateri so poleg njega in svetovalcev ter nadzornikov še študentje Andreja, Nuša, Marcel in Janez.

Za šentjurske poslikave se sicer ve že vse od prvih let po vojni. Takrat sta Ivan Komelj in Ivan Stopar (bil je še gimnazijec novomeške gimnazije) sondirala stene prezbitერიja in odkrila poslikave. Kazalo je, da gre za celovito poslikano prezbitერიjo iz 16. stoletja. Odkrila sta prizor Kristusa na Olski gori in del rastlinske ornamentike.

Potem se nadaljnjih raziskav in odkrivanja dolgo niso lotili. Ko pa je bil pred nekaj leti ustanovljen novomeški Zavod za naravno in kulturno dediščino, so uslužbenci tega zavoda opravili temeljit pregled vse dediščine pa seveda ugotovili, da bi bilo vredno šentjurske poslikave v celoti odkriti in restavrirati. Nalogo so prijaviili za tekoče srednjeročno obdobje. V občinski in republiški kulturni skupnosti je bila sprejeta, zagotovili so vsaka po pol predračunskega denarja in delo je letos lahko steklo.

»Že samo ime cerkve oziroma njenega patrona je dalo slutiti, da gre za starejši objekt. Sv. Jurij je namreč tipičen srednjeveški svetnik. In res je po dosedanjih ugotovitvah, ki pa še zdaleč niso dokončne, videti, da je šentjurska cerkev precej stara. Ladja je še srednjeveška, vendar je bila kasneje v stropnem delu predelana. Stari prezbitერიj so ob prenovi cerkve podrli in sezidali novega, ki so ga tudi

poslikali, kot domnevamo, v 16. stoletju. Kasneje so cerkev še prenavljali in zazidali gotška okna, oziroma jih preoblikovali. Takrat so tudi prekrili poslikave,« pravi umetnostna zgodovinarica in etnologinja Marinka Dražumerič iz Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine Novo mesto. »Dosedanja dela na cerkvi so pokazala, da so poslikave dobro ohranjene, čeravno ne gre za trpežne freske, temveč za slikarije na suh omet. Razkrita je tudi gotška zasnova oken. Šele ko bodo restavratorska dela končana, bo mogoče začeti z natančnejšo umetnostnozgodovinsko študijo in bo šele potem mogoče reči kaj določnejšega. Videti pa je že zdaj, da poslikave ohranjajo tradicije gotskega stenskega slikarstva, kažejo pa se že tudi baročne tendence.«

Dražumeričeva pravi tudi, da v načrtu ni samo restavriranje poslikav. Cerkev naj bi uredili celoviteje, obnovili tlake, oltar, ki je zelo kvaliteten, in poskrbeli, da bo uvrščena med kulturnozgodovinske spomenike.

Umetnostni zgodovinarji se zaenkrat še branijo, da bi poslikave točneje datirali ali celo določili slikarsko šolo. Prizori, med katerimi so upodobitve vseh štirih evangelistov, Mateja, Luke, Janeza in Marka, ter Kristusa na Olski gori, Marijinega oznanjenja in še ne definirani prizori, kažejo, da je poslikavo verjetno naročil kak bogatejši donator iz plemstva.

Kaj več bomo o poslikavah in sploh o sami cerkvi sv. Jurija v Šentjurju zvedeli čez čas, ko si jo bomo lahko tudi primerno prezentirano ogledali. Vsekakor pa je že zdaj jasno, da je Dolenjska dobila zanimiv kulturnozgodovinski spomenik.

M. MARKELJ

ZAPLET Z LUKO KOPER PRILIL OLJE NA OGENJ

zatem podpisala še pogodbo s švicarsko tvrdko Bueler za dobavo dela opreme za transportne sisteme v silosu, hkrati pa je določila tega tujega dobavitelja za revidenta tehnične dokumentacije pri projektiranju kompletne strojne opreme objekta. S to vključitvijo

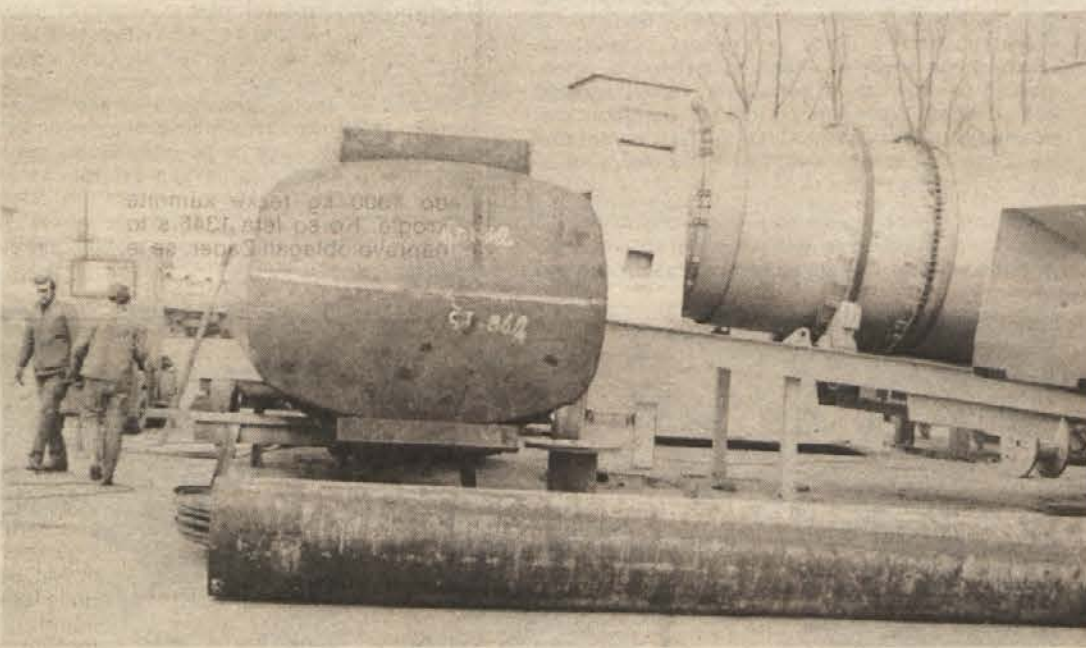
tujega partnerja v projektiranje pa se je obseg opreme, predvidene po ponudbi, od 510 ton povečal kar na preko 2000 ton po projektih za izvedbo. Med uvozno opremo je večji del take, ki bi jo lahko kupili tudi doma, torej za dinarje.

V delovni organizaciji Kovinarska Krško so v zadnjih treh letih poslovali z motnjami, brez skladov in akumulacije. Tudi po tehnološki plati so zaostajali za sorodnimi organizacijami. Ob letošnjem polletju je v periodičnem obračunu tega 700-članskega delovnega kolektiva prikazano že za okrog 555 milijonov dinarjev izgub, boljših obetov ni niti za tridesetletje, upravičeno pa se bojijo, da se tudi do konca leta ne bodo ostresli izgube.

»Vedel sem, da me čaka težko delo, kajti v Kovinarski že leta nismo sodelovali teamsko, kolegialno, poslovno in ekonomsko. Na gospodarsko krizo se nismo resno pripravili. Zato smo julija pripravili predsanacijski program, ki je analiza poslovanja delovne organizacije v preteklosti, opredeljuje sedanje stanje in na osnovi tega poslovno politiko v prihodnje. Hočemo programe, ki so sprejemljivi za nas, ki jih strokovno obvladamo, da bi lahko čim hitreje zasedli proizvodnjo in dosegli boljšo akumulacijo in osebne dohodke. Najpomembnejše pa je, da ugradimo medsebojne odnose v delovni organizaciji, predvsem v vodstvu, v katerega bodo imeli delavci zaupanje«, pravi Anton Planinc, glavni direktor Kovinarske od marca letos. Planinc je bil poprej direktor najuspešnejšega tozda Tehnoservis, na razpis pa se je prijavil potem, ko na dva prejšnja ni bilo odziva.

K težavnim razmeram in slabim poslovnim rezultatom je prispeval svoje še zaplet Kovinarske z Luko Koper. Z njo so Krčani že februarja lani podpisali uvodno pogodbo za projektiranje, izdelavo in montažo ter puščanje v pogon strojno-tehnološke opreme silosa za 60.000 ton žitaric po sistemu »ključ v roke«. Začetno pogodbo so podpisali, da so v časovni stiski investitorja začeli vsaj z nekaterimi deli, predvsem s projektiranjem. Po ponujeni dokumentaciji naj bi vgradili približno 510 ton materiala in opreme. Luka je

Junija lani pa sta Kovinarska in Luka podpisali pravo izvajalsko pogodbo, v kateri se niso spremenile obveznosti, osnova vrednosti objekta pa je ostala še zmeraj ponudbena dokumentacija, ker načrti še niso bili toliko dodelani, da bi lahko ugotovili vgrajene količine. Decembra lani je Kovinarska opozorila Luko, da bo vrednost po tedanjih izračunih preseгла 3 milijarde dinarjev in da bo treba zgotoviti denar za pokritje izvajanja del. Februarja letos so v Kovinarski glede na to, da vgrajene količine materialov in opreme bistveno presegajo dotlej predvidene, zahtevali spremembo pogodbene vrednosti, na investitorjevo zahtevo dodatno vgrajena oprema in material sta prinesla podražitev del na 4,13 milijarde dinarjev. Seveda se z novo vrednostjo v Luki niso sprijaznili, še zlasti ne, ker so prvotno pogodbeno ceno 550 milijonov dinarjev plačali z avansom, pristali pa so, kot pravijo v Kopru, tudi na vse utemeljene in objektivne podražitve.

»Kovinarski pogodba z Luko Koper ni prvi podpisani inženiring posel, saj imamo izkušnje pri izvajanju del na večjih objektih. Tako smo od Luke, glede na povečan obseg del, ki se je količinsko povečal skoraj za štirikrat, terjali primerno plačilo. Kot osnovo za novo vrednost objekta pa moramo upoštevati še indeks rasti cen med oktobrom 1984 in februarjem 1986, ki je 2,35. Investitor je venomer trdil, da je izvajalec po pogodbi obvezen izvršiti dela, in je ponujal ceno, ki ni temeljila na vgrajenih količinah,« pravi diplomirani ekonomist in inženir Stane Zorko, direktor tozda Prodajni inženiring Kovinarske.

Krčani so opozarjali Koprčane, da bodo dela ustavili, če ne bo Luka za naložbo zavarovala sredstev za povečan obseg del. Toda od decembra do letošnjega aprila v Luki niso nič storili, da bi pripravili primeren investicijski program, ker so tarnali, da nimajo denarja. So pa sprožili pravo kampanjo zoper krške kovinarje, jih očrnilili pri republiškem izvršnem svetu in gospodarski zbornici, svoje napake pa zamolčali.

Po vseh neljubih pritiskih in zapletanju odnosov med Luko in Kovinarsko sta se na pobudo Krčanov vmešali še obe občinski »vladi«. Dogovor, ki so ga 30. maja v Krškem podpisali predsednik IS SO Igor Dobrovnik, predsednica občinskega komiteja za gospodarstvo Silvana Mozer, predstavniki Kovinarske Anton Planinc, Franc Čuček in Ivan Marinčič, s krške strani, s koprške pa prav tako predsednik IS SO Ivan Vergar in predsednik KPO Luke Bruno Korelič, je obetal, da bo bojna sekira zakopana. Dogovorili so se, da bo Kovinarska nadaljevala in končala izdelavo, dobavo in montažo opreme na 60.000-tonskem silosu po pogodbi iz lanskega junija z nekaterimi dodatki. Rok dobave in montaže v Luki je bil konec leta, poskusno obratovanje in primopredaja v funkcionalnem stanju pa najpozneje do konca februarja prihodnje leto.

Majski dogovor pa je žal ostal le mrtva črka na papirju, čeprav so ga prijateljsko zalili pri Treh lučkah na Sremitu in sta Primorca zadovoljna zapaščala gostoljubne Posavce. Krčani so dokazali, da so ponujene cene v primerjavi s tistimi v podobnih delovnih organizacijah v Sloveniji realne in nikakor pretirane; o tem so se očitno prepričali tudi v Luki. Krčani najbolj zamerijo Koprčanom, ker niso upoštevali dogovora (seveda ti zatrjujejo nasprotno!), skušali pa so dodatno uveljaviti pogoje, ki v našem poslovnem svetu niti v tujini niso sprejemljivi, Kovinarski pa bi sprejetje teh pogojev prineslo neprijetne posledice. Že zdaj imajo krški kovinarji angažiranih 1,69 milijarde dinarjev za silose! Ker so v Kovinarski zvedeli, da skuša Luka z Gošo iz Smederevske Palanke skleniti pogodbo za dela na silosu, so se, da bi preprečili veliko družbeno škodo, poslužili še skrajne poti: koprskemu temeljnemu sodišču so 29. junija poslali tožbeni zahtevek zoper Luko Koper, ki naj ji sodišče nemudoma izda začasni sklep o prepovedi sklepanja kakršnekoli pogodbe za dobavo opreme za silos, dokler ne bo rešen spor med Kovinarsko in Luko. Nasled so Krčani ostali brez precejšnjega zaloga dela in kruha. Morda tudi zato nekateri klici po družbenem varstvu.

PAVEL PERC

Konjeniški šport

ŽALOST NA OSLA, KORAJŽA NA KONJA

Samo vztrajnost je člane Konjeniškega kluba Posavje, ljubitelje in rejce konj pripeljala tako daleč, da za jesen že lahko napovedo prve lokalne kasaške dirke v gramoznici na Bregah, kjer bodo končno vendarle dobili hipodrom. Lokacija v opuščeni gramoznici je zdaj odobrena in Sava je zagotovila, da bo še ta mesec izravnala zemljišče in navozila gramoz na stezo.

Kmetje s Krškega polja so na nedavnem občnem zboru menili, da je zadnji čas, da tudi tamkajšnji kraji nekaj pridobijo. »In če se je delegat z Bregov v Krškem pritoževal, da kmetom spet jemljejo zemljo, tega ni govoril v imenu krajanov, ampak v svojem imenu,« je na občnem zboru kluba pribil predsednik krajevne skupnosti Anton Miler. Drugi so mu pritrdili, češ da je ravno obratno, da kmetje komaj čakajo na hipodrom in na obnovo tradicije z dirkami, razstavo živine in prikazom kmečkih del.

»Če zmanjka nafte, bomo vsi lačni, saj s konjem nihče več ne zna obdelovati zemlje,« je dodal Franc Lajkovič, sosed pa ga je dopolnil, češ da njegovi fantje še niso videli, kako se orje s konjem in konja tudi ne znajo zapreči. Lajkovičeva želja od malih nog naprej je, da bi šel s konjem na dirke, zdaj pa misli, da mu bo to vendarle uspelo.

Zanimivo je, da se za opuščeno gramoznico desetletje ni nihče zmenil, potem so pa nekateri nenadoma videli v hipodromu samo škodo, ki jo bo imelo kmetijstvo. V resnici ta površina ne bo izgubljena, saj bo na sredini dirkališča še vedno uspevala trava. Prednosti bo še več in ena najpomembnejših je, da bodo kmetje spet začeli rediti konje. Časi se spreminjajo konjem v prid, odkar se iz dneva v dan draži go-

rivo za traktorje. Novo geslo na kmetijah je »traktor in konj« ne samo traktor.

Zanesenjaški ljubitelji konjskega športa so dobivali pod nogo nič koliko polen, vendar kljub temu niso opustili svojih načrtov. Izvršnemu odboru je bilo na srečanju na Bregah malo nerodno, ker se zadeve okoli hipodroma tako dolgo vlečejo, toda udeleženci so pritisnili nanje z zahtevo, naj ne odnehajo. To so podkrepili z besedami, da se »korajža povzpne na konja, žalost pa na osla«.

Predsednik kluba Stane Nuncič poudarja, da je eden prvih ciljev kluba vzreja in vzgoja čimboljših konj in vozačev, to pa sloni na množičnem vključevanju rejcev in ljubiteljev konj v klubsko dejavnost. Konjski šport je po njegovem zagotovilo samo oblika temeljitega preizkušanja delovne sposobnosti in vzdržljivosti konj ter pregled uspehov njihovih rejcev.

Konjeniški šport ima v Posavju dolgoletno tradicijo. Klub je bil ustanovljen 1924. leta in naslednje poletje so bile že prve dirke na hipodromu v Leskovcu. Prireja-

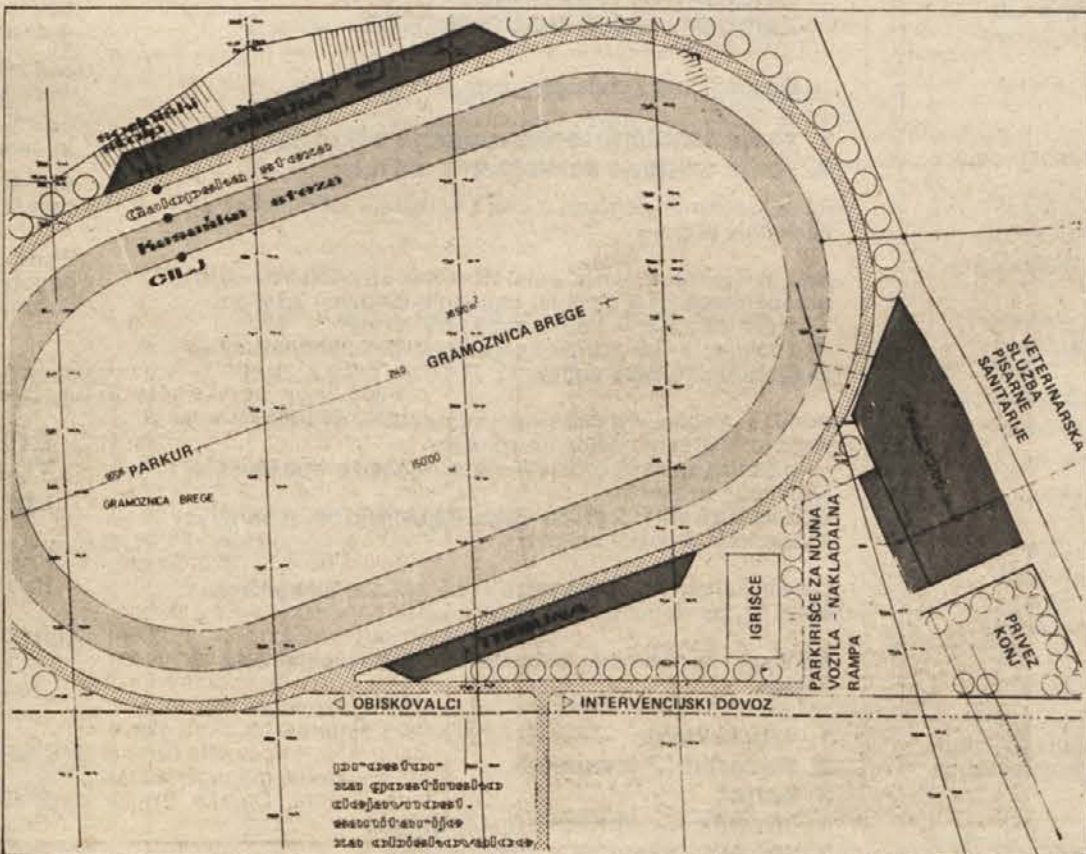
li so jih vsako leto in to je bil velik kmečnik prazni, združen z živinorejsko razstavo, s prikazom kmečkih orupil in zborovanjem, katerega se je udeležil celo kmetijski minister. Tovrstne prireditve so privabile tudi do 20 tisoč obiskovalcev od blizu in daleč.

Po vojni je ta dejavnost hitro oživel, čeprav so ljudje ob vrtnitvi iz zgnanstva našli prazne hleve. 1946. so bile že prve dirke, tokrat na novem stadionu Matije Gubca. Združili so jih s kmečkim praznikom. Tekmovanja so se do 1957. vrstila po dvakrat do trikrat na leto. Takrat je Avto-moto društvo Krško začelo ob konjeniški stezi graditi nasip in stezo za speedway. Zaradi nasipov dirkalna steza za tekovanja s konji ni bila več uporabna. Klub je prenehal delovati, nakar so ga nekateri člani 1975. spet poskušali oživiti in urediti hipodrom na istem mestu. V Krško je prišel celo pokojni inž. Bloudek in predlagal poglavitno dirkalno stezo. Toda, še preden je bil hipodrom obnoven, so ga že izgubili, ker je bil ves tisti prostor predviden za rekreacijski center. Klub se je spet selil na stari hipodrom, ker pa so bila tamkajšnja zemljišča že razdeljena, je tudi to zaradi nešteti zapletov padlo v vodo. Novo in dokončno lokacijo so pred dobrima dvema letoma in pol izbrali v gramozni jami.

Teren za stezo je ugoden, saj na njem lahko uredijo naravne tribune. Za začetek bodo postavili samo tisto, kar je najnujnejše za izvedbo dirk, nato bodo stadion postopoma dograjevali. Člani so pripravljeno opraviti marsikatero delo prostovoljno in tudi brigadirji bi se rade volje odzvali taki akciji.

Člani kluba se nadejajo, da so časi metanja polen in očitkov o gojenju gosposkega športa mimo in da jih tudi nihče več ne bo silil, naj se za vsako ceno združijo s Šentjernejčani. Na srečo so prav rejci konj spoznali, da razmah konjereje v prvi vrsti koristi kmetijstvu, da pa imajo konji tudi velik strateški pomen za splošni ljudski odpor. Veča se tudi povpraševanje po konjskem mesu, ki bi ga Jugoslavija lahko izvozila neomejene količine, to pa je spet dodaten dohodek kmetov. Strokovnjaki opozarjajo na zelo iskan konjski gnoj, brez katerega vrtnarji ne znajo gospodariti. Dnevno ga daje vsak konj po 20 kilogramov in z njim lahko rejci prav tako zaslužijo. Torej le ne drži tisto, da je konj za kmeta predrag. Zdjaj še zagotovo ne, saj krmo pridelamo doma, gorivo za traktor pa uvažamo. Časi se pač spreminjajo.

J. TEPPEY

MLADA KRI SE JE UTRUDILA

Da mladinski prostovoljno delo ni več, kar je bilo nekdanj, da je kriza, v katero nezadržno drsi, iz leta v leto večja, je očitno. Skoraj težko je že najti brigado, predvsem slovensko, ki bi bila popolna. Zaradi pomanjkanja brigadirjev odpovedo sodelovanje na akciji celo iz občin, ki so nekdanj poslate tudi po več brigad. O težavah mladinskega prostovoljnega dela pa tudi o tistih, s katerimi se srečujejo na republiški mladinski delovni akciji »Bela krajina 86«, se je s komandantko in hkrati sekretarko občinske konference ZSMS Črnomelj Verico Marušič pogovarjala Mirjam Bezek.

Delo na belokranjski mladinski delovni akciji ne poteka povsem po načrtih. Težav je več, vzrokov zanje tudi, čeprav so nekateri med njimi nerazumljivi in neopravičljivi. Kako se je ob tem znašel štab akcije?

V. Marušič: »Težave so se sicer začele že takoj na začetku akcije, ko brigade v prvi izmeni niso bile popolne. Vendar so bile tako dobro pripravljene, da so naredile znatno več, kot je bilo načrtovano celo za popolne brigade. V drugi izmeni sta dve brigadi sodelovanje odpovedali, tako da je sedaj v naselju v Lokvah namesto 120 le 50 brigadirjev. Kljub temu smo delo v semiški krajevni skupnosti, kjer smo gradili vodovod, skoraj končali, kar pa je še ostalo, so doko-

nčali vojaki. Zapletlo pa se je zopet, ko smo odšli na delovišče v metliško občino. Dogovorjeno je bilo namreč, da bomo prvi del akcije delali v črnomaljski, drugi del pa v metliški občini. Čeprav so v Metliki dobro vedeli, da bodo brigadirji gradili vodovod od Kuljavev proti Jugorju, trase niso pripravili. Že lanska akcija je imela v Metliki težave zaradi nepripravljene dokumentacije in četudi smo ob koncu na skupščini poudarili, da brigadirjev ne bo več na delovišča, ki niso pripravljena, so se letos težave ponovile. Z republiške konference ZSMS smo dobili celo priporočilo, naj ne gremo na metliško traso, a je naš štab akcije le prepričal brigadirje, da so odšli na delo. Vendar so morali prvi dan najprej urediti pot, da so se lahko pripeljali z avtobusom do delovišča, dva dni pa so porabili, da so iskali vodovodne cevi. Ker je bil ta vodovod grajen že pred drugo svetovno vojno, je dokumentacija pomanjkljiva. V Metliki pa se tudi niso mogli sporazumeti, ali naj cevi pustimo v zemlji ali naj jih odstranimo. Sedaj pač brigadirji kopljejo približno tam, kjer naj bi bile cevi. Naj povem le še to, da brigadirjem ni vseeno, kaj in kako delajo. Dober dokaz za to je delo brigadirjev prve izmene v semiški krajevni skupnosti, kjer so bili motivirani, domačini so jih lepo sprejeli, na Brstovcu pa so jim ob zaključku pripravili vaščani pravo ohčet. Brigadirje, ki delajo v metliški občini, pa se je že prve dni začevalo lotevali malodušje.«

Zadnje čase je vse večkrat slišati, da je mladinsko prostovoljno delo v krizi. Bo moč še splavati iz nje, ali bomo morali začeti razmišljati o tem, da bi ukinjali akcije? Je morda poleg tega dveh skrajnih rešitev še kakšna?

V. Marušič: »Letos so v Sloveniji poleg akcij pripravili še pet ali šest mladinskih taborov, ki pa se jih loteva enaka bolezen kot akcij: premalo udeležencev. Zagotovo lahko trdim, da interes za delovne akcije še vedno je, moramo pa vedeti, da se študentje in dijaki raje odločajo za delo preko študentskih servisov, kjer zaslužijo, vse težje pa je dobiti na akcije mlade delavce, ker jih delovne organizacije ne pustijo. Naj le za primer povem, da se je v črnomaljsko brigado Milke Šobar-Nataše, ki je odšla na zvezno akcijo Partizanski put na Fruški gori, prijavilo okrog 60 mladincev, odšlo pa jih je le 32, ker v kolektivih, kjer so zaposleni, niso dobili dovoljenja. Vendar o ukinjanju delovnih akcij ne bi smeli razmišljati, toliko bolj pa o zmanjševanju števila le-teh. Več občin naj bi skupaj sestavilo eno bri-

gado, kjer naj bi se brigadirji prej dobro spoznali in pripravili. Ne pa da se bo dogajalo, da bomo brigadirje pobirali po cesti, da bomo sprejeli vsakega, ki le omeni, da bi šel na akcijo, pa bo potem prihajalo do kakšnih nerodnosti, kot je bila na MDA Bela krajina 86 v drugi izmeni, ko so namesto brigad prišle skupinice brigadirjev iz sedmih srbskih, bosanskih in slovenskih krajev. Ali pa da bodo, tako kot Trebanjci, poslali na zvezno akcijo namesto 40 le 2 brigadirja.«

Mladi večkrat kot opravičilo, zakaj nočejo na akcijo, navajajo, da je način življenja na njih že preživet, da bi morala biti vsebina prilagojena današnjim zahtevam in potrebam mladih. Ali ta opozorila prav nič ne zaležejo, da bi se na akcijah znebili togosti?

V. Marušič: »Naša akcija je že lani poskusno uvajala nov način življenja, in ker se je pokazal kot uspešen, ga letos nadaljujemo. Nič več ni hierarhije, strogih

zborov, komandant je med brigadirji in ne nad njimi. Zvečer se na neformalen način pogovorimo o formalnih stvareh, vse predvsem teži na dogovarjanju. Današnja mladina ne prenese ukazovanja, veliko več uspehov dosežemo, če sami odločajo. Seveda pa je to učinkovito le, če so brigadirji že prej dobro pripravljeni na akcijo, ne pa, če so prišli nanjo skoraj slučajno. Tako je nov način življenja pri nas dobro zaživel v prvi izmeni, v drugi pa šepa, saj brigadirji že zaradi prej omenjenih razlogov niso preveč zainteresirani za brigadirsko življenje. Ne zanimajo se celo za interesne dejavnosti, saj od 15 krožkov deluje le ribiški. Zanimivo je, da so prišli k nam 4 naši lanski brigadirji iz Tolmina, ki so začeli delati na zvezni akciji na Kozjanskem, a se niso mogli navaditi na ukazovanje in hierarhijo, ki je na zveznih akcijah še vedno dokaj očitna. Brigadirji naše prve izmene pa so se tudi sami odločili, da odklanjajo vsa priznanja, ker so prišli v Belo krajino zato, da pomagajo, in ne, da tekmujejo.«

Kakšna je bodočnost akcije »Bela krajina« glede na to, da je vedno težje dobiti brigadirje, tisti pa, ki že pridejo, se morajo srečevati s takšnimi nepredvideni mi in nepotrebnimi težavami, kot so bile lani in letos v metliški občini?

V. Marušič: »Zato, ker se vse manj slovenske mladine odloča za prostovoljno delo, bomo morali v Sloveniji bolj težiti k organiziranju taborov. Ker pa je v ostalih republikah še interes za brigadirsko življenje, v Beli krajini pa imamo še veliko klasičnega brigadirskega dela, razmišljamo, da bi MDA Bela krajina postala zvezna. Vendar bi za to morali imeti tudi pogoje za bivanje, ki pa jih v naselju v Lokvah ni, saj skoraj ni kje igrati šah, ko je dež, da o ostalih dejavnostih ne govorim. Zato bi morali dograditi montažno stavbo ali, kar bi bilo ceneje, brigadirje nastaniti v dijaškemu domu ali šoli. To se v Sloveniji že uveljavlja. Ljudje morajo vedeti, da brigadirji niso divjaki, ki bi uničevali, kar bi jim prišlo pod roke, marveč da se obnašajo prostoru primerno. V urejenih prostorih bodo tudi sami skrbeli za red. Seveda bi bilo najbolje, če bi vsako leto pripravila akcijo le ena od belokranjskih občin, tako da se ne bi zanašali eni na druge. Pri pripravah naselja na letošnjo akcijo namreč razen sekretarja metliške občinske mladinske organizacije ni od Metličanov sodeloval nihče. Vse so postorili črnomaljski mladinci. Potem pa bi bilo delo bolj porazdeljeno.«

M. BEZEK

Bratstvo in enotnost

DEVETNAJSTI ZLET BO V NOVEM MESTU

Zlet bratstva in enotnosti, devetnajsti po vrstnem redu, bo junija prihodnje leto v Novem mestu, ki mu je tako poverjena že tretja organizacija zahtevne prireditve treh republik. Gre za tradicionalno, v NOB skovano sodelovanje ljudi iz Banije, Bele krajine, Bosanske krajine, Dolenjske, Korduna, Like in Moslavine.

Začelo se je z zletom 20. avgusta 1944 v vasi Trnovec, nedaleč od Gline, ki se ga je udeležilo 15.000 nastopajočih. Takratni udeleženci zleta so v neposredni bližini sovražnih postojank ob varstvu brigad NOB poleg zletnih vaj izvedli tudi razna športna tekmovanja in kulturni program. Da bi ohranili spomin na to medvojno manifestacijo, se od leta 1952 dalje nadaljuje zletna dejavnost.

Ker so priprave in organizacija tako množičnih prireditev zelo zahtevne, celotno delo vodi stalni zletni sekretariat, območje zleta pa je razdeljeno na sedem nosilcev dejavnosti. Prevzela so jih mesta: Bihač, Sisak, Novo mesto, Karlovac, Banjaluka, Prijedor in Gospić.

V Novem mestu sta bila doslej dva zleta: osmi leta 1960 z 10.000 udeleženci, ki je mladim zapustil za takratne razmere najsodobnejši stadion, ter trinajsti zlet leta 1974 s 6.500 udeleženci in pridobljeno športno dvorano pod Marofom.

Med dvema zletoma se po navedenih območjih odvijajo medzletne aktivnosti. S statutom je vsaki dve leti določeno srečanje samoupravljavcev, ki poteka vselej na drugem zletnem območju. V okviru te prire-

ditve organizirajo tudi srečanje gospodarstvenikov pomembnih delovnih organizacij, ki je doslej prineslo že vrsto tesnih sodelovanj med delovnimi organizacijami treh republik.

V okvir medzletnih dejavnosti sodita še pohod po poteh AVNOJ in spoznavanje kozarske epopeje. Prireditvi sta bienalni, poverjeni pa Bihaču, Banjaluki in Prijedoru. Občina Sisak je prevzela organizacijo vsakoletnega srečanja mladih v Jasenovcu, Novomeščani pa organizacijo pohoda na Triglav, ki poteka vsaki dve leti. Liške športne igre so vsakoletna manifestacija v organizaciji Gospića, različna športna tekmovanja pa se vsaki dve leti organizirajo na območju, ki je nosilec zleta.

Ob tem, v skopih besedah predstavljenem zletnem delu doslej omenimo še priprave za zlet v Novem mestu prihodnje leto. Ožji sekretariat za organizacijo vodi

Boštjan Kovačič, predsednik novomeške občinske skupščine, pomagata mu dva podpredsednika, sekretar in deset odborov. Pokroviteljstvo so ponudili Dušanu Šinigoju, predsedniku slovenskega izvršnega sveta.

Nekatere prireditve v okviru zleta pa so tik pred durmi. Začelo se bo z veslaškim tekmovanjem 17. avgusta v Novem mestu, nadaljevalo pa z uličnimi teki, tekmovanji v namiznem tenisu, kegljanju, šahu v Novem mestu v dneh pred občinskim praznikom. Strelsko tekmovanje bo konec oktobra v Trebnjem. Med dopustniško sezono bodo Novomeščani organizirali tudi pohod na Triglav, ki se ga bo udeležilo po pet najodgovornejših družbenopolitičnih delavcev vsakega zletnega področja in člani sekretariata. Na Triglavu bodo razvil prapor 19. zleta, ki bo nato v okviru medzletnih prireditev obšel celotno zletno območje v treh republikah.

Medtem ko v zimski sezoni — že po novem letu — predlagajo v zletni program tekmovanja v smučarskih tekih na Gačah, rokometna tekmovanja v Šentjernej, košarkarska v Novem mestu, odbojgarska v Črnomlju in Trebnjem, v malem nogometu v Metliki, gasilski mnogoboj in kolesarski maraton v Novem mestu ter športni ribolov v Vinici — je že dogovorjeno, da bo osrednja manifestacija 6. in 7. junija 1987. V soboto zvečer bo telovadna akademija, v nedeljo popoldne pa na stadionu množični nastop s 1500 sodelujočimi.

Novomeščani bodo na zaključni prireditvi sodelovali z vajami: nastopilo bo 580 pionirjev in pionirk od 1. do 3. razreda osnovnih, 668 mladink iz zadnjih dveh razredov osnovnih šol in prvih treh letnikov šol usmerjenega izobraževanja ter 400 fantov, dijakov prvih treh letnikov srednjih šol.

Ob vseh teh pripravah pa v sekretariatu razpravljajo o dveh novih ponudbah: da se program zleta in medzletnih dejavnosti dopolni, spremeni in modernizira skladno z interesi mlade generacije tako glede ohranjanja in negovanja revolucionarnih tradicij kot v dejavnostih, ki vodijo k njihovemu zblizjevanju, tovarištvu in socialističnemu patriotizmu. Ob vsesplošnih ekonomskih težavah pa v smislu racionalizacije pri izvedbi celotnega programa predlagajo tudi to, naj bi poslej zletov ne organizirali na dve, ampak na tri leta. Tako stališče zastopajo zlasti Novomeščani, vendar ga večina doslej še ni podprla, češ da organizacija zleta pripade posameznemu območju tako in tako šele na štirinajst let.

Novomeškimi organizatorjem dela največ težav predvideva obnova Stadiona bratstva in enotnosti. Nujno bi morali urediti odvodnjavanje in posodobiti atletske naprave, novi zakon o prepovedi investiranja v negospodarske objekte pa taka investicijsko zahtevna dela onemogoča. Ker gre v novomeškem primeru ob zletu še za počastitev stoletnice ustanovitve doljenjskega Sokola in organizirane telesne kulture na Dolenjskem, bo celotni organizacijski zletni (prostovoljni!!!) aparat napel vse sposobnosti in moči, da bi bila prireditve uspešna, izvedena s čim manjšimi stroški, vendar organizacijsko kolikor mogoče brezhibna.

RIA BAČER

Osnovna šola Novo mesto TOZD Milka Šobar-Nataša, Šmihel 2

razpisuje prosta dela in naloge

snazilke — kuharice

za nedoločen čas, s polnim delovnim časom, delo v dopoldanskem času, poskusna doba 3 mesece.

Pogoj: končana osnovna šola

Pričetek dela: 1. 9. 1986

Prijave pošljite v 8 dneh po objavi razpisa.

655/32-86

OPEKARNA NOVO MESTO, p. o. Zalog 21, 68000 NOVO MESTO

Delavski svet razpisuje prosta dela in naloge:

1. vodje tehnično-proizvodnega sektorja
2. vodje sektorja razvoja in kontrole

Poleg splošnih pogojev morajo kandidati izpolnjevati še naslednje pogoje:

pod 1: visoka ali višja šola tehnične smeri (strojništvo, gradbeništvo) in 3 oz. 5 let ustreznih delovnih izkušenj — organizacijske in vodstvene sposobnosti — izpolnjeni kriteriji družbenega dogovora o oblikovanju in izvajanju kadrovske politike

pod 2: — visoka, višja ali srednja šola tehnične smeri in 3, 5 oz. 8 let ustreznih delovnih izkušenj — organizacijske in vodstvene sposobnosti in sposobnosti logičnega mišljenja — izpolnjeni kriteriji družbenega dogovora o oblikovanju in izvajanju kadrovske politike.

Dela in naloge razpisujemo za 4 leta. Nastop dela je možen takoj oz. po dogovoru.

Komisija za delovna razmerja objavlja prosta dela in naloge:

1. vzdrževalec
2. viličarist (2 izvajalca)
3. kurjač
4. strojnik na oblikovanju izdelkov
5. več NK delavcev v proizvodnji

Poleg splošnih pogojev morajo kandidati izpolnjevati še naslednje pogoje:

pod 1: KV ključavničar ali druga ustrezna končana poklicna šola, eno leto delovnih izkušenj in 2-mesečno poskusno delo

pod 2: izpit za viličarista, vozniški izpit B kategorije in 2-mesečno poskusno delo

pod 3: osnovna šola, izpit za kurjača (možnost priučitve in usposabljanja) in 2-mesečno poskusno delo

pod 4: osnovna šola, 2-mesečno poskusno delo

pod 5: dvomesečno poskusno delo.

Pisne ponudbe s priloženimi dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati posredujejo v 15 dneh po objavi. O izbiri bomo kandidate obvestili v 30 dneh po objavi.

661/32-86

CESTNO PODJETJE NOVO MESTO TOZD GRADNJE NOVO MESTO Ljubljanska 47

Komisija za delovna razmerja TOZD objavlja dela in naloge

KUHARICE II — za nedoločen čas

POGOJ: poklicna gostinska šola ali končana osnovna šola in priučitev za kuharska dela, poznavanje delovnih postopkov in vozniški izpit B kategorije

KV MINER

POGOJ: vozniški izpit B kategorije

Prijave pošljite v 8 dneh po objavi na naslov: Cestno podjetje Novo mesto, TOZD Gradnje, Ljubljanska 47, 68000 Novo mesto.

Obvestilo o izbiri bodo kandidati prejeli v 30 dneh po objavi.

665/32-86

ABC POMURKA Gostinsko podjetje SEVNICA

objavlja prosta dela in naloge:

- a) kuharica-slaščičarka (za PE Barbara, Krmelj)
- b) več natarjev

Pogoji: pod a in b — končana gostinska šola, IV. stop. zahtevnosti, delovne izkušnje 1 leto, izpit iz higienskega minimuma. Poskusno delo je 2 mesece.

Prijave pošljite na gornji naslov — komisiji za delovna razmerja, in sicer v 15 dneh od dneva objave. Obvestilo o izbiri bo poslano v 15 dneh po izbiri kandidata.

667/32-86

**DO M-KOPITARNA SEVNICA, p. o.,
Prvomajska 8
DELAVSKI SVET**

razpisuje
prosta dela in naloge za delavce s posebnimi pooblastili
in odgovornostmi:

1. **INDIVIDUALNEGA POSLOVODNEGA
ORGANA — DIREKTORJA DO**
2. **VODJA SPOŠNO KADROVSKEGA
SEKTORJA**

Poleg splošnih pogojev, ki se zahtevajo po zakonu in
samoupravnih splošnih aktih DO M-Kopitarna, morajo
kandidati izpolnjevati še naslednje pogoje:

Pod 1: — visoka izobrazba lesnoindustrijske, strojne,
ekonomske ali pravne smeri in tri leta prakse pri delih in
nalogah s posebnimi pooblastili in odgovornostmi v
gospodarstvu ali popolna srednja izobrazba enake smeri
in osem let prakse pri delih in nalogah s posebnimi po-
oblastili in odgovornostmi v gospodarstvu
— pasivno znanje vsaj enega od svetovnih jezikov
— moralno-politična neoporečnost
— da kandidat sprejema smotre in cilje, ki jih določa de-
lavski svet kot delovni program za njegovo mandatno
obdobje.

Pod 2: — da ima kandidat visoko izobrazbo pravne,
kadrovske oz. ekonomske smeri in tri leta ustrezne
prakse pri delih in nalogah s posebnimi pooblastili in
odgovornostmi ali popolna srednja izobrazba enake
smeri in osem let ustrezne prakse pri delih oz. nalogah s
posebnimi pooblastili in odgovornostmi
— moralno-politična neoporečnost.

Kandidata bosta imenovana za 4-leta. Rok za sprejem
prijav je 15 dni po dnevu objave razpisa. Pisne prijave s
priloženimi dokazili o izpolnjevanju pogojev in na-
vedbo dosedanjih zaposlitev naj kandidati pošljejo v
zaprti ovojnici na naslov: RAZPISNA KOMISIJA, M-
KOPITARNA SEVNICA, p. o., Prvomajska 8, 68290
SEVNICA.

O izbiri bodo kandidati obveščeni najkasneje v 15 dneh
po odločitvi delavskega sveta. 651/32-86

**Komisija za delovna razmerja Tesnila
Trebne, Velika Loka**

na podlagi 5. člena pravilnika o delovnih razmerjih

objavlja

prosta dela in naloge za nedoločen čas, s polnim delov-
nim časom:

KOMERCIALIST PRODAJE II

Pogoji: višja izobrazba ekonomske, komercialne ali teh-
nične smeri, tri leta delovnih izkušenj na enakih ali
podobnih delih, vozniški izpit B kategorije.

Kandidati naj vložijo prijave z dokazili o izpolnjevanju
pogojev v osmih dneh po objavi na naslov: Komisija za
delovna razmerja Tesnila Trebnje, 68212 Velika Loka. O
izbiri bomo kandidate obvestili v 30 dneh po preteku pri-
javnega roka. 650/32-86

EMONA-DOLENJKA iz Novega mesta

obvešča, da bo 1. 9. 1986 pričela obratovati

komisijska prodajalna

na Kidričevem trgu št. 1 v Novem mestu.

Vse stranke, ki želijo prodati kakšno blago:

— gospodinjske aparate,

— akustiko,

— razne druge stroje,

vabimo, da nam blago dostavijo v komisijsko prodajo.

Obiščite nas ali pa pokličite po telefonu 22-395 ali 21-

274, in boste lahko dobili vse ustrezne informacije. 632/31-86

**Socialistična republika Slovenija
OBČINA SEVNICA
Oddelek za notranje zadeve
in občo upravo**

Oddelek za notranje zadeve in občo upravo občine Sevnica
objavlja na podlagi 9. člena Zakona o postopku z najdenimi
stvarmi (Ur. list SRS, št. 31/76), naslednji

R A Z G L A S

V letu 1986 so bili na območju občine Sevnica najdeni
naslednji predmeti:

1. potovalke,
2. štiri ženska kolesa,
3. eno moško kolo,
4. štiri pony kolesa
5. dve ogrodji koles
6. trije ženski dežniki.

Lastniki pogrešanih predmetov se lahko zglasijo na
oddelku za notranje zadeve in občo upravo občine Sevnica
do 31. 10. 1986, najdene predmete pa lahko dvignejo na
podlagi dokazila o lastništvu najdene stvari.

Načelnik oddelka
za notranje zadeve in občo upravo
Branko DERSTVENŠEK

662/32-86

OD 11. DO 23. AVGUSTA 1986

V VELEBLAGOVNICAH

nama

**POSEZONSKO
ZNIŽANJE**

DO

**- ženske, moške in otroške konfekcije,
- pletenin, srajc, bluz, majic, kopalk,...**

**Dom Dušana Remiha,
Kočevje,**

razpisuje prosta dela in
naloge

VZGOJITELJA

za nedoločen čas, s polnim
delovnim časom.

Nastop 1. 9. 1986.

Pogoj: visoka ali višja
strokovna izobrazba pe-
dagoške smeri.

Prijave z dokazili pošljite v
15 dneh po objavi. Kandidati
bodo o izidu razpisa obve-
ščeni v 15 dneh po izbiri.

652/32-86

novoles

lesni kombinat n. sol. o. novo mesto-straža

tozd blagovni promet, blp, n. sol. o
Cesta komandanta Staneta 38
68000 Novo mesto

razpisuje

JAVNO PRODAJO RABLJENIH VOZIL:

	Izključna cena:
1. RENAULT TRAFIK TA 23 FURGON, karamboliran, vozen letnik 1982, km 180.000	1.400.000
2. R-4 GTL, reg. št. NM 838-51 letnik 1982, km 130.000	400.000
3. R-4 GTL, reg. št. NM 838-53 letnik 1982, km 125.000	450.000

Licitacija bo 18. 8. 1986 ob 11. uri v
sejni sobi TOZD Blagovni promet,
Cesta komandanta Staneta 38, Novo
mesto.

Ogled za vozila R-4 je možen vsak dan od 7. — 14. ure na
parkirnem prostoru TOZD, razen za vozilo RENAULT
TRAFIK, ki se nahaja na parkirnem prostoru Servisa
PIONIR v Ločni.

Kavcijo v višini 10% izključne cene bomo sprejemali eno
uro pred pričetkom licitacije.

Prometni davek, ki ga plača kupec, ni vračunan v
izključno ceno. 649/32-86

**OBČINA NOVO MESTO
Razpisna komisija delovnih skupnosti
upravnih organov**

razpisuje
prosta dela in naloge

**REFERENTA ZA ODmero DAVKOV
IN PRISPEVKOV
OD GOSPODARSKIH DEJAVNOSTI**

Pogoji: višja izobrazba upravne, pravne ali ekonomske
smeri, 3 leta delovnih izkušenj, strokovni izpit

Poleg navedenih pogojev so pogoj za zasedbo razpi-
sanih del še: primeren odnos do socialistične družbene
ureditve in dela, družbenopolitična aktivnost in aktivno
znanje slovenskega jezika.

Z izbranim kandidatom bo sklenjeno delovno razmerje
za nedoločen čas s 3-mesečnim poskusnim delom.

Prijave z življenjepisom in dokazili o izpolnjevanju
pogojev sprejema 15 dni po objavi sekretariat za občo
upravo občine Novo mesto, Ljubljanska cesta 2.
Kandidate bomo o izbiri obvestili v 30 dneh po preteku
roka za sprejem prijav. 664/32-86

**SOP Krško, specializirano podjetje za
industrijsko opremo,
DELAVSKI SVET TOZD STORITVE Krško,
Gasilska 3,**

objavlja prosta dela oz. naloge

**KORESPONDENSKO-ADMINISTRATIVNA
OPRAVILA**

Pogoji:
— končana administrativna šola ali ustrezna srednja
šola z znanjem strojeписа
— najmanj eno leto delovnih izkušenj

Delo je za nedoločen čas s polnim delovnim časom in
3-mesečnim poskusnim delom.

Stanovanj ni.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev
sprejema kadrovska služba SOP Krško 8 dni po objavi
oglasa.

Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 30 dneh po
končanem zbiranju prijav. 666/32-86

**SAMOUPRAVNA STANOVANJSKA
SKUPNOST OBČINE METLIKA
Odbor za graditev stanovanj**

razpisuje

VII. NATEČAJ

1. **ZA POSOJILA DELAVCEM ZAPOSLENIM V ZDRUŽE-
NEM DELU OBČINE METLIKA, ZA GRADNJO STANO-
VANJSKIH HIŠ V ZASEBNI LASTI**
v razpisni vsoti ..... 7.000.000.— din
2. **ZA POSOJILA PRI DOGRADITVI IN OBNOVI
STANOVANJ ČLANOM ZZB NOV METLIKA**
v razpisni vsoti ..... 2.000.000.— din.

Na natečaj se lahko javijo:

1. delavci organizacij združenega dela ali zasebnih
obrtnikov, ki združujejo sredstva vzajemnosti po
določilih samoupravnega sporazuma pri Ljubljanski
banki, Enoti za stanovanjsko kreditiranje Metlika;
2. borci s priznano posebno dobo za čas NOV kot tudi
vdove padlih in umrlih borcev NOV, vojni invalidi ter
invalidski družinski upravičenci, ki stalno bivajo na
območju občine Metlika in nimajo zadovoljivo
rešenega stanovanjskega vprašanja.

Prednost pri najetu posojila imajo:

1. delavci, ki želijo kupiti stanovanje v družbenem
objektu;
2. delavci z nižjim povprečnim osebnim dohodkom;
3. delavci, ki zidajo hišo v okviru določenega stano-
vanjskega standarda na urbaniziranem območju
občine Metlika;
4. delavci, ki imajo zgrajeno hišo do višje gradbene
faze;
5. delavci, ki bodo s preselitvijo v novozgrajeno hišo
sprostili družbeno stanovanje.

Ob enakih pogojih ima prednost delavec, ki v
prejšnjem natečaju ni uspel.

Pri članih ZZB imajo prednost tisti prosilci, ki do
sedaj niso dobili družbene pomoči za reševanje
stanovanjskih problemov.

Obrazce za prošnjo in vse podrobnejše navodilo v zvezi
s pogoji natečaja lahko zainteresirani dobijo na sedežu
Samoupravne stanovanjske skupnosti, Metlika, CBE 23,
kjer se zbirajo tudi prispele prošnje.

Vlogi za natečaj morajo kandidati priložiti še:

- dokazilo o družinskem dohodku
- fotokopijo ali overjen prepis gradbenega dovolje-
nja
- dokument o stanovanjskem varčevanju pri banki
- dokumentacijo o že dodeljenih stanovanjskih kredi-
tih

Rok za prijavo je do vključno 22. 8. 1986.

Vloge, ki bodo prispele po tem roku, ne bodo upošte-
vane, prav tako ne tiste, ki bodo pomanjkljive.

Metlika, 6. 8. 1986

653/32-86

**MERCATOR — KZ Krka
Kmetijska TZO Suha krajina
Žužemberk 21**

Komisija za delovna razmerja
objavlja naslednja prosta dela in naloge

1. kuharja v bifeju Dvor,
2. natakarja v gostišču Pod lipo,
3. čistilke sobarice v gostišču Pod lipo.

Kandidati morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

- pod 1**
šolska izobrazba IV. zahtevnostne kategorije — kuhar
- pod 2**
šolska izobrazba IV. zahtevnostne kategorije — natakar
- pod 3**
končana osnovna šola

Kandidati pod 1—3 bodo sprejeti v delovno razmerje za
nedoločen čas, s polnim delovnim časom in enomeseč-
nim poskusnim delom.

Kandidati naj pisne vloge z dokazili o šolski izobrazbi
pošljejo na gornji naslov v 8 dneh po objavi.

O izbiri bomo kandidate obvestili v 30 dneh po
končanem zbiranju ponudb. 658/32-86

TESTENINE

Testenine so za današnje razmere, ko zmeraj zmanjkuje časa za kuhanje, kar pripravno živilo. Hitro se skuha, imajo pa še vrsto drugih dobrih lastnosti. Glede na energijsko in nasitno vrednost niso predrago živilo. Lahko jih zelo dobro kombiniramo in sestavljamo z drugimi živili, jajci, sirom, mesom in mesnimi izdelki, za spremembo pa tudi s sadjem in sladkorjem. Same po sebi so lahko prebavljive, težje pa, če jim dodamo preveč maščobe ali mastno meso. Pretiravati pa s testeninami seveda ne kaže. Če jih pojemo preveč, se presežek energije spreminja v maščobo in nalaga v telesu.

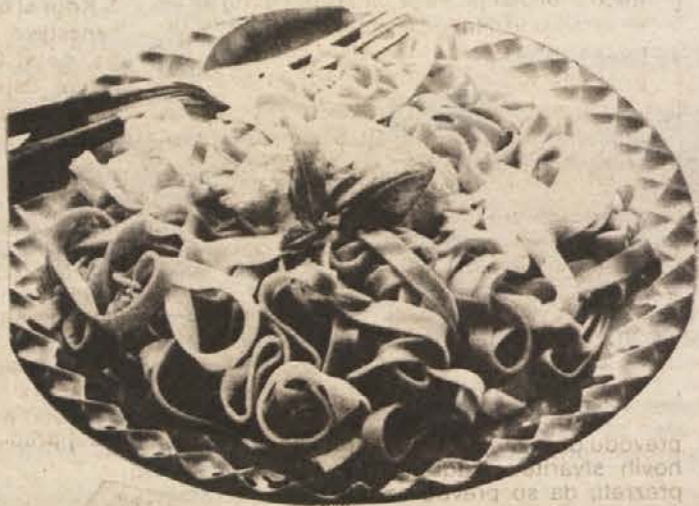
Testenine kuhamo vedno v veliki količini slane vode, da v njih plavajo in da lahko škrob v njih dobro nabrekne. Vreti morajo počasi in odkrite. Če jih kuhamo v premalo vode, se rade sprimejo in zgube tudi obliko. Kuhamo jih 10 do 20 minut, odvisno od vrste in debeline. Premehko kuhane niso dobre, kuhane smejo biti toliko, da še čutimo ugriz. Sprijemanje testenine med kuhanjem preprečimo, če dodamo nekaj kapelj olja. Kuhane testenine oplahnemo z vodo, ki je lahko hladna, če testenine še kuharsko obdelujemo, topla pa, če jih takoj postavimo na mizo. Pogrejejo se najlepše nad soparo vrele vode.

Rezanči z grahom: Potrebujemo 1/2 kg zluščenega graha, 4 do 5 dag olja, 1 žlico moke, pol čebule, 25 dag širokih rezancev, malo popra. Grah skoraj skuhamo v slani vodi. Na vroče olje damo moko, ko se napne, dodamo sesekljano čebulo in prilijemo grah z vodo vred. Gladko razkuhamo in zakuhamo rezance. Popramo po okusu. Ponudimo kot samostojno jed, gosto skuhano pa tudi kot prilogo mesu.

Omeleta: Potrebujemo 1 krožnik kuhanih testenin (ostankov), 6 jajc, 4 rezine kuhane šunke, 5 dag trdega sira, sol, poper, maščobo za peko. Testenine, če so dolge, narežemo na majhne koščke. Prilijemo jim kakšno

med makarone. Potresemo z naribanim sirom in drobtinami, pokapamo z oljem in smetano. Postavimo v pečico ali pod žar, dajemo po vrhu lepo zarumeni. Ponudimo kot glavno jed s solato.

Makaronov narastek s šunko: Potrebujemo 30 do 35 dag makaronov, sol, 20 dag šunke ali kuhane suhe svinine, 2 jajci, 4 žlice mleka, 5 dag naribanega ementalca in 5 dag kakšnega drugega sira, narezanega na kocke, poper, muškati orešek, 3 do 4 dag maščobe. Makarone v slanem kroupu ne premeško skuhamo, odcedimo, oplahnemo z vročo vodo in spet odcedimo. Šunko ali meso zrežemo na kratke in bolj široke rezance. Jajci in mleko razvrkljamo, solimo, popramo. V dobro pomaščeno posodo damo tretjino makaronov, nanje pol šunke ali mesa in pol sira. Začinimo s soljo, poprom in naribanim oreškom. Prekrijemo z drugo tretjino makaronov in spet obložimo s šunko in sirom ter začinimo. Prekrijemo z ostankom testenine. Polijemo z jajcem in postavimo za dobre pol ure v pogreto pečico. Pečemo pri približno 200° C. Ponudimo s solato.

med makarone. Potresemo z naribanim sirom in drobtinami, pokapamo z oljem in smetano. Postavimo v pečico ali pod žar, dajemo po vrhu lepo zarumeni. Ponudimo kot glavno jed s solato.

Makaronov narastek s šunko: Potrebujemo 30 do 35 dag makaronov, sol, 20 dag šunke ali kuhane suhe svinine, 2 jajci, 4 žlice mleka, 5 dag naribanega ementalca in 5 dag kakšnega drugega sira, narezanega na kocke, poper, muškati orešek, 3 do 4 dag maščobe. Makarone v slanem kroupu ne premeško skuhamo, odcedimo, oplahnemo z vročo vodo in spet odcedimo. Šunko ali meso zrežemo na kratke in bolj široke rezance. Jajci in mleko razvrkljamo, solimo, popramo. V dobro pomaščeno posodo damo tretjino makaronov, nanje pol šunke ali mesa in pol sira. Začinimo s soljo, poprom in naribanim oreškom. Prekrijemo z drugo tretjino makaronov in spet obložimo s šunko in sirom ter začinimo. Prekrijemo z ostankom testenine. Polijemo z jajcem in postavimo za dobre pol ure v pogreto pečico. Pečemo pri približno 200° C. Ponudimo s solato.

PREVIDNO S SONCEM

Čeprav je vse pogosteje in glasneje slišati opozorila o nevarnosti sončenja, je zagorela polt še vedno lepotni ideal predvsem poletja. Če se že poživigamo na takšna opozorila, bi bilo dobro vsaj paziti, kako se izpostavimo soncu, ki lahko hitro postane sovražnik sonca premalo vajeni koži. Če se že prvi dan letovanja »scvremo«, utegne biti sicer kratkih deset dni prava mora.

Prve dni nikakor ne kaže pretiravati s sončenjem, posebno če prej doma nismo utegnili nabrati primerne »podlage«. Za daljše sončenje je koža pripravljena šele po okrog petih dneh. Hitreje in lepše porjavimo, če se veliko gibamo. Zato so zelo priporočljive različne igre z žogo,

hoja, tek itd. V tem primeru je izpostavljenost soncu lahko brez nevarnosti še enkrat daljša kot pri ležanju.

Vsekakor pa moramo kožo že pred odhodom na plažo zaščititi s sredstvom, ki vsebuje ultravijolični filter. Zelo občutljiva koža potrebuje tak filter 5 ali 6, normalna in sonca vajena koža pa 3 ali 4. Koliko je občutljiva naša koža, pove tudi barva oči in las. Čim svetlejša so, bolj se je treba varovati močnega sonca.

Kakšno zaščitno sredstvo kaže uporabiti? V obliki mleka je primerno za vsako kožo. Ima to dobro lastnost, da se hitro vpije v kožo in ne masti. Krema so mastne in so priporočljive za suho in starajočo se kožo. Krema z visokim zaščitnim faktorjem (filtrom so idealne za obraz in vse občutljive dele telesa (nos, ušesa, prsi, ramena). Olje nima visoko zaščitnih filtrov, zato ni priporočljivo za

občutljivo in sonca nevajeno kožo. Primerno je za že zagorelo polt. Zanj se odločimo v drugi polovici počitnic. Olje pa ima to dobro lastnost, da varuje telo pred pretiranim oddajanjem vode. Prav tako je odlično pomirilo za opečeno kožo.

Zaščitna sredstva za sončenje nanesimo na telo večkrat na dan. Voda, pesek, brisača in potenje jih namreč dokaj hitro odstranijo. Občutljive dele telesa namažemo z debelejšo plastjo zaščitnega sredstva.

Sončimo se na temni podlagi (brisača, blazina). Na pesku ali skalah ne ležimo, saj so tam sončni žarki dvakrat močnejši. Po kopanju se vedno dobro obrišemo in se šele nato spet sončimo. Vodne kapljice namreč skoncetrirajo sončne žarke in na koži se rade pojavijo temne lise. Ne sončimo se med 11. in 15. uro. Infra rdeči žarki, ki prevladujejo v tem času, kože ne porjavijo lepo.

Če želimo čimdalje obdržati zagorelo polt, se izogibajmo pretoplih kopeli. Raje se vsak dan tuširajmo, telo pa namažimo z mlekom.

Komisija za delovna razmerja

DO ELEKTRO LJUBLJANA, n. sub. o.
TOZD ELEKTRO NOVO MESTO, o. sub. o.
Ljubljanska 7
NOVO MESTO

objavlja prosta dela in naloge

ELEKTROMONTERJA — 2 delavca

Pogoji: — KV delavec elektro smer — jaki tok — 2 leti delovnih izkušenj

Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas, s polnim delovnim časom.

Kandidati naj pošljejo vloge z dokazili o izpolnjevanju zahtevanih pogojev v 15 dneh po objavi razpisa na gornji naslov.

O izbiri bomo kandidate obvestili v 30 dneh po izteku prijavnega roka.

657/32-86

Mercator Standard, Novo mesto Komisija za delovna razmerja

objavlja prosta dela in naloge

1. poslovodje mešane živilske stroke,
2. namestnika poslovodje mešane živilske stroke,
3. več prodajalcev.

Pogoji:
Pod 1 in 2: VKV trgovski delavec V. stopnje zahtevnosti ter 5 let delovnih izkušenj.

Pod 3: KV trgovski delavci IV. stopnje zahtevnosti ter 3 leta delovnih izkušenj.

Delo bo sklenjeno za nedoločen čas, s polnim delovnim časom in 3-mesečnim poskusnim delom. Kandidati naj pisne vloge z dokazili o strokovni izobrazbi in opisom dosedanjih delovnih izkušenj pošljejo v 15 dneh po objavi na naslov: Mercator Standard, Novo mesto, Glavni trg 3, kadrovska služba.

Prijavljene kandidate bomo o izbiri obvestili v 15 dneh po končanem zbiranju prijav.

654/32-86

RAZPISNA KOMISIJA MIZARSKEGA PODJETJA HRAST ŠENTLOVRENC, p. o. ŠENTLOVRENC 13 a, VELIKA LOKA 68212

razpisuje
prosta dela in naloge

VEČ KV MIZARJEV

Pogoji:
— končana lesna šola IV. stopnje
— 3-mesečno poskusno delo
— odslužen vojaški rok.

SNAŽILKE

Pogoji:
— končana osnovna šola
— 3-mesečno poskusno delo

Kandidati naj pošljejo prijave s kratkim življenjepisom in dokazili o izpolnjevanju pogojev v 14 dneh po objavi komisiji za imenovanja Mizarskega podjetja HRAST ŠENTLOVRENC, p. o., Šentlovrenc 13 a, Velika Loka 68212.

O izbiri bomo kandidate obvestili v 30 dneh po dnevu razpisa.

659/32-86

ZAVAROVALNA SKUPNOST TRIGLAV Območna skupnost Krško

I. Razpisna komisija razpisuje prosta dela in naloge, za katera so vezana posebna pooblastila in odgovornosti in sicer

VODJE SEKTORJA ZA IZVAJANJE ZAVAROVANJA

Pogoji: visoka izobrazba ekonomske ali pravne smeri in 3 leta delovnih izkušenj na vodilnih delovnih področjih ali višja izobrazba ekonomske ali pravne smeri in 5 let delovnih izkušenj na vodilnih delovnih področjih

Za navedena dela oziroma naloge bo izbrani kandidat imenovan za 4 leta.

Kandidati morajo izpolnjevati navedene pogoje in imeti organizacijske sposobnosti.

II. Odbor za medsebojna delovna razmerja kadrovska vprašanja razpisuje prosta dela in naloge:

1. ZAVAROVALNEGA ZASTOPNIKA V ZASTOPU BREŽICE
2. ZAVAROVALNEGA ZASTOPNIKA V ZASTOPU BRESTANICA
3. ZAVAROVALNEGA ZASTOPNIKA V ZASTOPU SEVNICA
4. ZAVAROVALNEGA ZASTOPNIKA V ZASTOPU ZDOLE

Pogoji: srednješolska izobrazba ekonomske ali splošne smeri in 1 leto delovnih izkušenj

Kandidati naj imajo stalno prebivališče v zastopu.

Prosta dela in naloge se združujejo za nedoločen čas s polnim delovnim časom in trimesečnim poskusnim delom.

III. Pisne ponudbe z opisom dosedanjih delovnih izkušenj ter z dokazili o izpolnjevanju zahtevanih pogojev naj kandidati pošljejo v 15 dneh na naslov:

Zavarovalna skupnost Triglav, Območna skupnost Krško, Trg Matije Gubca 3, 68270 Krško.

Pod točko I. naj kandidati označijo ponudbo z oznako »za razpisno komisijo«.

O izbiri bomo kandidate obvestili najkasneje v 30 dneh po končanem zbiranju ponudb.

663/32-86

igmp
SAVA KRŠKO
n. sol. o.

TOZD IGMP
Komisija za delovna razmerja

sprejme v delovno razmerje

2 KLJUČAVNIČARJA za opravljanje

nalog vzdrževanja v DE strojni obrat

POGOJI: poklicna šola ustrezne smeri; delovne izkušnje so zaželeni; delo je za nedoločen čas in s polnim delovnim časom

Za zainteresirani kandidati naj vložijo prošnje za sklenitev delovnega razmerja skupaj z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 8 dneh po objavi oglasa na naslov:

IGMP SAVA KRŠKO-TOZD IGMP, CKŽ 59, KRŠKO

Prijavljene kandidate bomo o izidu obvestili v 30 dneh po preteku roka za prijavo.

660/32-86

Oluzorja

PREBRALI SMO

O SAMOTI S TISOČ OBRASI

Šesta knjiga zbirke Aleph, ki jo izdaja Književna mladina Slovenije, prinaša pod naslovom Slepa okna izbor proze in poezije Boštjana Seliškarja. To je knjižni prvenec enega najbolj nadarjenih protagonistov tako imenovane mlade slovenske literature, ki pa je žal izšel že posthumno. Kot veliko mladih se je namreč tudi Seliškar odločil za prostovoljen odhod iz življenja in to storil, ko bi življenje lahko šele začel prav osmišljati. Na zavihu knjige piše, da se je to zgodilo 31. marca 1983, le dva meseca po tem, ko je mladi ustvarjalec dopolnil enaindvajset let.

Ne nameravamo razglabljaliti o vprašanju, kaj mladega človeka privede na pot samopokončanja, lahko le obžalujemo, kar se je zgodilo. Za obžalovanje imamo poseben razlog, namreč ta, da smo s Seliškarjem izgubili velik obet. Seveda se tega zavedamo šele zdaj, ko listamo po knjigi,

čprav Slepa okna ne vsebuje niti desetine tistega, kar je Seliškar napisal. Morda niti njegovih najboljših in najznačilnejših del ne, pač pa le tista, ki jih je bilo moč vgraditi v celoto omenjene knjige.

Izbor je skrbno opravil Seliškarjev nekoliko starejši vrstnik, pesnik, literarni kritik in esejist Aleš Debeljak, ena osrednjih osebnosti mlade slovenske literature. Njegov je tudi tenkočutno in na moč prizadevno napisani esej o Boštjanu Seliškarju z naslovom Poetika samote. Zdi se, da je za pravo življenje v Seliškarjev literarni svet skoraj obvezno prebrati ta esej, pa ne samo zato, ker ponuja ključ za branje Seliškarjevih verzov in proze, ampak tudi, ker omogoča širši pogled v ustvarjalnost tega avtorja. Esej nam razkrije tudi nekaj

tistega, kar predstavlja celoten Seliškarjev opus, vso zapuščino. Slednja ni majhna, sestavlja jo okrog osemsto literarnih besedil, in če pomislimo, da je Seliškar končal pri enaindvajsetih letih, v obdobju, ko mnogi šele začnejo pisati, je to izjemna zetek.

V Slepih oknih srečamo najprej troje kratkih zgodb, ki so z vnanjega vidika avtobiografske izpovedi, postavljene v glavnem v mestno okolje, govore pa o brezizhodni osamljenosti posameznika, in to na pretresljiv, glede na jezikovno izvedbo pa tudi mikaven način.

Nato sledijo pesmi, ki sestavljajo preostali del zbirke. Izkušnja, kakršno nakazuje proza, je razvidna tudi iz poezije. Tudi pesmi so izpovedi iz osamelosti o osamelosti. O samoti, ki ima tisoč načinov in prav toliko obrazov. O strahu, ki je en sam, in o nenehnem begu — pred nikomer in nikamor. V tem kroženju brez konca pa ni izhoda. Pesnik ve, da ga ni, zato ga ne išče. (Je izhod vendarle našel v fizičnem samopokončanju?) Verzi v Slepih oknih so komunikativni, a ne poenostavljivi. So pa svojska, avtentična govornica. Čeprav beseda pesnika steče gladko, čeprav je postavljena na pravo mesto, ga ne zadovoljuje. V njej ni odgovorov na vprašanja, ki so ga mučila. Beseda mu je onemela celo takrat, ko je v njej iskal sinonim za dokončno osamelost.

I. ZORAN

RAZA

»Nekje vendar mora biti razal — luknja, skozi katero se zagledaš odrešenega.« je zapisal v svojem najnovejšem delu Raza mladi prekmurški pisatelj Feri Lainšček, ki se je v zadnjih letih uveljavil v revijalnem tisku in tudi s samostojnimi knjižnimi deli. Kot kažeta sam naslov in izpisana misel, je Lainšček zasnoval roman na osnovni tezi junakovega iskanja »raze«, »luknje«, skozi katero se bo ugledal v resničnost, kar bi z drugimi besedami lahko zapisali tudi, da gre za premagovanje razpoke med njegovim resničnim, a ne razkritim bistvom in dejanskostjo. Ugle danje, kje je ta počenost in ločenost človekovega bivanja, bi junaka odrešila. Toda roman govori, da rešitve ni, da sploh ne gre za razklanost, da človek nima skritega bivanja, marveč je to, kar je.

Roman govori o človeku, ki je na fronti med prvo svetovno vojno izgubil spomin in z njim svojo identiteto. Od nekega

mrtveca dobi dokumente in gre po sledu tuje osebnosti v domače kraje, v Prekmurje. Tu seveda ob srečanju z ženo pokojnega odkrije, da ima sposojeno identiteto, nakar se začne njegovo tavanje po zapori, beganje preko spremi-

njajočih se meja, druženje s pokojnikovo ženo, prekupevalci, cigani in potepuhi, prevzemanje identitete drugih, oseb, dokler ga ne doleti nesmiselna in naključna smrt.

Zgodovinski in družbeni okvir Lainščkove pripovedi so dogodki v Prekmurju v obdobju od 1918 do 1919; to je bil čas nastanka Jugoslavije, priključitve dela Prekmurja novi domovini, čas revolucionarnih vrenj, Murske republike, boljše vizma, skratka, čas neredov, zmede, pravi kaos, v katerem je bilo iskanje notranje trdnosti in identitete še toliko težje.

»Zdelo se mu je, da je zgolj senca, ki se je dvignila... in kdove zakaj odpravila po svetu...«, »krajina, po kateri je blodil, stvari, ki se jih je dotikal, ljudje, ki jih je ogovarjal, vse je živelo neko tuje življenje, se uklanjalo zakonom, ki jih ni dojemal.« Teh nekaj citatov zgovorno kaže, v kakšen položaj je avtor postavil svojega junaka. In te tujosti, osamljenosti, neodrešenosti ali kakor koli že imenujemo neosmišljeno bivanje, ne more odrešiti niti čarodejni eros, ki družijo dvoje v eno. Pred »raza«, ki je bila sleherniku oznanjena kot odrešujoča in zveličavna, zija praznina.

Takšna miselna izhodišča v slovenski prozi niso nikakršna novost, vendar pa je Lainščeku kljub temu uspelo napisati presenetljivo dobro delo, ki s svojim svojskim jezikom priteguje in roman plasti v bogatejšo sporočilo, kot je njegova miselna zasnova.

M. MARKELJ

ANTOLOGIJA AMERIŠKE POEZIJE

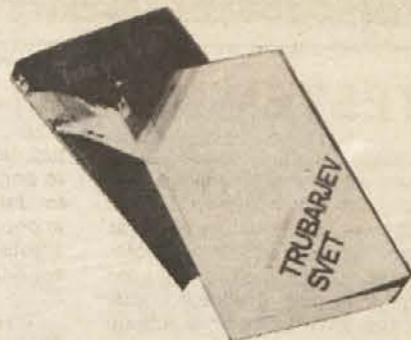
Slovinci se ne moremo ravno pohvaliti, da poznamo ame-

SLAVNOSTNI PAR

Na tej strani smo predstavili že nekaj knjig, ki so izšle v počastitev velike kulturne obletnice, 400-letnice Trubarjeve smrti, v najbolj ubran par pa se gotovo uvrščata knjigi, ki sta izšli pri naših zamejskih založbah. Gre za knjigo Jožeta Rajhmana Trubarjev svet, ki jo je v zbirki Eseji izdalo Založništvo tržaškega tiska, in za Trubarjevo berilo, ki sta ga skupaj založila celovška Založba Drava in tržaško Založništvo. Medtem ko prva knjiga govori o Trubarju, pa v drugi govori Trubar sam skozi izbrana besedila, predgovore, pisma in odlomke drugih izvornih besedil.

Jože Rajhman, odlični poznavalec Trubarja, je v svojem esaju razgrnil zanimivo podoba našega slavnega rojaka, vendar tako, da je povezal Trubarja z njegovim časom, ali kot je zapisal že v prvih besedah: »Primož Trubar je bil človek 16. stoletja. Srečanje z njim je srečanje s 16. stoletjem.« Silnice dobe so se namreč tesno prepletale s silnicami, ki so usmerjale in vodile Trubarjevo življenje in osebno usodo. Kot je bil čas prelomen v evropski zgodovini, saj je prinesel vzpon človeka kot vrednote in z njim duhovno prebujanje ter novi vek, tako je bilo prelomno tudi Trubarjevo delovanje za zgodovino slovenskega naroda, saj smo Slovenci s Trubarjem stopili v duhovno evropsko gibanje, ujeli poglavitve kulturne tokove in hkrati se je slovenstvo »iz podzavesti prebudilo v zavest narodne samobitnosti«. Trubar kot močna osebnost, v kateri so odsevala z nenavadno silo nasprotja časa, pa sega tudi preko roba splošnih razmer svojega obdobja. Rajhman v zadnjem poglavju svojega eseja nagne tehnično presojanja, ali je bil Trubar genij ali ne, na stran pritrilnega odgovora. Trubar je genialen ustvarjalec noveške kulture in tudi politične zgodovine Slovencev in slovenstva.

Med tistimi, ki so Trubarjevo genialnost prvi spoznali in potrdili, je bil Jože Javoršek, pisec monografije o Primožu Trubarju. Da je

lahko izrekel takšno sodbo, je seveda moral dobro poznati njegovo delo. In to poznavanje se kaže po svoje v knjigi Trubarjevo berilo. Javoršek ga je sestavil iz odlomkov Trubarjevih izvornih spisov, iz uvodov, ki spremljajo skoraj vsako od njegovih knjig, in odlomkov iz njegovih pism. Vsa besedila so natisnjena v današnji pisavi, vendar pa izvorna slovenska besedila niso prestavljena v knjižni jezik, temveč so ohranjena v izvorni obliki (k boljše mu razumevanju pomaga seznam manj znanih besed). Nemško pisani predgovori in odlomki iz pism pa so prevedeni v knjižno slovenščino.

Berilo je sestavljeno kronološko in razdeljeno na poglavitva obdobja Trubarjevega življenja in delovanja, od izida prve slovenske knjige, ravnateljstva Biblijskega zavoda v Urachu, pregnanstva v Derendingen, začasne vrnitve v domovino in smrti. Prebiranje teh izbranih besedil nedvomno pomaga bralcu, da zagleda širjave Trubarjevega duhovnega horizonta in se mu razkrijejo ob pazljivejšem branju tudi nekatere Trubarjeve značajske črte. V paru z Rajhmanovo knjigo pa je berilo še posebej zgovorno.

Kdor si bo vzel čas in prebral obe knjigi, mu zanesljivo ne bo žal ne časa in tudi denarja ne, če si bo knjigo kupil kljub nerazveseljivem dejstvu, da sta knjigi slovenski ne samo po duhu in jeziku, marveč tudi po visoki ceni.

M. MARKELJ

riško pesniško tvornost in ta nespodbudna ugotovitev velja tudi za poezijo, ki je v ZDA nastala v tem stoletju. Res je, da lahko prebiramo Pounda, Eliota, Williamsa in druge, ki so to poezijo najvidneje zaznamovali, in smo dobili v slovenskem prevodu obsežnejše izbore njihovih stvaritev. Tudi ne gre prezreti, da so prevodi iz del številnih drugih ameriških pesnikov posejani po naših literarnih revijah, pri čemer je treba omeniti, da uredništva posvečajo posebno skrb prevajanju iz sodobnega pesnjenja onkraj Atlantika.

Vse to skupaj pa je vendarle premalo, preveč fragmentarno, da bi lahko sestavili celoto in iz nje prepoznali prav vse, kar je za ameriško poezijo 20. stoletja značilno.

Fragmentarnost zlasti izključuje možnost, da bi dovolj jasno videli, kaj je v tej poeziji takega, da je lahko v veliki meri vplivala na dogajanja v svetovni poeziji. Če smo torej hoteli priti do pravega obraza ameriške poezije, ne bi bilo dovolj, če bi pripravili izbor tega, kar je pri nas že bilo prevedeno in objavljeno, marveč se je bilo

treba naloge lotiti drugače, načrtno in od začetka.

To težavno, obenem pa tudi mikavno delo si je naložil pesnik in prevajalec Miha Avanzo in ga s številnimi sodelavci tudi uresničil. Rezultat tega skupnega podjetja je zdaj pred naš-

mi: zajetna, blizu 550 strani obsegajoča knjiga z naslovom Antologija ameriške poezije 20. stoletja; v nakladi 800 izvodov je izšla pri Cankarjevi založbi v zbirki Bela krizantema. Za antologijo je Avanzo zbral pesmi 55 pesnikov, njihovih dela pa je v slovenščino prevedlo enajst prevajalcev (od Daneta Zajca do Jureta Potokarja). Sestavljenec ni opravi samo izbora, ampak je nase vzel tudi precejšen del prevajanja in napisal bibliografske podatke o avtorjih. Tako smo dobili prvo knjigo ame-

riške poezije tega stoletja v slovenščini. Prvo tovrstno antologijo, delo, ki smo ga potrebovali in pričakovali.

Vsaka antologija je že po svoji naravi zasnovana kot kompromis, kar pomeni, da mora sestavljavec, čeprav navidezno svoboden, upoštevati vrsto okoliščin, se podrediti zgodovinskim, jezikovnim in tudi geografskim zamejitvam. Tako je nastala tudi antologija, ki se ukvarja s pesništvom v ZDA v tem stoletju in je kajpak napisano v ameriški angleščini. Lahko bi rekli, da je šele ta poezija povsem ameriška, saj se je prej dolgo napajala pri britanski in bila od nje celo nekoliko odvisna. Najpomembnejše, kar moramo ob tej knjigi zapisati, pa je, da antologija prinaša pregled glavnih tokov, ki so oblikovali ameriško liriko v 20. stoletju, predvsem skozi dela nekaterih nasprotujočih si pesnikov, kot so ob uvodoma omenjenih Poundu, Eliotu in Williamsu še Frost, Sandburg, Cummings, pa tudi drugih, mlajših in nam do zdaj manj znanih. Pesniki so v knjigi razvrščeni po letnicah rojstva od, denimo, najstarejšega, Roberta Frosta (1894—1963), do najmlajšega, Susan Feldman (roj. 1950). Imena nekaterih kažejo, da so po poreklu Evropejci oziroma drugih narodnosti, nekateri pa tudi rojeni v domovini njihovih staršev. Med temi posebej omenjamo Charlesa Simica, ki je bil rojen v Beogradu (1938), potem pa je, že po vojni, kot enajstleten deček sedel v letalo in se odpeljal za očetom v Chicago. Dodajmo še to, da Simic, ki seveda piše v ameriški angleščini, ni samo plodovit pesnik, ampak tudi marljiv prevajalec. Pred leti je izdal v Ameriki antologijo jugoslovenske poezije.

Morda antologija nekoliko slabše obravnava najmlajšo pesniško generacijo, pesnike, ki šele vstopajo v ameriško literaturo. Sestavljenec sam priznava, da je imel težave s samim pregledom nad tvornostjo mladih. V Ameriki izhajajo namreč toliko literarnih revij, kjer le-ti objavljajo, da jim more slediti le človek z računalniškimi sposobnostmi. Vendar naj bo ta opazka bolj za mimogrede. Kot rečeno, je knjiga zdaj tu (za vsega 5900 dinarjev), kar pa smo o njej povedali, naj se bere tudi kot priporočilo za branje. Knjiga tako priporočilo zasluži, pa ne samo zato, ker smo nanjo čakali toliko časa in se nikakor ni rodila brez muke.

M. BEZEK

I. ZORAN

PETI JE NAUČILA NA STOTINE LJUDI

Ko samozavestno stopi na oder in kar nekoliko diktatorsko zamahne z rokami pred zborom, iz katerega privre pesem, človek niti pomisliti ne more, kako krhka duša se skriva v zborovodkinji Ani Šober-Jankovič. Njeno diriganje, tako značilno samo zanjo, je pravzaprav podzavesten odziv na tisto, kar čuti v glasbi, njej tako ljubi prijateljici. Prav glasba namreč pomeni Ani enega od smislov življenja.

Od kod takšna ljubezen do glasbe? Ani je odraščala v vasi Sela pri Adlešičih ob stari mami in starem očetu. Srečno je bilo to otroštvo, čeprav je bila velika revščina. Toda ko je bilo najhujše ali ko so bili najbolj utrujeni od dela, so posedli na prag hiše in zapeli.

»Stari oče je bil folklorist in kitarist, znal je veliko pesmi. Pa veseljak! Naša hiša je bila vedno polna ljudi, ljudi z velikim srcem, na ustih pa so imeli vedno pesem,« se spominja Jankovičeva. Ljubezen do glasbe je tako počasi pronicala vanjo, a pognala trdne korenine, da ji je ostala zvesta tudi potem, ko je bilo pri dvanajstih letih konec belokranjske sreče. Preselila se je v Vipavo, po osnovni šoli pa je odšla v srednjo glasbeno šolo v Karlovac, kjer je študirala solo petje.

Njena prva zaposlitev je bila na oddelku črnomaljske glasbene šole. Potem je začela poučevati na tamkajšnji osnovni šoli ter takoj »podedovala« tudi mladinski pevski zbor. »Po 120 in 150 črnomaljskih osnovnošolcev je redno hodilo na vaje. Kaj pa danes? Nikogar ni, ki bi se potrudil, da bi šolarje vzgajal v pevski kulturi,« je jez-

na Ani, ki je povedala mnogo trpkih o črnomaljski pevski tradiciji pri mladih, ki je tako rekoč ni več.

Se mar zdi ljudem škoda časa, ki bi ga morali porabiti z mladimi pevci? Jankovičeva na to ne ve odgovora, kajti ona je sebe in svoj čas vedno nesebično razdajala glasbi. Delala je tudi po 12 ur na dan. Bil je čas, ko je hkrati poučevala glasbeno vzgojo od 5. do 8. razreda na črnomaljski osnovni šoli ter na isti šoli vodila tri zборе, poučevala glasbo na osnovni šoli s prilagojenim programom ter vodila zbora v Adlešičih in na metliški osnovni šoli. Zavedala se je, da je to delo prenaporno, a ni mogla reči »ne«. Da pa bo to le morala storiti, so jo opozorili zdravniki, ki so ugotovili, da ima kronično utrujenost glasilk. Mislila je, da se podira svet, ko so ji svetovali, naj zamenja službo. Toda Ani je preveč trmasta in preveč ljubi glasbo, da bi lahko kdorkoli njen glasbeni svet sesul v ruševine. Učila je glasbo in vodila zbor v Starem trgu, imela v Semiču oktet, ustanovila in 4 leta vodila moški pevski zbor Belt. Sedaj vodi ženski pevski zbor KUD Miran Jarc v Črnomlju in mešani pevski zbor Beti Metlika.

V 17 letih, kolikor se ukvarja z glasbo, je imela na stotine nastopov, pod njeno roko je pelo veliko Belokranjcev. »Ponosna sem, da učim peti in

da mi uspe spraviti na oder amaterje. Vem, iz kakšne moke mesim kruh, pa četudi je ta moka črna. Učim ljudi, ki so prišli kvajam z njive, od štedilnika. Najprej jih moram pripraviti, da nehajo misliti na delo, službo, otroke. Takrat moram dati vse od sebe in misliti le na pesem in pevce. Vse je poplačano s tem, ko reče pevec: »Ani, da nas ne bi slučajno zapustila, ker bom tudi jaz zapustil zbor. Ljudje morajo peti enako dobro, če je dvorana polna all prazna, to pa je veliko odvisno od zborovodje. Pojte le zame, jim rečem,« razpreda zgovorna in temperamentna Ani. Seveda pa tudi zna izbrati pesmi, ki so ubrane, so ljudem blizu, jih imajo radi in jim nekaj povedo. Takrat goji partizansko, umetno in narodno pesem. Če pevci radi pojejo pesem, je to že pol uspeha, ve iz izkušnje Jankovičeva.

Ko se zamisli nad svojo prehojeno glasbeno potjo, prizna, da tudi v tejrvti kulture ni vedno vse lahko in lepo, pa četudi jo ima človek še tako rad. »In ko mi je težko, si mislim: mar je potrebno, da se toliko udinjam? Pa takoj najdem odgovor: je potrebno, kajti mene je vedno v glasbo vodila le ljubezen, čeprav se nekaterim to zdi fraza,« je odločna kot takrat, ko za njenim hrbotom poslušala »njene« pevce na stotine ljudi.

NA KRAJU SAMEM

imeli toliko, da smo z njimi kurili, danes porabimo vse do zadnjega kosčka, kajti les je drag pa še vse manj ga je.

In če nam je nekaj Gršičev stric potisnil v roke žagico in nas učil abecedne mizarjenja, danes, ko pritisne na gumb stroja, vljudno reče, naj se umaknem, da ne bo kaj narobe. Kako navivna sem bila, ker sem mislila, da je modernizacija prizanesla delavnici, ki je bila zame in druge sosedove otroke tako prijetno otroško zavetišče. Sedaj bodo zares ostali le še spomini. »Oh, spomini, spomini,« zavzdihne Jože, ki raje gleda v prihodnost, kot da bi mislil na čas, ko je bilo njegovo mizarjenje nam otrokom v zabavo, njemu pa nuja, da je vsaj malo ublažil revščino, ki so jo tolkli.

Jože se je šel leta 1950 učiti za mizarja k Stipaniču, enemu najboljših metliških mojstrov, a se ni izučil, ostal je priučen. To pa ni pomenilo, da je bil kaj slabši delavec, nasprotno, mojster mu je zadnja štiri leta, preden je odšel v pokoj, celo zaupal, da je vodil njegovo delavnico. V posebno čast pa si je štel, da mu je Stipanič zaupal »recept«, kako narediti stopnice, kar pri nekdanjih mojstrih ni bilo v navadi. Strokovne skrivnosti svojega poklica so najraje obdržali zase in jih odnesli s seboj v grob, tisti, ki je hotel začeti na svoje, se je pač moral potruditi sam in znova odkrivati že odkrito Ameriko. Že takrat je bila Gršiču najljubša izdelava stopnic, a ko je mojster odšel v pokoj in delavnico zaprl, se je Jože zaposlil kot trgovec pohištva. Mizarjenja seveda ni opustil, kajti preživljati je moral šestčlansko družino, a ob deljenem delovnem času v trgovini, kjer se je močno dolgočasil, je bilo za mizarstvo malo časa. Zato se je odločil, da postane sam svoj gospodar.

»Ko so prišli člani komisije, ki naj bi mi izdala obrtno dovoljenje, sem imel v delavnici le cirkular. Gotovo so mislili, da skrivam kje še kakšen stroj, ker so videli stružene stebričke za ograjo ob stopnicah. Ampak vse sem naredil le na krožni žagi. Seveda ni bilo lahko,« pravi Jože. Od 16 kv. metrov, kolikor je v začetku merila delavnica, in ene same žage je danes Gršičeva delavnica prerasla v sodobno opremljeno halo z več kot 200 kv. metri in posebnim skladiščem. In vse to so postavili z velikim odrekanjem, pridnostjo, kaj pridnostjo, garanjem, in le s 150 tisočaki posojila, ki so jih dobili pred leti. Zato so Jožetovi spomini toliko bolj trpki. »Družba bi morala podpreti mlade ljudi, ki so pripravljene delati, saj bi potem kmalu od njih nekaj imela. Ne pa da morajo mladi životariti, da si ustvarijo primerne možnosti za delo, in ko jim to na stara leta končno uspe, nimajo več moči, da bi lahko še kaj ustvarili,« pripomni. Jože je imel vsaj to srečo, da je vedel, za koga dela. Dva sinova stopata po njegovi poti, a ne le po poti mizarja, ampak tudi vestnega, natančnega, potrpežljivega delavca. Vse to so vrline, ki jih mizar gotovo mora imeti, če hoče uspeti. In Gršičeva Andrej in Janez jih imata. Andrej je bil že v poklicni šoli na tekmovanju slovenskih lesnih šol prvak, po dveh letih, kar kot pomočnik dela v očetovi delavnici, pa že samostojno naredi zahtevne stopnice. Janez, odličan učenec srednje lesne šole, pa noče prav nič zaostajati za svojim bratom.

Jože sicer pravi, da ne bi imel prav nič manj veselja za mizarjenje, če otroci ne bi hoteli nikoli prestopiti praga delavnice. A prav dobro ve, da se je prav zaradi njegove ljubezni do lesa poklic prikupil tudi sinovoma. V začetku je izdeloval

vse, kar je pač kdo želel, ko pa se je dober glas o njegovem natančnem delu razširil naokrog in je dobil veliko naročil, je lahko že izbiral. In tako je lahko začel končno uresničevati svojo dolgoletno željo. Usmeril se je predvsem na izdelovanje stopnic. »Toliko izkušenj imam že, da samo pogledam prostor, pa že vem, kateri model stopnic bi bil najprimernejši. Seveda mora ustrezati tudi žepu naročnika. Na srečo imam pretežno bolj zahtevne stranke, ki imajo dober okus in seveda tudi toliko denarja, da lahko plačajo svoj okus. Priznam, da imam raje bolj zahtevne stranke, ki jim ni vseeno, po kakšnih stopnicah bodo hodile. Uživam namreč ob lepem izdelku, čutim neko notranje zadoščenje, ko vidim, da so stopnice estetske. Nekateri stanovski kolegi mi očitajo, da delam preveč natančno, ampak menim, da tega ni nikoli preveč. Pri hrastovih deskah vedno sredino in grče izrežem, da je videz čim lepši.«

Po dva tedna dela porabi za ravne stopnice, za zavite še teden več, ker si s stroji ne more veliko pomagati. Vse opravijo doma, tudi polakirajo jih, pri naročniku jih le še zložijo skupaj. In ko ga vprašam, če se mu je že kdaj zgodilo, da je šel pri montaži ugotoviti, da se je zmotil, se zasmije: »Jaz ne, ampak ko stopnice že stojijo, ugotovim, da se je zmotil v svojih denarnih zadevah naročnik. Boste že počakali nekaj mesecev na plačilo, mi pravi. Kaj hočem, počakam.« Je že takol Ce je Jože pri svojih stopnicah, ki so posejane po vsej Sloveniji in velikem delu Hrvaške, v eni osebi vse od arhitekta do mizarja, za kar bi v tovarni potrebovali celo skupino ljudi, mu pač nekje zašepa: pri računovodskih poslih, ki niso odvisni od njega.

M. BEZEK

PO JOŽETOVIH STOPNICAH HODITA DVE REPUBLIKI

Spominjam se, kako smo kot otroci hodili k stricu Jožetu v mizarško delavnico po ostanke lesa, iz katerih so nam potem navadno kar njegovi otroci, sicer mlajši od nas, a večji ročnega mizarkega orodja, naredili prikupne igračke. Od tistih rosnih let me ni bilo v Gršičevi delavnici v Metliki že skoraj dve desetletji, a ko sem pred dnevi znova stopila vanjo, sem bila kar nekoliko razočarana. Še vedno sem imela pred očmi prikupno majhno delavnico z nekaj ročnimi žagami, obešenimi na zid ob peči na oblance, krožno žago, ki jo je Jože naredil sam, in mizarško mizo, na katero je rad posedel otroke, ko je mizaril. Za kaj vse so danes prikrajšani otroci! Zanje v moderni delavnici, kakršna je danes Gršičeva, ni prostora, kajti številni stroji, ki brnijo ves dan, lahko postanejo kaj hitro nevarni za nerodne male radovedneže. In kje so ostanki lesa? Jože se zasmije in zamahne z roko: »Včasih smo jih

OBRAZI

KAKO SE PRAVZAPRAV PIŠEM?

V zadnjem času pri nas veliko govorimo o slovenskem kulturnem prostoru. To je pojem, pa naj bo nekaterim všeč ali ne, ki naj bi duhovno, po možnosti pa tudi gospodarsko, povezal ves slovenski živelj ne glede na to, na kateri strani meja in v kakšnem političnem sistemu živijo naši rojaki. Meje je pač s svojo neizprosno in nemalokrat tudi krivično roko vlekla razburkana zgodovina, nikoli pa jih ni mogla zares vcepiti v srca ljudi, ki jih je tako neizprosno ločevala. Zato je ta pojem sicer nov le navidezno, kot realnost je namreč zaživel že zdavnaj, ponavadi takrat, ko so bile razmere

najtežje, kajti ljudje so se vedno, včasih zavestno, mnogokrat pa tudi po občutku zavedali, da je življenje naroda pomembnejše in trajnejše od vsake politične stvaritve.

Eno od najtežjih obdobij v zgodovini slovenskega naroda je bilo v tem pogledu prav gotovo obdobje po prvi svetovni vojni, ko so se krivične meje zarezale najgloblje v njegovo srce. In živa priča tistega obdobja je Metličan Ivan Bevk. Zibelka mu je stekla v Zakojici, onstran meje, ki je ločevala staro Jugoslavijo in Italijo. Medtem ko počasi prigrizujeva »pusto pogačo«, s katero nama je postregla njegova žena Anica, nekdanj žugljeva iz Metlike, mi Ivan pripoveduje o svoji mladosti.

»V družini nas je bilo veliko otrok. Oče jih je imel v dveh zakonih šestnajst. Seveda vsi niso preživeli. Najstarejši sin prve žene je bil France, slovenski pisatelj, najmlajši sin druge žene sem bil jaz. Med mano in Francetom je bilo kar trideset let razlike, vendar je imel France mene in mojo sestro še posebej rad in nama je vedno, kadar je prišel domov, kaj prinesel. Mladost pa ni bila lahka. Delati sem moral od mladih let. Pomagal sem pri delu na okoliških kmetijah, da sem prinesel domov nekaj hrane ali denarja, pa tudi doma pri očetu, ki je bil čevljar, sem mnogokrat poprijel za delo. Italijanska fašistična oblast je na razne načine otežkočala življenje Slovencev in jih poskušala tako ali tako pokoriti in čimprej poitalijančiti. Pritiski so bili kulturni, ko je bila raba slovenskega jezika omejena le na domače okolje, ter gospodarski, saj so številni omjevalni predpisi globoko posegali na prej ustaljeno gospodarsko življenje Slovencev. Vendar je naš narod trdoživ. Niso nas mogli uničiti. Kljub stalnemu vohljanju karabinerjev in obmejnih gardistov, ki so po hišah

iskali slovensko literaturo, pa meso in alkoholne pijače, zlasti pa blago, ki je ilegalno prehajalo prek meje, smo jih skoraj vedno preliščili. Med drugim je bil zelo omejen domači zakol. Le enega prašiča smo lahko zaklali doma, drugo je bilo treba oddati. Tega se seveda nismo držali, kako naj bi sicer preživeli. Pa so prišli po kolinah na kontrolo in oče jim je v dokaz, da smo zaklali samo enega prašiča, pokazal dva prašičja uhlja. Kako smo se ustrašili, ko smo videli, da sta bila oba uhlja leva, si lahko mislite. Pa Italijani, ki se niso spoznali na živino, tega še opazili niso. Tudi take stvari, poleg drugih, veliko pomembnejših, so zagrenile življenje ljudi.«

Z dvajsetimi leti, bilo je to leta štiridesetega in po svetu je že divjala vojna, v katero je bila vpletena tudi Italija, je moral Ivan k vojakom. Služil je predvsem v južni Italiji in na Siciliji. K sreči Italijani Slovencev niso preveč zaupali, tako da jim ni bilo treba na fronto, ampak so služili predvsem pri specialnih delovnih bataljonih v notranjosti. Tako je Ivan doživel razpad fašističnega režima in prišel v angleško ujetništvo v severni Afriki. Tu so se formirale prekomorske brigade jugoslovanskih ubežnikov in ujetnikov. Stanje pa je bilo še dokaj nejasno, saj so med Angleži precej navijali za kraljevsko vojsko, zlasti nekdanji oficirji starojugoslovanske vojske.

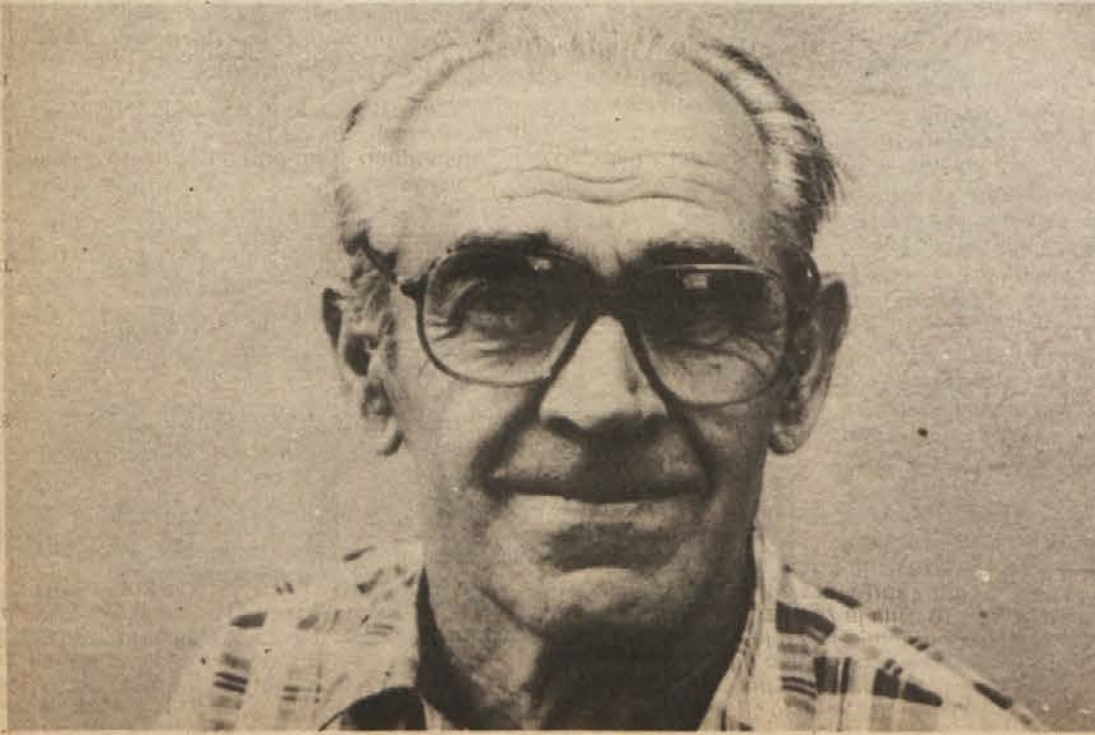
»Večina nas je bila že od prej dokaj dobro informirana in organizirana, tako da je prišlo do razkola in se nas je večji del odločil za partizansko vojsko. Angleži nam sprva niso zaupali, potem ko je prišel na razgovore general Veleit, pa smo dobili vso pomoč. Jaz sem se medtem izuril za letališkega delavca. Letala, ki so poletela na fronto, sem opremljal z orožjem in bombami.«

Tako je dočakal tudi čas, ko so se partizanske prekomorske enote preselile v domovino. Z ladjo so se pripeljali do Dubrovnika, od tam pa so peš marširali do Niša. V Nišu so dobili vlak, s katerim so se pripeljali v osvobojeni Beograd. Čakala pa jih je še huda naloga. Na sremski fronti so se bili srditi boji in vanje je posegla tudi Ivanova enota. Zopet je opremljal z bombami partizanska letala, ki so razbijala sovražne položaje, kajti Nemci so se zagrizeno borili in vsaka ped osvobojenega ozemlja je bila drago plačana s prelito krvjo. Letala, ki jih je takrat opremljal Ivan, so bila ruska, vendar se je tudi nanje hitro navadil. Šele leta šestinštiridesetega je Ivan Bevk lahko slekel vojaško suknjo, potem ko jo je v drugi svetovni vojni nosil le tri mesece manj kot sedem let.

Kmalu potem, ko je slekel vojaško suknjo, je Ivan v Ljubljani spoznal Metličanko Anico Žugelj in skupaj sta se preselila v Belo krajino. Tu ga je polbrat France Bevk sam ali s svojimi pisateljskimi prijatelji večkrat obiskal in Ivan ima nanj veliko prijetnih spominov. Sedaj je Ivan upokojen, vendar mu čas, ko je živel pod italijansko oblastjo, še vedno dela preglavice.

»Šestinšestdeset let jih imam,« pravi, »pa še sedaj ne vem, kako se pravzaprav pišem. Na zasedenem ozemlju so Italijani s svojo matično službo, ki je poitalijančila slovenska imena, napravili strašno zmedo. Tako imam preglavice pri uveljavljanju pokojnine iz predvojnih in vojnih let. V naših dokumentih je slovensko ime, v italijanskih pa italijansko, jaz pa imam probleme z dokazovanjem, da sem to jaz in da je to ena in ista oseba, čeprav so ostali podatki sicer identični. Tako me nelagodje iz moje mladosti še vedno zasleduje.«

TONE JAKŠE

ALEŠ ŠTIMEC iz Kočevja je bil izžreban izmed reševalcev naše predzadnje križanke; za nagrado mu je žreb dodelil knjigo Karla Grabeljške Cerkevni maček. Grabeljšek slovi kot pisatelj partizanske literature, a hkrati tudi kot dober mladinski pisatelj. S knjigo Cerkevni maček je ustvaril zanimive pripovedi o doživljanju predvojnih, vojnih in povojnih časov, gledanih z očmi odrasčajočega otroka. Nagrajencu želimo prijetno branje!

Rešite današnje križanko in pošljite rešitev najkasneje do 15. avgusta na naslov: Uredništvo Dolenjskega lista, Germova 3, 68000 Novo mesto, s pripisom KRIŽANKA 28.

28 NAGRADNA KRIŽANKA

DL	DALJSE CASOVNO ODBOJE	SEKIRA ZA TESANJE	ANDEL POKONCEVALEC	KEM. SIMBOL ZA SELEN	SEST. J. UDIR	RUS. SKLA. DATELJ RIMSKI	PRIP. VEDNIK	ST. SLOV. BOGINJA LEPEOTE	OCE
POSTAVA					ZIDARSKA ZLICA				
ST. GR. MESTO					PREDOST. NIK SAMOSTANA				
KOZO-KRILEC				SARENICA					
KEM. SIMBOL ZA MENDELEVJ				MESTO V CRNI GORI					DL
							VZHOJ	PREKANJEN SLUŽABNIK	STALJENA SNOV
DL	AMPER FILM. NAGRADA	TEKMEC	UT. MERA CIMOSOV AVTO		ELEMENT OKOSTJA	TIBETAN. SKO BOVEDO			
UPRAVNO-TERIT. RIJALNA ENOTA				SAHOVSKA FIGURA	SEVERNA PTICA				
POGANJEK					INDIJSKI KROKODIL	SUMERSKI BOG NEBA			
EKSOTIČNI SADEŽ				PISATELJ TWAINE	VARNOSTNI SVET		PRIP. VED. PESNITVE		
GR. MIT. SONČNA DEŽELA			ZILA DOVOONICA				KARDELJ EDVARD		
ORANJE			GNUS			MESTO V NOTR. DALMACIJI			
						SICILSKI VULKAN			

PRGJŠČE MISLI

Vsak pionir tvega in brez tveganja ni nobenega napredka.

L. MILČINSKI

Noben nazor ne naredi človeka avtomatično boljše.

A. STRES

Po navadi so najbolj razširjena ozka mnenja.

V. S. RUS

Vpliv razpoloženja na bolezen

Vrstijo se študije, ki skušajo odkriti, kako razpoloženje lahko, oziroma ne more vplivati na nastanek in razvoj bolezni — Naravne zakonitosti

Pred desetimi leti je v znani medicinski reviji New England Journal of Medicine izšel članek Anatomija bolezni, ki ga je napisal publicist Norman Cousins. V njem je opisal, kako se je z lastnimi močmi rešil neke svoje nadležne bolezni z veliko smeha in vitaminom C, pri čemer je velik poudarek dajal dobremu razpoloženju. Tudi druge bolezni naj bi bilo mogoče premagati s pozitivnim duševnim odnosom in pozitivnimi mislimi, je sklepal avtor članka.

Odmev na članek je bil ogromen. Cousins je prejel preko 3.000 pism od zdravnikov z vseh koncev sveta, ki so se zanimali za njegov način boja proti boleznim, članek so ponatisnili v mnogih strokovnih in nestrokovnih revijah. Založniki so poskrbeli, da je avtor napisal tudi knjigo, ki je šla odlično v prodajo. Prodor zdravniškega amaterja v medicino je bil popoln, postal je vzornik za številne druge zdravnike in laike, ki so poskušali slediti njegovim dogmanjem tudi v praksi. In ko je zadevo vzela v roke še televizija ter so začele izhajati knjige drugih avtorjev, a o isti temi, je vse kazalo, da stoji medicina pred pomembnim preobratom. Seveda je bilo kljub vsemu nekaj takih, ki so dvomili o učinkovitosti pozitivnega mišljenja na nastanek in razvoj različnih bolezni, tudi tistih zelo resnih, kot je rak.

Lani pa je izšla študija, ki je zasejala dvom o že kar splošno sprejetem pogledu na odvisnost bolezni od razpoloženja.

Študijo je že leta 1982 začela skupina strokovnjakov pod vodstvom dr. Barrieja Cassileta s philadelphijskega univerzitetnega središča za raka, rezultate pa so objavili šele tri leta kasneje. Zasnovali so jo na vprašalniku, ki so ga poslali 204 bolnikom z razvitim rakastim obolenjem in 155 bolnikom, ki so se zdravili za rakom na prsih ali kožnim rakom in so po dosedanjih dognanjih v tisti skupini ljudi, ki lahko ponovno oboli za isto vrsto raka.

Anketirance so povprašali, kako so zadovoljni v službi, pri vsakdanjih opravilih in sploh z življenjem, kako se počutijo glede svojega zdravstvenega stanja, se jim zdi vredno zaupanja in upanja ali se jim zdi brezupno. Pripomniti velja, da so bili anketiranci rakasti bolniki oziroma tisti, ki so jim raka začasno ozdravili. Njihovo duševno razpoloženje naj bi po Cousinsovi teoriji vplivalo na razvoj bolezni oziroma njeno popolno ozdravitev. Psihologi so tako najprej po posebnem točkovanem sistemu ocenili splošno duševno razpoloženje in odnos do bolezni vsakega od anketiranih, potem pa so sliko njihovih razpoloženjskega stanja primerjali z medicinskimi podatki o razvoju bolezni, za katero so trpeli.

V treh letih in pol, kolikor je minilo od začetka študije, je 154 od 204 bolnikov z razvitim rakastim obolenjem umrlo, torej kar dve tretjini. Od 155 bolnikov, ki so jih zdravili za melanomom ali za

rakom na prsih, jih je četrtnina ozdravela. Študija ni odkrila prav nobenih povezav med razpoloženjem bolnikov in stopnjo smrtnosti oziroma izboljšanja zdravstvenega stanja. Bolniki izjemno optimističnega in dobrega razpoloženja se niso »izkazali« nič bolje pri okrevanju oziroma dokončnem podleganju bolezni kot tisti bolniki, ki so bili z razpoloženjem na dnu.

Naša študija kaže, da razvoj bolezni določa le njena lastna zakonitost, ki presega možnosti olajševalnega vplivanja psiholoških činiteljev, zaključuje študijsko poročilo.

Čeprav torej študija pušča nekaj praznega prostora nadaljnjim raziskavam odnosov med boleovanjem in zdravljenjem ter med duševnim razpoloženjem ljudi in bolnikov, pa odločno zavrača vplive razpoloženja na biološke zakonitosti razvoja posamezne bolezni.

V Ameriki so se namreč po izidu Cousinsove knjige in nji podobnih zdravniških priročnikov razpasle »šole« zdravljenja raka s pomočjo notranjega ugleđanja dogajanja v telesu. Učitelji so bolnikom svetovali, naj si čimbolj nazorno predstavljajo,

kako njihove bele krvničke napadajo rakaste celice in jih uničujejo, češ da jim bo to pomagalo pri premagovanju težke bolezni.

Oče teorije o vplivu razpoloženja na dejanski potek bolezni Cousins vztraja pri svoji zamisli in trdi, da njegovo teorijo napačno razlagajo. Opozarja pa tudi na neko drugo študijo, ki poteka prav zdaj. »V dveh primerih smo zabeležili, da se je število imunskih celic dvignilo v razmerah globokega zaupanja in odločnosti,« pravi Cousins.

Zmerni strokovnjaki niso ne na eni in ne na drugi strani. Po njihovem mnenju duševno razpoloženje vpliva na bolezen, vendar pa mehanizmov teh vplivov ne poznamo. Zanesljivo pa je, da duševna razpoloženja nimajo direktnega vpliva in učinka na bolezen. Psihologi pa še opozarjajo, da širjenje misli o tem, da lahko bolniki s pozitivnim razmišljanjem in razpoloženjem sami odredijo potek bolezni, dejansko postavlja bolnike v položaj odgovornih za razvoj bolezni. Ali so potem kar sami krivi, če jih premaga rak? Nalaganje takšne težke odgovornosti na ramena ljudi, ki že tako zaradi svoje bolezni dovolj trpijo, najbrž ni najbolj človeško.

MiM
(Vir: Time)

Kavbojke iz avtomata

Novost v metroju

Na postaji Auber v pariškem metroju se je pojavil prodajni avtomat, na katerem je z velikimi črkami napisano Jean's libre service, kar seveda pomeni, da ima kakšen Janez tam svoj servis, marveč napis opozarja, da je tam mogoče kupiti Levijeve kavbojke. Doslej so prodajni avtomati ponujali cigarete, vžigalice, bonbone, napitke, prezervative in podobno malo kramo, zdaj pa so stopili še na področje konfekcije.

Kavbojke niso za vse kupce primerne le v eni velikosti, kot je steklenica kokakole, zato so načrtovalci novega prodajnega avtomata napravi dodali pas, s katerim si kupec zmeri obseg okoli pasu. Nato potisne v režo svojo kreditno kartico, in ko pritisne na gumb, se v posebni odprtini pojavijo nove Levijeve kavbojke.

Parižani imajo zdaj večkrat priložnost videti potrošnike in ljubitelje »jansa, kako pomerjajo v avtomatu kupljene kavbojke kar na postaji. Če se slučajno pripeti, da kupljene kavbojke kupcu niso prav, jih seveda ne more vrniti napravi, pač pa mu jih ljubezno zamenjajo v bližnjem butiku.

Če se bosta naprava in kupčija obnesli, bodo prodajne avtomate za kavbojke nastavili še drugod po metroju.

Mlade puščave

Človek je kriv za postopno dezertifikacijo

Dezertifikacija je nov strokoven naziv za pustošenje in uničevanje zemeljskega ekološkega sistema zaradi človekovega delovanja. Sam naziv bi lahko prevedli kot opuščavljenje, vendar pa tak naziv skriva nevarnost, da bi proces razumeli kot naravno izginjanje gozda in ostalega rastlinstva ter propadanje plodne zemlje v neplodno in puščavo. V resnici pa gre za škodljivo učinkovanje najrazličnejših človekovih posegov v okolje, od industrijskih tehnoloških procesov do izrabljanja naravnih surovin in metod sodobnega kmetijstva.

Strokovnjaki priporočajo, da bi naziv sprejeli za označitev vsakršnega opuščevanja, torej tudi za primere, ko po velikih posekih namesto tropskega gozda zraste grmičevje ali nastane savana. Šlo naj bi pač za označitev uničenja določenega ekološkega sistema v celoti in nastanek novega, manj vrednega. Proces, ki pripeljejo do izginotja, pa so zelo zapleteni. Dostikrat je celo težko ugotoviti, da gre za posledice človekovega ravnanja. Raziskave so pokazale, da so puščave v dolgi zgodovini našega planeta razmeroma mlade tvorbe, širijo pa se in nastajajo predvsem zaradi ljudi. Človek namreč posega v občutljive stvari, ko izsekje gozd, kemično obdeluje prst, namaka in drugače vpliva na ozračje in tla. Vse vodi v postopno izsuševanje tal in propadanje vegetacije in živalstva.

Ignac Jereb: Umirajoča domačija

»Izveleki se bomo, izvlekli, ni tako slabo, le malodušen postajam, betežen in nadležen sam sebi. Treba bo izpreči! Matevž mora prevzeti vaje v svoje roke, pa bo šlo naprej. Zadnji čas je, da zagospodari. Moral se bo oženiti. Predolgo zavlačuje. Domačija brez naslednikov propade. Zvečer se moram z njim pogovoriti. Ovsem!« je Osojnik zaključil svoje razmišljanje, se vzdignil s klopi in odšel okoli hiše po vsakdanjih opravilih.

Zvečer Matevža ni bilo k večerji. Zadržal se je v dolini, kar ni bila njegova navada.

Niso ga čakali. Povečerjali so in se odpravili spat. Le stari Osojnik je ostal in zamisljeno koračil po izbi iz kota v kot. Skrbel ga je Matevž. Zadnje čase se je spremenil. Skrbelo ga je, ker Matevž zadnje čase pogosteje zahaja v dolino in Grabnarjevo gostilno.

»Iz tega se ne bo nič kaj prida izcimilo,« reče zaskrbljeno Osojnik in odkimava z osivelo glavo ter nadaljuje samogovor: »Pa prav v Grabnarjevo gostilno mora zahajati? Kaj ni bil v tej hiši že dovolj nesrečen? Ha, Grabnar zna človeka oviti okoli prsta. Matevž je dober, mehkega srca. Ne vem, po kom se je vzel. Zato ga lahko ovija. Mene je tudi hotel, ampak jaz sem iz drugačnega testa zgneten. Vedno sem z njim na kratko odpravil. Zato me še danes ne more videti. V kakšno sramoto me je spravil, ta lump, ko sem ga vprašal, če bi hotel odkupiti mojo hlo dovino. Pred polno gostilno trških veljakov mi je zabrusil v obraz, da se o tem z menoj noče

pogovarjati! Naj pride Matevž, z njim da se bo pogovoril. Kakšna sramota. Tako se je obnašal z menoj, kot da nisem gospodar na Osojah.«

Osojnik obstane pred oknom in se zastrmi v gluho temo. Čez čas se zdrzne in nadaljuje s koračenjem po izbi ter zmaje z glavjo: »Samo da nas ne bi to Matevžovo zahajanje v Grabnarjevo gostilno pripeljalo v nesrečo? Ne vem, kaj mu je zavdal, da je kuhan in pečen tam doli? Kaj nam ni ta hiša že dovolj gorja prizadela?«

Osojniku se je zazdelo, da je nekaj zaskrivalo v kamri. Odhitel je pogledat. Nič. Bilo je slišati le počasno, hropeče piskajoče dihanje žene Marjane. Ko je videl, da spi, se je zagledal v njen izpiti, koščeni obraz, ovenele roke, in se vprašal, kje je zdaj tista Marjana, ki jo je pred tolikimi leti zasnubil in pripeljal na Osoje? Bila je visoka, vitka in lepa takrat, zdrava, čvrsta in delavna, kakor ga ni bilo dekleta daleč naokoli. Šel je ponjo prav zaradi njene pridnosti in ker sta se že od otroških let rada videla. Nikoli se ni pokesal, da je vzel za ženo bajtarsko hčer. Bila je tiha in vdana. Samo pogledal jo je in že ga je razumela, ukazovalo je delo... Nista se znala ljubkovati, a tudi nobene slabe besede si nista nikoli rekla. Ne, tega ni bilo med njima.

»Reva, ne bo več dolgo zdržala,« je pomarnjal Osojnik. Odšel je po prstih iz kamre in potihoma zaprl vrata za sabo. Pogledal je na uro. Bila je že pozna. Postajal je čedalje bolj nemiren. Že je nameraval oditi leč, ko se je pred hišo oglašil pasji lajež domačega psa Volkuna. Po laježu je vedel, da prihaja domač človek. Kmalu nato so

zaropotali po kamnitem tlaku v veži okovani čevlji. V izbo je stopil Matevž.

»Dober večer!« je pozdravil. »Kako to, da ste še vedno pokonci, ko je že tako pozno?«

»Tudi jaz te vprašam, kod si hodil, ko je že toliko ura?« se je Osojnik obregnil ob sina.

»Je mar kaj narobe? Se je materi poslabšalo?« je zaskrbelo Matevža.

»Mater bi med tem časom že lahko pokopali, kolikor časa te ni bilo!«

»Oče, ne pretiravajte! Pozno popoldne sem šele odšel od doma!« se je branil Matevž.

»Zato si pa tem dlje potegnil v noč!«

»Vi veste, da na Osojah potrebujemo gospodinjjo. Sem gori pa se ne bo prišla nobena sama ponujati. Treba jo je poiskati in jo sem gori tudi pripeljati.«

»V gostilnah je tudi ne boš našel. Tista, ki jo boš našel v gostilni, prav gotovo ne bo za našo hišo in kaj dosti prida,« je mrko dejal Osojnik.

»Ni vse tako črno, kot vi vidite,« je odvrnil z rahlim posmehom Matevž.

»Tako rožnato pa tudi ne. Pri Grabnarju si se enkrat že opekeli in nesrečno končal. Ti ni bilo dovolj? Pravim ti, izogibaj se Grabnarja in njegove gostilne!«

»Vem, Z Grabnarjem se že od nekdaj gledata kot pes in mačka. Da pa bo Grabnar mene v nesrečo spravil, se ne bojte! Ga tudi jaz dobro poznam. Preveč!«

Osojnik zakorači po izbi iz kota v kot, se ustavi pred Matevžem in nekoliko zviška začne: »Pustiva zdaj te reči! Matevž, ti dobro veš, da moramo na vsak način prodati les, in to čimprej, če se hočemo izvleči iz denarnih težav.

vaša zgodba

GOSPOD KOKOŠ IN GOSPOD SOLATNIK

Sprejemati življenje z nasmehom je dar, ki ni položen vsakomur že v zibelko. Ljudje se radi smejimo, a običajno najrajši drugim, njihovim spodsrljajem in nezgodam. Čemu vse smo se že smejali, česa vse ne odkrijemo na bližnjiku! Pozabljamo pa, da krivičen posmeh boli in da tudi nas same lahko kdo počese z gostim in ostrim glavnikom posmeha. Smo pač le ljudje.

Bilo je pred leti, ko je po štajerskih bregovih ob košnji še bilo moč slišati prešerno pesem. In kadar se je kosilo, se je popoldne posedalo ob štefanu domačega iz brajde pozno v noč. Tako je bilo tudi tistega lepega julijskega popoldneva. Ko je padla zadnja red trave, so se ženske potrudile in pripravile mastno večerjo. Žeja je bila zategadelj toliko bolj nepogasljiva. Vino je teklo in razvezalo jezike. Praznili so se kozarci in razdirale šale.

Kar se Tone, občasni kosec, zidar, čestiar in še kaj, domisli, da zna brati usodo iz dlani. Posegel je po najbližji Jožetovi roki in mu z vso resnostjo začel pripovedovati, kaj vse je njegova roka že počela. Našteval je in našteval, potem pa končal: »Ja, pa tudi kradla je!«

Jože, ki je branje iz dlani vzel povsem zares, je tiho pripomnil: »Samo kokoši!« Osuplost in presenečenje, ki je zavladalo, se je hip nato razpočilo v gromke salve smeha.

Naslednji dan so že vsi govorili o Jožetovih kokoših in kmalu se je pozabilo na njegovo pravo ime, za vse je postal kar gospod Kokoš.

Minila so leta, tiho pesem kos so zamenjale oglušujoče motorne kosilnice, a Jožetu je ime gospod Kokoš ostalo in ga spremljalo na vsakem koraku. Zaman so bili zaboji piva, za katerega je plačeval, da bi splaknili z njega vzdevek. Popivanja so se končala tako, da so fantje rekli. »Res si v redu fant, gospod Kokoš!«

A tudi on je dočakal svojo uro. Jože je po službi skrbno obdeloval svoj ogon njive, ki mu je služil kot vrt. Lepega dne pa mu je padlo v oči, da se grede s solato, špinačo in drugo zelenjavo le preveč naglo redčijo. Sklenil je, da bo prišel stvari do dna in ujel tistega, ki mu tako prija njegova zelenjava.

In res. Ni mu bilo treba dolgo čakati. Z možem postave sta pri kraji zelenjave zalotila — oneta, »stogarja«, ki je nekoč Jožetu pripomogel do vzdeyka gospod Kokoš.

Mož postave je vse lepo popisal, nato pa se je odpeljal. Ni še izginil za bližnjim ovinkom, že je začel Tone vleči iz denarnice pomečkan bankovec, dva, nazadnje pa kar cel šop, in moledoval, naj za božjo voljo Jože molči. »Kaj bodo pa rekli ljudje?«

»Ne, Tone!« je presekala Jože moledovanje. »Če sem jaz gospod Kokoš, boš ti pa gospod Solatnik!«

DRAGI

dežurni poročajo

SI JE KLJUČE SPOSDIL ROM?
— V času med 25. in 28. julijem je nekdo vlomil v žago v Pogancih, last novomeškega GG. Storišče je preplezal žičnato ograjo in nato stopil v nezaklenjene lesene prostore, kjer je zmaknil več ključev in klešč. Dejanja je osumljen Rom, ki si je hotel na žagi že pred dnevi sposoditi nekaj orodja za popravilo svojega avtomobila.

IZTOČIL GORIVO — Neznane je med 23. in 28. julijem iz osebnega avtomobila, ki je last metliškega socialnega skrbstva, iztočil več goriva in ukradel rezervno kolo, tako je lastnik oškodovan za 25.000 din.

ODTRGAL OBEŠANKO IN ODNESEL VR TALNI STROJ — 28. julija je bilo vlomljeno v drvarnico Naceta Praznika na novomeški Cesti herojev. Storišče je odtrgal obešanko in iz drvarnice v kleti odnesel Iskrin vrtni stroj, vreden najmanj 40 tisočakov.

KOLESA ŠE NAPREJ IZGINJAJO

MENIŠKA VAS, TREBNJE — Slavko Šenica iz Meniške vasi je 27. julija pustil svoje športno kolo znamke Senior na domačem dvorišču. Vozilce je preko noči izginilo, s čimer je lastnik oškodovan za najmanj 30 tisočakov. Podobno smolo je imela isto noč Tatjana Gospodarič iz Dola pri Trebnjem. Svoje žensko kolo je kot ponavadi pustila pri stanovanjski hiši na Golievem trgu v Trebnjem. Ko se je hotela naslednje jutro uesti nanj, je ugotovila, da je to storil že nekdo drug.

OB DESET PIŠČANCEV

ŠENTRUPERT — V noči na 2. avgust je neznanec vlomil v kokošnjak Angele Denežič v Šentrupertu. Storišče je iz toplega sna prebudilo 10 piščancev, starih pet tednov, in jih odnesel s seboj. Denežičeva je oškodovana za več tisočakov.

ZARADI VINJENOSTI V DREVO

PODHOSTA — 22-letni Vinko Jenič iz Dobindola se je 2. avgusta ob 2. uri peljal na kolesu z motorjem iz Podturna proti Soteski. Zaradi vinjenosti in prevelike hitrosti ga je v Podhosti pri hiši št 8 v dvojnem ovinku zaneslo čez bankino v drevo. Jeniča so hudo poškodovanega prepeljali na zdravljenje v novomeško bolnišnico. Materialne škode je bilo za 70 tisočakov.

VLOM V TRGOVINO

ŠKOCJAN — V noči na 2. avgust je neznanec vlomil v trgovino kmetijske zadruge v Škocjanu. Iz predala registrske blaginje je storišče odnesel 100 tisočakov, ostalih predmetov pa se začuda ni dotaknil. Za neznanec se stikajo.

KRONIKA NESREČ

ČELNO TRČILA — Zahodnonemška državljanka Aristula Chatzimidov je 2. avgusta ob 4.15 z osebnim avtomobilom s parkirišča ob bencinski črpalki v Drnovem zapeljala na magistralno cesto proti Zagrebu v trenutku, ko je po njej z osebnim avtomobilom pripeljal 46-letni Dragoslav Perić iz okolice Kraljeva. V čelnem trčenju so se hudo poškodovale voznica in sopotnica v Peričevem avtomobilu, vse so odpeljali na zdravljenje v brežiško bolnišnico. Materialne škode je bilo za kar 8 milijonov dinarjev.

NENADOMA ZAPELJAL IZ KOLONA — 2. avgusta ob 1.15 uri je prišlo na magistralni cesti pri Grmovljah do prometne nezgode, ki jo je povzročil še neugotovljeni voznik osebnega avtomobila. Slednji je namreč nenadoma zavil iz kolone vozil, ki je vozila proti Zagrebu, in opazil osebni avto zahodnonemškega državljanca. Povzročitelj nesreče še niso odkrili.

Z MOTORČKOM PREHITEVAL AVTO — 29. julija ob 15. uri se je Robert Trinko peljal na kolesu z motorjem po lokalni cesti iz Mokronoga proti Šentrupertu. Pri Brinju je pričel prehitovati tovorni avtomobil

Rakete nevarnejše od toče

Zavarovalna skupnost povrne škodo zaradi neuspešno izstreljenih raket vsakemu oškodovancu

Ni sicer na voljo podatkov, koliko škode bi povzročila toča, če je ne bi odganjali s streljanjem protitočnih raket, zato pa je precej natančno ocenjena škoda, ki so jo doslej povzročile izstreljene rakete. Sliši se morda čudno, toda bojazen pred raketami po letošnjih izkušnjah ni odveč.

V boju s točo je bilo doslej v Sloveniji izstreljenih že okoli 7 tisoč raket, kar je precej več kot lani, precej večji pa je tudi odstotek neuspešno izstreljenih raket. Letos se vrtili okoli treh odstotkov, kar pomeni, da se je število takih raket povzpelo na preko 200. Bili so primeri, ko je taka raketa padla na hišo, avtomobil ali kako drugače povzročila škodo. In kaj storiti v takih primerih?

Za posledice slabih in neučinkovitih raket je odgovoren predvsem proizvajalec. Nanj se lahko obrneta tako oškodovane kot tisti, ki rakete izstreljuje. Da pa bi ves postopek skrajšali in občanom ne bi bilo potrebno iskati svojih pravic v titograjski tovarni, ki rakete izdeluje, velja v Sloveniji dogovor, da vsem oškodovancem, ne glede na to, ali imajo imetje prostovoljno zavarovano ali ne, povrne škodo Zavarovalna skupnost Triglav, ki potem vračilo izterja od izdelovalca raket. Dosedanje izkušnje so tak dogovor pokazale kot pravičen in edini sprejemljiv.

Tatovi nimajo počitnic

Prazne hiše in stanovanja so poletni tarča tatov

PLEMBERK, HINJE, TEŽKA VODA — Tatovi so se na letošnje dopustne mesece izredno dobro pripravili, o čemer najbolje pričajo domala vsakodnevna obvestila o vlomih in kraajah iz ta čas praznih in zapuščenih hiš ter stanovanj. Storišča so praviloma izredno dobro obveščeni, kdaj in za koliko časa gre kdo na dopust, tako da se lahko delo temeljito posvetijo. Najbolje je to prejšnji teden občutil Peter Može iz Plemberka.

V njegovo hišo v Plemberku pri Stopičah je vlomilec stopil v noči na 30. julij. Najprej je skušal vlomiti skoz ozi priprto sobno okno, ko pa mu to ni uspelo, je razbil dvojno steklo na oknu otroške sobe, a je bila odprtina še zmeraj premajhna. Zategadelj je pograbil kar kramp in z njim razbil vrata shrambe, od tam stopil v delavnico, kjer je iztočil nekaj vina, nato pa pričel iskati denar po hiši. Očitno je moral biti precej razočaran, saj po prvih podatkih ni našel nič kaj posebej vrednega in je hišo zapustil praznih rok.

Precej več sreče pa je imel zategadelj vlomilec, ki je 31. julija med 14. in 17. uro obiskal stanovanjsko hišo Angele Škufca pri Hinjah. Kars silo telesa je vlomil vhodna vrata in

Puška se je sprožila med praznjenjem

Neprevdnost kriva nesreče v Kotu pri Semiču

KOT PRI SEMIČU — Minulo nedeljo, 3. avgusta, je prišlo med lovom na srnjaka do nezgode, ki bi se kmalu tragično končala. 52-letni Anton Tesari in 56-letni Mirko Pečaver, oba iz Kota pri Semiču, sta bila tega dne na skupnem lovu na srnjaka. Po končanem lovu pa se je Pečavarju zaradi neprevdnosti med praznjenjem puška sprožila in krogla je Tesarija zadela v levi del prsnega koša. Na srečo je bil Pečaver dovolj priseben, da je Tesarija takoj prepeljal v novomeško bolnišnico, kjer so poškodovanca obdržali na zdravljenju.

Prikolica zmečkala štiri avtomobile

V hudih prometnih nezgodah pri Selah kar za 26 milijonov škode

SELA PRI KARTELJEVEM — V petek okrog pol šeste ure zjutraj je prišlo na magistralni cesti med Ljubljano in Zagrebom pri Selah do hude prometne nezgode, ki je za dalj časa ohromila promet, povzročila kar za 26 milijonov dinarjev materialne škode, tri osebe pa so bile ranjene.

Zahodnonemški državljani Roland Kapeller je med vožnjo proti Zagrebu pri Selah iz neznanega vzroka zapeljal na levo stran ceste pred tovornjak s prikolico, naložen z 22 tonami deset metrov dolgih železnih cevi, ki ga je vozil Nikšičan Dušan Perović. Slednji trčenja ni mogel preprečiti. Osebni avto je odbilo s ceste, tovornjak s prikolico pa je pričel opletati po cesti. Naložena prikolica je najprej treščila v tovornjak hladilnik, ki ga je nasproti pripeljal Postojčan Friderik Leskovek, in ga prevrnila na bok, kaj zatem pa trčila še v osebni avto zahodnonemškega državljanca Ralfa Pichla. Vozilo je zletelo s ceste, medtem pa je prikolica trčila še v osebni avto 36-letnega Lazarja Boškoviča, zdomca v ZRN. Vlečni drog prikolice je pri tem odtrgal, prikolica se je dvignila in po nasipu zdrsnila s ceste, še prej pa s prednjim delom razbila osebni avto Gerharda Bognerja iz Zahodne Nemčije. Železni drogovci so se razsuli po cesti, skupaj z razbitimi avtomobili pa so za dalj časa ohromili promet na magistralni cesti.

Cujnik tudi letos prvak

V Beogradu je bilo državno atletsko prvenstvo — Cujnik državni prvak v metu kopja, Primc tretji v metu diska

BEOGRAD — Novomeško zastopstvo se iz Beograda, kjer je bilo v soboto in nedeljo 62. državno posamično atletsko prvenstvo, vrača več kot zadovoljno. Darko Cujnik je ponovil uspeh iz pred leta dni in tako že drugič zapored osvojil naslov državnega prvaka v metu kopja, na zmagovalne stopnice pa je stopil tudi mladi Igor Primc, ki je dosegel 3. mesto v metu diska. Tretji atlet novomeške Iskre, mladinec Matjaž Zupančič, je v teku na 110 metrov z ovirami zasedel 5. mesto.

Darko Cujnik je bil v soboto ob odsotnosti državnega rekorderja Krđaliča premočan za vse nasprotnike. Njegovo kopje je poletelo na 74,08 metra, kar je slabe štiri metre več od drugouvrščenega Mustapića iz beogradskega Partizana. Ali mu bo ta met zagotovil tudi mesto v reprezentanci za bližnje evropsko prvenstvo v Stuttgartu, je seveda drugo vprašanje. Kot že rečeno, je dobro nastopal tudi Igor Primc. Resda je osvojil bronasto me-

NK »BEKA KRAJINA« PRAZNUJE

ČRNOMELJ — Nogometni klub Bela krajina iz Črnomlja praznuje letos 60-letnico igranja nogometa v deželi ob Kolpi in 55-letnico ustanovitve nogometnega kluba. Ob tej priložnosti bo klub pripravil na stadionu na Lokvi Črnomlju v soboto, 16. avgusta, proslavo in vrsto tekem. Ob 14.30 se bodo pomerili pionirji A in B NK Bela krajina, uro pozneje veterani ljubljanske Olimpije in domačega kluba, ob 16.45 pa še člani nogometnih klubov »Koper« in »Bela krajina«. Ob 18.30 bo ob spomeniku na stadionu proslava s kulturnim programom in otvoritev balnišča.

Zmagali, a ostali brez zlata

Kopica medalj novomeškim kolesarjem na državnem prvenstvu na dirkališču — V članskem ekipnem finalu zmagala Krka, toda medalj niso podelili

KRANJ — Konec minulega tedna je bil Kranj v znamenju dveh velikih kolesarskih prireditvev: državne prvenstva na dirkališču in tradicionalnih dirk po ulicah Kranja. Obe sta prinesli zastopstvu novomeške Krke izredne uspehe, saj so bili Novomeščani na državnem prvenstvu daleč najuspešnejša ekipa, članska vrsta je postavila tudi nov absoluten rekord države na dirkališču, svojo odlično pripravljenost pa so potrdili še v soboto in nedeljo na cestnih dirkah v Kranju.

Najprej nekaj o državnem prvenstvu. Pričeti je treba s koncem. Medalje v ekipni vožnji za članke na 4.000 metrov namreč niso bile podeljene. Zakaj? Premočno so zmagali Novomeščani v postavi Sandi Papež, Branko Bojanc, Srečko Glivar in Jože Smole in s časom 4:45,47 ne le v finalnem dvoboju krepko ugnali Rog, pač pa postavili tudi nov državni rekord. Toda temu je sledila Rogova pritožba, češ da v postavi Krke ne bi smel voziti Glivar, ki ga je v predtekmovalnih zaradi poškodbe ramena nadomeščal Božič, in da bi moral ta voziti tudi v finalu. Pravila mednarodne kolesarske zveze so jasna in takšne menjave dopuščajo in zagotovo bo takšna tudi kasnejša sodniška odločitev, toda v Kranju je ostalo pri trditvi Zanoščarja, ki se nikakor ni hotel sprijazniti s tako prepričljivim porazom svoje vrste. Še bolj kot ta prepričljivi nastop novomeške članske vrste pa razveseljuje izredna forma Sandija Papeža, ki je bil v Kranju razred zase. Z največjo lahkoto je ugnal vse tekmece, njegovo premoč pa ponazarja podatek, da je v finalnem obračunu za zlato medaljo ugnal Tahmajstra za cel krog(!). Pred bližnjim svetovnim prvenstvom je seveda to izredno spodbudna vest in sedaj je domala že jasno, da bo Papež v Coloradu Springsu prvi mož naše ekipe, nekateri pa napovedujejo celo njegovo uvrstitev med najboljših deset kolesarjev sveta. Sicer pa poglejmo še ostale novomeške nastope na državnem prvenstvu. Branko Bojanc je postal članski državni prvak v vožnji članov na 1.000 metrov, zlato medaljo si je prikolesaril tudi Krevs v zasledovalni vožnji mlajših mladincev na 2.000 metrov, zlato pa je pripadlo tudi ekipi mlajših mladincev v isti disciplini.

Slavje novomeških kolesarjev se je nadaljevalo še v soboto in nedeljo na tradicionalnih mednarodnih dirkah v Kranju. V sobotnem nočnem kriteriju je v konkurenci vseh najboljših jugoslovanskih in tujih kolesarjev pri mlajših mladincih zmagal Zaletež, Judež je bil četrty, pri starejših mladincih je zmagal Kruljac, Šmajdek je bil 4., medtem ko je pri članih tudi letos zmagal Papež, 6. je bil Smole, 8. Robič. Vse zmage so torej odšle v Novo mesto, podobno obetavno pa se je pričela nedeljska dirka. Pri pionirjih A

Dopust podarila učencem

Majda Križe vsakodnevno vadi s skupino mladih atletov iz OŠ Baza 20 — Sistemsko delo rojeva sadove

DOLENJSKE TOPLICE — Čeprav so počitnice, je na šolskem igrišču OŠ Baza 20 v Dolenjskih Toplicah vsak dan nenavadno živahno. Še posebej tam med 18. in 20. uro zvečer. Enajst osnovnošolcev je sklenilo skupaj z mentorico Majdo Križe žrtvovati počitnice in jih nameniti vsakodnevnemu atletskemu treningu.

»Če so tako sklenili učenci sami, potem jih ne smem pustiti na cedilu,« pravi Majda Križe, učiteljica telovadbe na tamkajšnji osnovni šoli, ki se je samo zategadelj odrekla dopustovanju na morju ali kje v planinah. »Prav zaradi takšnih treningov med počitnicami že dve leti nisem šla nikamor na dopust in verjetno še dve leti ne bom. Kajti na šoli imamo izredno obetavno generacijo mladih atletov in neprecenljiva škoda bi bila, če bi jih pustila same.«

Da raste v Dolenjskih Toplicah izredno obetaven atletski rod, je najbolje potrdila letošnja sezona. Mladi fantje in dekleta so na občinskih tekmovanjih, krosih, olimpijadi, pobrali domala vsa prva mesta, izjema so le mlajši pionirji in cicibani, vrhunec pa je bil letošnje republiško prvenstvo osnovnih šol: Topličani so v dekliški konkurenci močno zmagali pri fantih pa bili drugi. Uspeh, ki se ga ob primerno boljših možnostih, ki jih imajo druge šole po Sloveniji, ni nihče nadejal.

»Nekajletno sistemsko delo je moralno obroditi sadove,« pravi Križetova. »Ko je leta 1976 prišel na našo šolo Milan Šimunič — sama sem bila takrat še učenka — se je pričelo resno delo z atletiko. Prav Šimunič me je kasneje navdušil za ta šport in nadaljnje šolanje, saj sem sprva hotela postati frizerka ali trgovka. Danes mi ni žal. Leta 1983 sem se vrnila na šolo kot učiteljica telovadbe, poleg tega vodim atletsko delo na nižji stopnji in vadbo odbojke, na skrbni pa imam še popoldanske treninge. Tako se med šolskim letom redno dogaja, da odhajam od doma ob 6.30, vracam pa se zvečer po 20. uri.«

Majda vse to počenja prostovoljno, povsem prostovoljno so tudi ti počitniški treningi, šola plačuje pač le tisto, kar je v šoli obveznega. »Če otroci hočejo delati, jim tega veselja enostavno ne moremo in ne smemo jemati,« pravi skromno Majda.

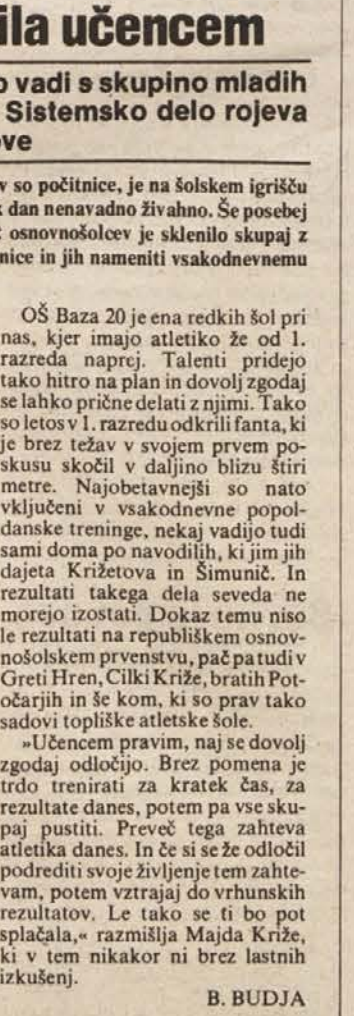
ROKAVEC DRUGI
TREBNJE — Znani trebanjski motociklist Brane Rokavec je minulo soboto nastopil na mednarodnih cestnohitrostnih dirkah v vzhodnonemškem Schleizu. Rokavec je v svoji kategoriji do 80 cm osvojil odlično 2. mesto za Madžarom Johansom.

NAJVEČ ZMAG LIPI
KRŠKA VAS — Kajak kanu klub Lipa iz Krške vasi je pred dnevi pripravil že III. tradicionalni veslaški mnogoboj, ki so se ga udeležili tekmovalci iz sedmih slovenskih in hrvaških klubov. Največ uspeha so imeli gostitelji, ki so pobrali zmage kar v sedmih kategorijah, prepričljivo najboljši pa so bili tudi v skupnem seštevku, saj so zbrali 252,5 točke, sledijo pa: ŠD Razlag Čatež (56 točk), Brodarsko društvo Bistrica (45), Kajak kanu klub Krško (35), Brodarsko društvo Kranj (20), Kanu klub Končar (8,5) in Kajak kanu klub Ljubljana (5 točk).

ELAN V SREDO Z OLIMPIJO
NOVO MESTO — Na novomeškem stadionu bratstva in enotnosti se bosta v sredo, 13. avgusta, ob 17.30 v tekmi za pokal NZS pomerili enajsterici nogometarjev Elana in ljubljanske Integral Olimpije. Zapišimo, da se bodo Novomeščani v nadaljevanju tega tekmovanja pomerili še doma s Toel Slovanom (25. september) in Slavijo (23. november), v gosteh pa bodo igrali z Ilirijo (17. avgust).

pri starejših mladincih zmagal Kruljac, Štangelj pa je bil 5. Največ zanimanja je seveda veljalo članski vrsti, kjer so vsi pričakovali obračun novomeških in Rogovih kolesarjev. In medtem ko so ti pazili eni na druge, je to izkoristil Čubrić in presenetljivo zmagal, medtem ko je bil Smole 4., Robič 6. in Papež 10.

B. BUDJA

Majda Križe: »Če otroci hočejo delati, jim tega veselja ne moreš in ne smeš vzeti.«

PRISPEVKI ZA
SKLAD

NOVO MESTO — V sklad za drage medicinske instrumente pri OO RK so prispevali: 4.000 din Betin tozd Konfekcija, Dobova; Betin tozd Dječja konfekcija Žakanje 6.600 din; Dragica Hiti iz Otovca 3.000 din namesto cvetja na grob prijateljice Marije; Anica Zupančič iz Črnomlja 3.000 din namesto cvetja na grob prijateljice Marije; družina Ele Podbevšek iz Novega mesta 10.000 din namesto venca za Anico Verce. Vsem darovalcem iskrena hvala!

Nekaj dodatnih dejstev

Dopolnila k članku »Novosti kalijo mir na Šumberku«, nedavno objavljenemu v Dolenjskem listu

K članku »Novosti kalijo mir na Šumberku«, ki je izšel v 27. številki Dolenjskega lista, želim dodati nekaj dejstev, za katera menim, da jih je novinar prezrl ali napačno prikazal javnosti.

Že sam naslov in kasneje naziv Šumberčani ne ustreza resnici, ker Šumberčanov ni, Šumberk pa je hrib nad Seli s stoletnimi razvalinami gradu.

S cesto Sela-Šumberk-Orlake-Valična vas je naša krajevna skupnost dobila važno prometno povezavo. Največ zaslug zanjo imajo inženirji iz Vipave, skupnost za ceste občine Trebnje in sami krajanji iz Orlake in Sela-Šumberka, ki so pomagali pri gradnji. Za asfalt je krajevna skupnost prispevala 3 milijone dinarjev, od tega so vaščani prispevali od 100 do 150 tisoč din.

Posebno važen je za našo krajevno skupnost vodovod, ki se gradi. Letošnja pridobitev pa je telefonsko omrežje s 50 priključki. 40 naročnikov je plačalo za razširitev ATC Žužemberk po 30.000 din, vsak naročnik pa je bil dolžan pri gradnji delati 100 ur, izkopati 10 jam za drogove, prispevati 10 drogov in plačati skupaj s stroški priključka in telefona 265.000 din. Naročniki, ki bodo dobili telefon pozneje,

Zbiranje gradiva o Deveti

Odbor skupnosti borcev 9. SNOUB Kočevske poziva k zbiranju gradiva za monografijo o tej enoti

Odbor skupnosti borcev ZDO — 9. SNOUB Kočevske je ocenil, da so borci Zapadnodolenjskega odreda s knjigo Dolenjski puntarji dobili dostojno pričevanje o svoji pravični borbi proti okupatorju, zdaj pa je čas in priložnost za zbiranje gradiva in pisanje knjige o 9. SNOUB brigadi, imenovani Kočevska. V nji so namreč borci zapadnodolenjskega odreda po preureditvi nadaljevali boj do končne zmage.

Odbor je za pisca monografije o Deveti izbral avtorja Dolenjskih puntarjev, ki bo rokopolis za zadnji pregled pripravil v 3 do 4 letih. Odbor bo opravil razgovore z borci te brigade na območjih bivanja in akcij Devete, predvsem na Dolenjskem, Kočevskem, v Gorskem Kotaru in Beli krajini. Vsi, ki imajo kakšno gradivo, fotografije, pisma, dnevnike, zapiske, spričevala,

potrdila ipd. ali vedo za kakšne podatke, so vabljeni k sodelovanju. Odbor meni, da bo treba poleg spominov še živčih borcev in vsega gradiva zbrati tudi spise, ki so jih o NOB pisali učenci in so spravljani med šolskimi nalogami ali v šolskih glasilih. Tudi pisni in slikovni material iz krajevnih in območnih muzejev je zanimiv, zato odbor pričakuje, da bodo borci, organizacija ZB, prosvetni delavci, predvsem mentorji zgodovinskih krožkov in učenci v njih, dobili marsikaj, kar doslej ni bilo objavljeno ali je še neznan. Osebnostne spomine, dokumente, fotografije in drugo bo odbor lastnikom zanesljivo vrnil.

Borci Devete naj svoje prispevke in drugo oddajo poverjeniku brigade na svojem območju, če ga ne poznajo ali ga ni, pa svoji krajevni oziroma občinski borčevski organizaciji z opozorilom, da gre za monografijo Devete. Enako naj store vsi ostali, ki bodo pomagali pri zbiranju gradiva. Gradivo in podatke lahko pošiljajo tudi na naslov: Odbor skupnosti borcev ZDO — 9. SNOUB Kočevska, Ljubljana, Vrtača 11. Avtor bo vsepotrebne stike navedel sam.

Upamo, da bo akcija uspela. Z malo truda lahko postavimo še en pomnik boju za obstanek in prihodnost našega naroda.

Odbor ZDO in
9. SNOUB

pa bodo plačali 30.000 manj. Poleg tega je krajevna skupnost iz samopriskupnega plačila še dodatnih 55.000 din za posameznega naročnika.

Predsednik sveta KS
Sela-Šumberk
A. ZUPANČIČ

PASJI DNEVIZ ZAMUDO — Prve dni avgusta je udarila na plan vsa vročina, ki so jo mnogi pogrešali že v juliju. Te dni je ob bazenih vs ečno kopalcev, ki pa se v vodi ne morejo ohladiti in zaradi gneče naplavati. Vse polno kopalcev je tudi ob izredno topli Kolpi in na Krki, ki kljub 22° Celzija ta hip nudi še najugodnejši beg pred vročino. Posnetek je iz ranih jutranjih ur v Šmarjskih Toplicah, kjer so ležalne deske že ob 9. uri dopoldne povsem zasedene. (Foto: R. Bačar)

Ali res »neokrjnene pravice«?

Po paragrafih je morda res vse v redu, a pravično ni — Odmev na članek v DL

V 30. številki Dolenjskega lista je bil objavljen nekoliko okrajšan sklep ustavnega sodišča Slovenije z naslovom Pravice kmetov neokrjnene. S tem sklepom je sodišče sklenilo, da ne sprejme pobude kmetice Karoline Župan iz Šentjerneja in da ne bo začelo postopka za oceno ustavnosti 1. odstavka 150. člena Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju.

Menim, da določba tega člena res ne bi smela biti sporna, saj konkretno ne izključuje uveljavitev pokojnin iz starostnega zavarovanja kmetov, da bi se ponovno vključili v pokojninsko in invalidsko zavarovanje. Vendar je praksa skupnosti pokojninske in invalidskega zavarovanja (SPIZ), da tolmači to zakonsko določbo tako, da je z

njo onemogočeno reaktiviranje cziroma vključevanje kmečkih starostnih upokojencev v pokojninsko in invalidsko zavarovanje. S tem pa so kmečki starostni upokojenci postavljeni v neenakopraven položaj glede na delavce in druge delovne ljudi, še posebno pa v primerjavi z upokojenci pokojninskega in invalidskega zavarovanja.

Županova je pred vojno služila po raznih krajih kot služkinja, plačevala zavarovanje in si do 1. maja 1941 s trdim delom prislužila preko 17 let zavarovalne dobe. Med vojno in po njej je delala na mali kmetiji in se ni več zaposlila. Ko je skušala uveljaviti pokojnino, je SPIZ zavrnila njeno vlogo, češ da po 15. 5. 1945 ni imela nobene zaposlitve. Ko si je nato hotela pridobiti status zavarovanke-kmetice, pa so ji odrekli to možnost po spornem, že omenjenem 1. odstavku 150. člena.

Tu se začinja trnova pot za uveljavitev s trdim delom pridobljene pravice za vsaj minimalno starostno pokojnino. Čeprav so po ustavi pravice, pridobljene na podlagi dela, neodtujljive, so ji zahtevo za pridobitev statusa zavarovanke-kmetice odrekli na odboru za uveljavljanje pravic, na odboru za varstvo pravic, posebnem sodišču združenega dela pri SPIZ, sodišču združenega dela Slovenije in končno še na ustavnem sodišču SR Slovenije.

Njen mož je upokojenec starostnega zavarovanja kmetov in prejema mesečno 14.326 dinarjev. Žena kot souživalka pa po načelu ena kmetija — ena pokojnina ne prejema ničesar. Če upoštevamo, da je najnižji znesek, ki še upošteva socialno varnost, 41.000 din in da sta oba stara že preko 75 let in sta le omejeno sposobna za pridobivanje dohodka, lahko razumemo njuno stisko in prizadetost.

Vprašujem se, kakšne pravice naj kot souživalka starostne kmečke pokojnine sploh uveljavljuje v SPIZ, če ji je onemogočena uveljavitev starostne pokojnine za preko 17 let delovne dobe? Kmečki upokojenci starostnega zavarovanja kmetov nimajo pravice, da bi se ponovno vključili v zavarovanje in so torej neenakopravni v primerjavi z drugimi delavci oziroma upokojenci, zato menim, da naslov v Dolenjskem listu Pravice kmetov neokrjnene ni ustrezen.

Dosedanji sklepi in odločbe so lepo po paragrafih in je v tem pogledu vse v redu, a nihče ne bo prepričal kmetice, da ji niso napravili velike krivice.

J. KIRM

Še: Ne le napake, tudi nesmisli

Za vsako napako in nesmisel ni krivo usmerjeno izobraževanje

Danes, ko se je povsod razmahnilo upravičeno in neupravičeno kritiziranje, že vsako napako in nesmisel v srednjih šolah pripisujemo usmerjenemu izobraževanju.

Tako tudi novinar I. Z. v Dolenjskem listu (št. 30., 24. 7. 1986) pripisuje normativ o številu učencev v oddelku usmerjenemu izobraževanju, čeprav je vsakemu poučenemu znano, da je tak normativ že star predpis (obstoječi je celo znižan), po katerem se oddelki lahko oblikujejo, če je zanj primerno število učencev in nima neposredne zveze z usmerjenim izobraževanjem. Razen tega se upošteva poprečno število učencev v šoli na oddelku, in ne število učencev v posameznem razredu, izobraževalna skupnost pa v upravičenih primerih (kot so npr. tudi oddelki šole v Črnomlju) priznava oddelke z manjšim številom učencev.

Prav bi bilo, da bi bila kritika ustvarjalna in konstruktivna, sicer je škoda prostora, ki ga zavzame v časopisu, da o nepotrebnem zavajanju ljudi niti ne govorim.

DUŠAN MODIC
Novo mesto

Kako zelo nam manjkaš ti, povsod te iščejo oči, v domovih naših je praznina, v srcih naših bolečina.

ZAHVALA

V 76. letu nas je mnogo prerano zapustila naša dobra, skrbna, zlata mama, stara mama, prababica in sestra

MARIJA ŠKEDELJ

iz Dol. Gradišča

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam kakorkoli pomagali v težkih trenutkih, nam izrekli sožalje in darovali vence in cvetje ter našo mamo v tako velikem številu spremili na zadnji pot. Najlepša hvala kolektivoma Novoteks, Iskra-tozd Upori Šentjernej, duhovnikom za opravljeni obred in cerkvenemu pevskemu zboru. Vsem skupaj še enkrat iskrena hvala.

Žaljuoči: vsi njeni

BREŽICE: STO ŠOLARJEV NA MORJU

BREŽICE — Občinska zveza prijateljev mladine je to poletje omogočila letovanje ob morju stotim šolarjem in 50 predšolskim otrokom. Najmlajše je poslala v okrevališče na Debeli rtič, šolski otroci pa ta čas letujejo v poletniški bazi Ljubljana — Center v Savudriji. Tam jim vsako leto ponudijo gostoljubje, ker Brežičani sami nimajo hiš ob morju. Za vsakega otroka plačajo starši samo po 1.550 dinarjev na dan, s prevozom vred, razliko do ekonomske cene pa poravnajo interesne skupnosti. Šolarji se bodo vrnili s 14-dnevnih počitnic v soboto, 2. avgusta.

Pozorno z imeni gob

Zaradi različnih imen za iste gobe bi bilo dobro navajati latinska imena — Usodne napake

V članku Gobarji na Kočevskem, ki je bil objavljen v Dolenjskem listu št. 31, je nastala neljuba napaka, ki ljudi, posebno pa gobarje, lahko bolj dezinformira kot informira.

V prispevku je omenjena rdečelistna mušnica. Toda take gobe ni. Vse mušnice imajo namreč bele lističe, razen karžlja, ki ima rumene. V resnici gre za rdečkasto mušnico (Amanita rubescens), ki pa je ne gre zamenjati z rdečo mušnico (A. muscaria). Goba ima široke proste bele lističe, ki pod pritiskom rahlo porjodijo. Užitna je le pogojno, to pa pomeni, da je surova nekoliko strupena, kuhana, pečena, ocvrta ali vložena v kis pa je izvrstna.

Ker se je v zadnjem času precej ljudi zastrupilo z gobami in je bilo že nekaj smrtnih primerov, je toliko bolj treba paziti pri javnem pisanju o gobah.

BOŽO RESNIK
Kočevje

Še: Odgovori, ki zamašijo le usta

Črnomaljski delegati čakajo na odgovor na delegatsko vprašanje že 11 let, a ga očitno ne bodo nikoli dobili — Na kratko zamašena usta

Iz prispevka z naslovom »Odgovori, ki zamašijo le usta« v prejšnji številki Dolenjskega lista je moč razbrati, da delegati zborov črnomaljske občinske skupščine niso zadovoljni s tem, da ne dobijo na konkretna delegatska vprašanja tudi točnih in pravočasnih odgovorov. Če sem nekoliko piker, lahko rečem, da so sedanji delegati neučakani, saj od taktar, ko so postavili svoja delegatska vprašanja, še ni preteklo 11 let. Toliko je namreč od taktar, ko je konferenca delegacij Dolenjke, Petrola, Veletektila, Viatorja in Jugotehnike 14. maja 1975 postavila vrsto delegatskih vprašanj, na katera še danes brezuspšno čaka.

Delegat je zanimalo, koliko najemnine so podjetja — najemniki plačala od nacionaliziranih poslovnih prostorov od leta 1958 do konca 1974, koliko tega denarja je bilo v tem času porabljeno za tekoče vzdrževanje in modernizacijo in koliko za gradnjo novih poslovnih prostorov. Predlagali so, naj bo ta denar prikazan ločeno od sredstev, ki so jih za vzdrževanje in modernizacijo vložila posamezna podjetja-najemniki iz svojih virov. Spraševali pa so tudi, v kakšnem razmerju je bila od leta 1958 do 1974 upravna režija dotakratnega stanovanjskega podjetja v doseženem bruto produktu podjetja.

Na seji 26. junija istega leta so bila delegatom s pismenim odgovorom zamašena usta. Odgovorni so povedali, da so podatki, ki jih zahteva konferenca delegacij, tako obsežni, da jih ne morejo posredovati takoj. Pripomnili pa so, da gre v tem primeru za zbiranje mesečnih vplačil trgovskih podjetij, in sicer za 16 let nazaj, ter obljubili, da bodo podatke posredovali, ko jih bodo zbrali.

Za odgovore pristojni organi še vedno zbirajo podatke, takratni delegati in verjetno tudi javnost pa še vedno čakajo na konkretne odgovore. Najbrž pa jih ne bodo nikoli dočakali, ker je

Še: Nadzornik priprtih oči?

Pojasnilo komiteja za urbanizem in varstvo okolja novomeške občine o komunalnem nadzorniku

Na prispevek s tem naslovom želi komite za urbanizem in varstvo okolja občine Novo mesto dati naslednje pojasnilo. Komunalni nadzornik je 22. julija (na dan vstaje slovenskega naroda) dopoldne tudi v Ulici talcev v Novem mestu ugotavljal in si zapisoval, ali so na stavbah izobešene zastave tako, kot to določa odlok naše občine. Tovrstno kontrolo je komite uvedel zaradi tega, ker želi tudi na ta način prispevati komunalni urejenosti in lepšemu zunanemu videzu mesta, k

čemur spada tudi izobešanje zastav. Komite ugotavlja in tudi kontrola je pokazala, da je v mestu kljub sprejetim predpisom, ki bi jih morali izvajati in spoštovati, iz leta v leto popuščala skrb za lepšo zunanjo podobo mesta.

Omenjena dne je komunalni nadzornik ugotovil, da na mnogih zgradbah, tudi javnih, na dan vstaje zastav ni bilo izobešenih, med njimi tudi ne na Ulici talcev 12 v Novem mestu.

Resda nima komunalni nadzornik stoodstotnega dokaza, da na tej stavbi zastave ni bilo (vnaprej bo to lahko dokazoval s fotografijo), vendar nima nikakršnega razloga, da bi stanovalce oz. lastnike te stavbe nalašč šikaniral, posebno še, ker se komite zanesa nanj kot na dobrega in vestnega delavca. Opozorilo, ki ga je hišni svet oz. skupnost stanovalcev sprejela, pa tako ni imelo drugega namena, kot opozoriti stanovalce na njihovo dolžnost. Predlog za kaznovanje ima komite za skrajno sredstvo, če odpovedo vsa dobromamerna opozorila.

Podobno je tudi s skladiščanjem drv. Komunalni nadzornik je na podlagi pisanja B. Budje ponovno pregledal okolico stavbe in preveril, kaj je zapisal v prvotni zapisnik o pregledu. Ponovno je ugotovil, da so bila drva še vedno zložena na zelenici. Glede na zajedljivo pripombo, češ ali naj bi drva hranili na strehi, komite pojasnjuje, da je odlok, po katerem mora vsak lastnik oz. upravljalec skrbeti za urejenost okolja, sprejela občinska skupščina. Ta odlok določa, da je treba drva hraniti v drvarnici ali v kleti, ne pa na odprtih, zunanjih zelenih površinah.

Naj dodamo še to, da je komunalni nadzornik v stavbi v Ulici talcev 12 ugotovil tudi, da ob glavnem vhodu te stavbe ni izobešenega seznama stanovalcev te stavbe in strehi, komite pri hišnem redu niti navodil občinskega štaba za civilno zaščito, kot je to določeno s posebnimi odloki. Pričakujemo, da bo tov. Budja kot eden od stanovalcev te stavbe raje poskrbel za odpravo tih pomanjkljivosti, kot pa da bi ponovno tako zajedljivo reagiral v časopisu. To poudarjamo zato, ker je bilo v juliju letos razposlanih čez 130 podobnih opozoril, vendar ni nihče reagiral na podoben način. Celo več, komite je bil deležen vrste spodbudnih pohval, češ da je že skrajni čas, da je tudi upravni organ začel skrbeti za lepšo podobo našega mesta.

Komite za urbanizem in varstvo okolja občine
Novo mesto

ZAHVALA

V 82. letu starosti nas je zapustila naša draga mama, stara mama in prababica

MARIJA DAROVEC

z Vinjega vrha 20

Zahvaljujemo se dobrim sosedom za pomoč v bolezni, posebno sosedu Pepci, vsem, ki ste ji darovali cvetje, nam izrekli sožalje in jo spremili na njeni zadnji poti. Posebna zahvala dr. Starcu za dolgoletno zdravljenje in osebju internega oddelka Splošne bolnice Novo mesto. Zahvaljujemo se tudi delovnim kolektivom GG, ISKRE in KRKE, pevcem za zapete pesmi ter gospodu župniku za lepo opravljeni obred.

Žaljuoči: hčerka in sinovi z družinami

Dragi ata, že deset let v grobu počivaš, nad zvezdami večno srečo uživaš. Mi pa sami smo ostali, za teboj bomo v srcih svojih žalovali.

V SPOMIN

2. avgusta je minilo 10 žalostnih let, odkar nas je zapustil naš nepozabni mož, oče, stari oče in stric

MILAN GRUBAČ

Rosalnice 82

Najlepše se zahvaljujemo vsem, ki se ga spominjate, mu krasite grob in mu prižigate svečke.

Žaljuoči: vsi njegovi

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

TEDENSKI KOLEDAR

Četrtek, 7. avgusta — Kajetan Petek, 8. avgusta — Miran Sobota, 9. avgusta — Janez Nedelja, 10. avgusta — Lovrenc Ponedeljek, 11. avgusta — Suzana Torek, 12. avgusta — Klara Sreda, 13. avgusta — Lilijana Četrtek, 14. avgusta — Demetrij

LUNINE MENE

13. avgusta ob 3.22 — prvi krajec

KINIO

BREŽICE: 8. in 9. 8. ameriška komedija Dovoljenje za vikend. 10. in 11. 8. ameriška komedija izganjalci

duhov. 12. in 13. 8. italijanski akcijski film Osvajalci džungle.
CRNOMELJ: 7. in 10. 8. hongkonški film Smrtonosni bes. 8. in 10. 8. ameriški film Bolero. 12. 8. italijansko-špansko-mehiški film Manaos — beg iz pekla pragozda. 14. 8. ameriški film Satanova ost.
NOVO MESTO — DOM KULTURE: 7. in 8. 8. (ob 10. uri) italijanski španski film Omar maščevalec. 7. 8. francoski film Prve želje. 10. in 11. 8. ameriška komedija Vse v času službe. 11., 12. in 13. 8. (ob 10. uri) francoska komedija Operacija v banzi. 12. 8. hongkonški film Gospodar zmaj. 13. in 14. 8. ameriška komedija Fant iz kluba Flamingo. 14. in 15. 8. (ob 10. uri) ameriški pustolovski film Tarzanov skrivnostni zaklad.
SEVNICA: 7. 8. glasbeni film Flesh dans. 8. in 9. 8. kriminalni film Satanova ostrina. 10. in 11. 8. akcijski film Pejsaži v meglji. 13. in 14. 8. komedija Ni lahko z moškimi.

mali oglasi

službo dobi

TAKOJ zaposlim KV zidarja z 10-letno prakso in dva sposobna delavca. OD po dogovoru. tel. (064) 21-713 ali naslov: Viktor Zevnik, Ljubljanska c. 36 a, Kranj.

ZAPOSLIM TRI KOVINARJE (KV, PK, NK) za delo na terenu. Zaželeno voziško dovoljenje B kategorije. Lahko tudi pripravnik. Kovinarsko strojno vzdrževanje, Boris Kos, Gubčeva 11, Krško, tel. 72-711, zvečer.

ZAPOSLIM DVE INDUSTRIJSKI ŠIVILJI. OD dober. Tel. 74-981.

MONTERJE CENTRALNE SPREJMEMO. OD dober. Ponudbo z dokazili pošljite na naslov: Ivo Golobič, Adamičeva 11, Grosuplje.

stanovanja

MAMICA Z ENIM OTROKOM išče sobo z možnostjo kuhanja in souporabo kopalnice. Naslov v upravi lista (4910/86).

DEKLE NUJNO IŠČE garsonjero ali sobo s sanitarijami v centru Novega mesta ali Drska, Ločna, Mestne njive, Kandija. Dam predplačilo. Naslov v upravi lista (4911/86).

V NOVEM MESTU najamen garsonjero ali enosobno stanovanje. Naslov v upravi lista (4912/86).

motorna vozila

PRODAM po ugodni ceni P 126, letnik 1977. Tekavec, Šmihel 11, pri Novem mestu.

PRODAM 126 p, letnik 1976 obnovljen, registriran do julija 1987 za 33 SM. Tel. 26-123.

R-4 TL, letnik 1981 prodam za 63 M. Telefon 22-441, int. 601.

PRODAM LADO, obnovljeno, letnik 1976, in moped APN 4. Jože Švalj. Do. Brezovica 5, Sentejtnje.

ZASTAVO 750 lux, letnik 1973, registrirano do julija 1987, dobro ohranjeno, prodam. Cena po dogovoru. tel. 69-325.

PRODAM MZ 250 TS, registriran, dobro ohranjen. Tel. 56-654.

PRODAM FIAT 850, letnik 1971, po delih. Motor, menjalnik odlična. Jože Dornik, Gorjanska c. 12, Kostanjevica.

PRODAM TOMOS 15 SLC. Roman Kaferle, V brezov log 27, Novo mesto.

PRODAM Z 750, letnik 1976. Tel. 23-182 od 16. do 20. ure.

PRODAM Z 750 S, letnik 1978. Bojanec, Zdinja vas 14, Otočec.

PRODAM 126 P, letnik 1977. Cvetan, Dol. Ponikve 1, Trebnje.

PRODAM GOLF diesel, letnik 1983 za 270 SM. Jurek, Nad mlino 22, Novo mesto, tel. 22-305.

TOMOS AVTOMATIK, star 3 mesece, prodam. Bradač, Dol. Polje 7/a, Straža.

PRODAM ZASTAVO 101, letnik 1978. Tel. 24-259.

TOMOS ELEKTRONIC 90, kot nov, ugodno prodam. Alojz Pavlič, Velika Bučna vas 39.

PRODAM Z 750, letnik 1979, registrirano do 6/87, in prednje blatnike za Z 101 GTL. Gotna vas 51/c, Novo mesto.

PRODAM MINI MORIS 1000 in motor za CITROEN CX 2000. Tel. 20-367.

PRODAM R 12 TL. Jablan 5.

PRODAM 126 P, letnik 1982, tel. 23-898.

PRODAM Z 101, letnik 1984, prevoženih 25.000 km, dobro ohranjen. Cena 135 SM. Kostrevc Jože, Ratež 31, tel. 23-222.

PRODAM VW 1300 po zelo ugodni ceni. Lebur, Kettejev drevored 44, Novo mesto.

PRODAM 126 P, letnik 1978, in motor tricikel. Silvo Plantan, Praproče 12, Straža.

UGODNO PRODAM nov TOMOS avtomat izvoznega programa. Lado HOČEVAR, Stara vas 5, 68275 Škocjan.

Z 750 LE, letnik november 1983 prodam. Bartolj, Ločna 41, tel. 23-562.

PRODAM ZASTAVO 750 LC 1979 in APN 4. Alojz Zakrajšek, Dol. Podboršt 5, Trebnje.

PRODAM R 5 TL, letnik 1975. Franc Jerman, Jelše 3, Otočec.

PRODAM Z 101, letnik 1978, in traktor Zetor 5711. Gorenje Kamence 23, Novo mesto.

PRODAM po zelo ugodni ceni opel comodore v voznem stanju. Alojz Bamboč, Šmalčja vas 27, Sentejtnje.

MOTOR 15 SLC, letnik 1981, prodam. Janko Hočevar, Zloganje 32, Škocjan.

UGODNO PRODAM VW 1300, registriran do aprila 1987. Tel. 21-134. PRODAM ZASTAVO 101 L 1978, ohranjeno, 6,5 M. Tel. 85-185 popoldne.

POCENI PRODAM Zaporočca, letnik 1976, registriran do julija 1986, za 5 M. Tel. 85-185.

PRODAM Z 750, letnik 1979. Tel. 21-030. PRODAM Z 101 M, december 1980, garažirano s plinsko napravo. Tel. 22-890.

PRODAM Z 101, letnik 1976. Franc Kuplenik, Vrh pri Pahi 4, Otočec.

PRODAM Z 101 GTL, staro dve leti in pol, ter JUGO 45, star eno leto. Zupančič, Potok 19 pri Straži.

MOSKVIC, letnik 1977, vozen, registriran, prodam. Tel. 25-915, popoldne.

PRODAM ZASTAVO 750 LE, 68000 km, TOMOS 3 MS in TOMOS APN 6. Dol. Vrhpolje 1, tel. 32-061.

PRODAM Z 101 GTL, staro dve leti in pol, 35.000 km. Franc Fink, Gor. Ponikve 34, Trebnje, tel. 44-180.

ZASTAVO 101 mediteran 1981, 56.000 km, ohranjeno, prodam. Tel. 57-338 popoldne. Vladimir Mušič, Dragatuš 3.

POCENI PRODAM PRINCA 1000 in R 4 za dele, skrinjo 310 l, šivalni stroj, pisalni stroj, avtoradiokasetofon, termoakumulacijsko peč. Pot na Gorjance 19, Novo mesto.

FIAT 132, odlično ohranjen, 47.000 km, prodam. Niko Zupančič, Metlika, tel. (068) 58-151 od 20. do 21. ure.

ZASTAVO 101 mediteran, letnik 1980, prodam. Tel. 84-900, vsak dan od 12. do 14. ure in od 19. do 20. ure. Mile Grič, Šmarješke Toplice 184.

PRODAM LADO 1200 karavan, letnik 1981, december. Ogled od petka jutraj dalje. Branko Markovič, Praproče 3, Straža.

RENAULT 4 GTL, star 18 mesecev, in renault 4 GTL, star tri mesece, zelo ugodno prodam. Tel. 25-508 vsak dan od 20. do 21. ure — Halilović.

MOTOR 15 SLC, letnik 1984, prodam. Darko Novak, Srednje Grčevje 10, Otočec.

ZASTAVO 750 L, letnik 1978, obnovljeno, prodam. Retelj, Ul. stare pravde 59, Novo mesto, tel. (068) 20-372 po 15. uri.

PRODAM Z 101 GTL 55, letnik 1984. Janez Povše, Zagrad 14, Škocjan.

kmetijski stroji

POCENI PRODAM izkopalnik krompirja. Jablan 5.

NUJNO PRODAM traktor URSUS C 335. Možno obročno odplačevanje. Ivan Bohte, Vinja vas 38, Novo mesto.

MLATILNICO, manjšo, na dvojno čiščenje, prodam ali zamenjam za mlatilnico, manjšo, na reto in tresala. Peter Cajhen, Pšata 24, Dol pri Ljubljani.

PRODAM dobro ohranjen traktor Ferguson 35 KM. Anton Hudina, Senovo.

PRODAM brane ježarke za TV, nove. Marjan Gnidovec, Sela pri Ajdovcu 3, Dvor.

PRODAM traktorsko frezo in tračno žago. Kalčič, Gotna vas 15, tel. 20-582.

PRODAM samonakladalko pionir 17 in obračalnik 220. Alojz Jeglič, Oreše 1, Šmarješke Toplice.

PRODAM malo rabljen traktor ŠTORE 402 super. Ivan Rozman, Gorenji Globodol 22, Mirna peč.

PRODAM nakladač LEON za vsa dela. Franc Vrhovec, Igenik 3, Velika Loka, 68212.

PRODAM traktor fend, gumi voz-15 col ali 16 col. Golob, Veliki Slatnik 15.

UGODNO PRODAM frezo GOLDONI z dodatnimi priključki. Eno leto stara. Tel. 71-611.

PRODAM tovorni avto TAM 5000 kiper, letnik 1971, AMI 8, letnik 1972, registriran do marca 1987, silokombajn SK 80 SIP, rabljen tri sezone, silokombajn (avstrijski) ALFALVAL, vlečni kombinirani, za siliranje trave, koruze, 2 kosi, bočni, za traktor JMT 539. Anton Golob, Sela 3, Sentejtnje.

TRAKTOR FERGUSON 540, puhalnik, pogon na traktor, električne pasti prodam. Tel. (068) 69-100.

PRODAM traktor super 50 Zetor po ugodni ceni. Rudi Veselič, Beljši vrh 28, 68343 Dragatuš.

PRODAM traktor Štore 404 ali zamenjam ter SIP nakladalno prikolico 19. Zajc, Vel. Poljane, Škocjan.

PRODAM traktor DEUTZ 18 KS s prikolic. Franc Svetlin, Vrhovo 9, Mirna peč, tel. 84-336.

PRODAM traktor Štore 402. Jože Arh, Anke Salmič 1, Leskovec pri Krškem.

UGODNO PRODAM malo rabljen traktor Tomo Vinkovič 523, star eno leto, s plugom in branami. Brane Gorše, Meniška vas 9, Dolenjske Toplice.

PRODAM mlatilnico, odlično ohranjeno (končno čiščenje). Jože Zupančič, Knežja vas 5 pri Trebnjem.

razno

INŠTRUKTORJA ANGLEŠČINE za 3. razred srednje šole iščem. tel. 25-305.

prodam

PRODAM KOZE. Žalec, Sinji vrh pri Vinici.

PRODAM motorno črpalko, škropilnico na bencin in jermenico za IMT 539. Dol. Vrhpolje 1, tel. 32-061.

PRODAM črno-beli televizor gorjenje star tri leta. Milan Perše, Zbure 31.

UGODNO PRODAM otroško posteljico Tel. 24-990 popoldne.

CRNO-BELI TELEVIZOR, rabljen tri leta, prodam. Prodaj tudi teličko simentalno, 200 kg. Gorenja vas 25, 68233 Mirna.

PRODAM staro leseno hišo, primerno za demontažo in izgradnjo vikenda v izmieri 8 x 5 m, možnost razdelitve v dva vikenda. Cena po dogovoru. Alojz Ilenič, Velika Lahinja, Črnomelj.

KOZE, ŠVICARSKE, bele, velike z mlekom in plemenske mladice prodam. Tel. (0601) 81-381.

PRODAM JOGI posteljo. Tel. 24-503.

PRODAM nove gume 16-700. Jože Kuplenk, tel. 21-620 v službi.

PO UGODNI CENI PRODAM mini kuhinjo Gorenje — Element 100 x 60, 2 plin, hladilnik, korito, primerno za vikendaše. Martin Šmid, Dolenjske Toplice 138, tel. 21-040 dopoldne.

PRODAM Hi-fi stolp JVC, nov s carinsko deklaracijo. Informacije na tel. 25-226.

PRODAM zamrzovalno skrinjo (410 l). Gotna vas 51/c.

TOVORNO PRIKOLICO s streho (nosilnost 500 kg) prodam. Kruljac, Vrhovčeva 10, Novo mesto.

PRODAM novo skrinjo Gorenje. Juršič, Velika Cikava 9, tel. 23-794.

MLADO brejo kravo, puhalnik, mlin za koruzo (šrotar), hidrofor (120 l) z motorjem in prežni voz (15 col), prodam. Doberdurg, Groblje 3, Novo mesto, tel. 26-566.

PRODAM staro opeko (stari, novi format) in stare betonske strešnike. Šmihel 12, tel. 22-680.

SADJARSKO-VINOGRADNIŠKE hidravlične stiskalnice (100 in 180 l) s pritiskom navzgor prodam. Tel. (064) 23-870.

SEDEŽNO GARNITURO (2 kotna fotelja, 2 navadna) prodam za 50.000 din. Nad mlino 4, Novo mesto, tel. 21-602.

UGODNO prodam živinski hlev iz brun, 14 x 7 m, ostreže skoraj novo, streha opečna. Šinkovec, Sela 17, Raka.

PRODAM dober hud jabolčni kis. Tel. 23-563.

PRODAM termoakumulacijski peč 3 in 4 KW ter plinski bojler. Tel. (068) 71-619, popoldne.

ŠTEDILNIK GORENJE (2 elektrika, 2 plin), zelo ohranjen, ugodno prodam do nedelje. Blatnik, Askerčeva 8, Krško (Stara vas).

PRODAM kratkodlake rjave jazbečarje, vrhunsko leglo. Tel. (068) 49-089.

PRODAM športno kolo Amater desetko (novo) ter senior petko (rabljen). Tel. 85-344 zvečer.

DVELETNO ŽREBICO prodam. Kralj, Dobrava 30, Škocjan.

PRODAM radiokasetofon z uro; znamke Tensa, Sandi. Tel. 25-038, Cesta brigad 1, Novo mesto.

PRODAM 8 let staro kravo, brejo 4 mesece, vozno, ter peč (drva, elektrika) za kopalnico. Jože Udovč, Hrušica 7, Novo mesto, tel. 85-919.

PRODAM mizo, kot in 4 stole, manjšo preprogo in hladilno skrinjo (210 l)-TH, vse rabljeno. Tel. 25-883, od 15. ure dalje.

PRODAM spalnico — ročno delo ter ostalo stanovanjsko opremo. tel. 79-116.

PRODAM kobilo, pripuščeno, z žrebetom. Franc Kastelic, Jezero 9, Trebnje, tel. 44-661.

PRODAM pletilni stroj Super standard, dvoredni, cena 22 M. Mirjana Zaočević, Gubčeva 11, tel. 72-327.

PRODAM eno dvodelno okno in tri tridelna okna, malo rabljena. tel. 85-769.

PRODAM dve sezoni rabljeno centralno peč TAM 35.000 call. Franc Mrvič, Osojnik 16, Semič.

PRODAM dobro ohranjeno zakonsko posteljo z jogi vložkoma. Tel. 21-939.

PRODAM malo rabljeno zakonsko posteljo z jogijem, kavč in šotor za 4 osebe. Tel. 21-155.

PRODAM nov šivalni stroj Bagat Ruža step Selektorik. Zdravko Simič, Bršljan 18, ali tel. 21-463 od 6. do 14. ure.

PRODAM dva meseca stare rjave in bele lahke nesnice. Cena 700 din. Jurij Stanonik, Log 9, Škofja Loka.

RABLJENA vrata, okna ter strešno opeko Kikinda (2.500 kom), prodam. Jože Črtalič, Padersiščeva 36, Novo mesto, tel. 21-312.

UGODNO PRODAM voz (20-colski), dobro ohranjen, primeren tudi za traktorsko prikolico. Turk, Podhosta 16, Dolenjske Toplice.

preklici

MARIJA ZORAN, Šmarješke Toplice 8, prepovedujem delanje kakršnekoli škode po mojem travniku Orleke. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjala.

posest

RAVNINSKO KMETIJO 10 ha, prodam. Naslov v upravi lista (4913/86).

PRODAM takoj vseljivo kmečko stanovanjsko hišo na hribu pri Hinjah. Trgovina, pošta, avtobusna postaja v neposredni bližini. Informacije: Šporar, Hrib 5, 68362 Hinje.

PRODAM hišo z delavnici in v Krškem za vsako obrt in z velikim vrtom. Ogled vsak dan. Naslov v upravi lista (4908/86).

PRODAM njivo v Zagorici pri Mirni 32 a, primerno tudi za vinograd, ter cirkular in blatnika za ferguson. Žukovec, Gorenja Nemška vas 11, Trebnje.

PRODAM vinograd v Ždinji vasi (7 arov). Naslov v upravi lista (4909/86).

obvestila

HITRO, poceni in z garancijo popravljam vse gospodinjinske stroje. Tel. 25-393.

GOSTILNA ROGELJ, Rdeči kal, vabi na vrtno veselico z bogatim srečelovom v nedeljo, 10. 8. 1986, ob 16. uri. Igra ansambel Slavček.

CENJENE STRANKE OBVEŠČAM, da bo mlin Željko Gričar, Dol. Podboršt pri Trebnjem, od 20. avgusta do 1. septembra zaprt.

kupim

KUPIM karambolirano Z 101, JUGO ali R 4, novejši letnik. Tel. (068) 32-426.

V OKOLICI Novega mesta kupim starejšo kmečko hišo z nekaj zemlje. Tel. (068) 20-570, zvečer.

KUPIM glavno gred z ležaji za traktor Kramer, tip 200, letnik 1962. Tel. 44-025.

čestitke

V tem tednu praznujeta draga starša ata FRANCE PAVČEK iz Podgore 77, rojstni dan in mama ROZKA 70. rojstni dan. Vse najbolje, predvsem zdravja in veselja, jima želijo otroci Zalka Štefka, Ani z družinami in sin Frenko Z. Ano, šest vnukov pa pošilja koš poljubčkov. Čestitki se pridružujeta Blanka in Anita.

POPRAVEK

Pri zahvali ANGELE GRADŠAR iz Dolenjih Ponikev 29 je prišlo v zadnjem stavku zahvale do neljube pomote. Pravilno bi se moralo glasiti: Hvala tudi pevcem za zapete žalostinke in gospodu župniku za lep cerkveni obred. 648/32-86

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše žene in mame

MARIJE KLEMENC

po domače ODAMOVE, iz Črnomlja

se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, govornikom za lepe besede, Enici Škof za organizacijo pogreba in godbi na pihala. Vsem skupaj še enkrat iskrena hvala! Mama, pogrešali te bomo.

Žalujoči: VSI NJENI

ZAHVALA

Nenadoma nas je zapustil naš dragi mož, oče, stari oče in zet

PETER ŠPEHAR

s Tanče gore 1 a

Zahvaljujemo se sorodnikom, sosedom in vsem, ki ste nam izrekli sožalje, nam stali ob strani v teh težkih trenutkih in pokojnika pospremili na zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo rudniku Kanižarica, GG TOK Črnomelj, GD Tanča gora. Hvala govornikom tov. Čiriču in Matkoviču ter g. župniku za opravljene obred. Na koncu naj se še posebej zahvalimo Pepci Horvat in Slavi Mušič za vsestransko pomoč. Vsem še enkrat iskrena hvala! Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

V 66. letu starosti nas je po težki bolezni za vedno zap

ZAHVALA

V komaj 21. letu je ugasnilo življenje v mrzlih valovih Kolpe našemu dragemu sinu, bratu, vnuku in nečaku

MARJANU ŠUKLJETU

iz Dol. Lokvice 13

Prisrčno se zahvaljujemo vsem sosedom in vaščanom, sorodnikom in njegovim prijateljem, ki so nam stali ob strani v najtežjih trenutkih, bratoma Dragovan in postaji LM, ki so nam pomagali iskati njegovo truplo. Posebno se zahvaljujemo DO Beti Metlika, IMV-obrat Suhor, IMV-vzdrževanje Novo mesto, KZ Metlika, GD Lokvica, ZSMS Lokvica, SZDL Lokvica ter govornikom Štefaničevi in Petricu za poslovilne besede. Najlepša hvala gospodu župniku za opravljeni obred. Hvala vsem za darovano cvetje, izrečeno sožalje in spremstvo na zadnji poti ter vsem, ki boste pokojnega ohranili v lepem spominu.

Žalujoci: mama, oče, brat Jože z družino, brat Stanko, stara mama, stric Ivan z družino, tete z družinami ter ostalo sorodstvo

Lokvica, 27. 7. 1986

*Kako se izgublja
vaša življenjska pot,
ulica slepa, gluha,
na koncu nje kamniti plot.*

*Nanj je življenje vklesalo
neizprosno klicaj —
a vi ne morete mimo
in več ne nazaj.*

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mame, tašče, stare mame in sestre

KRISTINE MORAVEC

iz Podklanca 9 pri Vinici

se zahvaljujemo vsem sorodnikom, vaščanom, prijateljem in znancem, ki ste nam v najtežjih trenutkih pomagali, stali ob strani, nam ustno in pisмено izrekli sožalje. Hvala ZZB Vinica, Novoteksu Vinica, avtomehanični delavnici Vinica, Industriji import Ljubljana, Astri Ljubljana za podarjene vence in spremstvo na zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo tov. Danici Moravec za ganljive besede slovesa na domu, vsem sosedom za nesebično pomoč in g. župniku za opravljen obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

ŽALUJOČI: vsi njeni

ZAHVALA

V 59. letu starosti nas je po težki bolezni zapustil naš dragi mož, oče, sin, brat

STANKO ARNUŠ

Dolenjske Toplice 151

Iskreno se zahvaljujemo vsem sosedom, sorodnikom, prijateljem, krajanom in znancem, ki ste nam pomagali v težkih trenutkih, izrekli sožalje, darovali cvetje in ga pospremili na zadnji poti. Hvala zdravstvenim delavcem nevrološkega oddelka bolnice Novo mesto in Doma starejših občanov, kolektivom Mercator KZ Krka Novo mesto, OŠ Vavta vas, OŠ Dolenjske Toplice, Zdravilišče Dolenjske Toplice. Hvala govornikom, pogrebem, pevskemu zboru in godbi za lepo zadnje slovo.

Žalujoci: žena Hilda, sin Branko z družino, mama, sestra, brat in ostali sorodniki

*Tebe, naš ati, z nami več ni,
ni pesmi, ni smeha, ki ljubil si ga.*

ZAHVALA

Mnogo prezgodaj nas je zapustil naš dragi

ZDRAVKO ROŽIČ

sofer iz Črnomlja

Vsem sorodnikom, sosedom in znancem se zahvaljujemo za sočustvovanje in za pomoč v težkih trenutkih. Iskrena hvala hematološkemu oddelku KC Ljubljana in osebju ZD Črnomelj, ki mu je pomagalo v njegovem bojevanju za življenje. Hvala vsem kolektivom in posameznikom za prineseno mu cvetje, pevcem iz Dobljč, godbi na pihala, govornikom Janku Banovcu in Vinku Smrekarju, gospodu župniku za opravljen obred ter vsem ostalim za spremstvo k večnemu počitku. Posebno zahvalo dolgujemo njegovim stanovskim tovarišem za organizacijo zadnje poti in častni pozdrav.

Zahvaljuje se njegova družina

ZAHVALA

V 86. letu starosti nas je za vedno zapustila naša ljuba mama, stara mama in teta

*Trud, trpljenje,
draga mama,
bilo vaše je življenje.*

MARIJA WEISS

Brezovica 40, Šmarješke Toplice

Iskreno se zahvaljujemo sosedom in sorodnikom za pomoč v težkih trenutkih. Zahvaljujemo se tudi dr. Kresetovi za večkratne obiske na domu in lajšanje bolečin ter sestri Uhernikovi, zdravilišču Šmarješke Toplice za podarjeni venec in nesebično pomoč ter gospodu župniku za lepo opravljeni obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: hčerka Mimi z otrokoma, sin Jože z družino ter Tone in ostalo sorodstvo

*Na vrtu rdeča jablana zori
in ob domačiji tvoji
še vedno potok tiho žubori,
le tebe ni, le tebe ni...*

ZAHVALA

Ob boleči izgubi drage mame

MARIJE VOLČJAK

Ratež 41

se najlepše zahvaljujemo vsem, ki so nam kakorkoli pomagali, izrazili sožalje in pokojni prinesli cvetje. Za požrtvovalno pomoč in skrb se najlepše zahvaljujemo zdravstvenemu osebju nevrološkega oddelka novomeške bolnišnice. Hvala tudi DO KRKA-tozd Tehnoservis in osebju infekcijskega oddelka Splošne bolnice Novo mesto za podarjena venca ter g. župnikoma in pevcem za lepo opravljeni obred.

Žalujoci: vsi njeni

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, ata in starega ata

FRANCA ŠKUFCA

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in sosedom, ki ste ga tako številno pospremili na njegovi zadnji poti. Posebna hvala pevcem, govorniku in župniku za opravljeni obred. Hvala za cvetje in izrečeno sožalje.

Žalujoci: žena Pavla, sinovi Franc, Jože, Slavko, Ivan, Silvo in hčerka Beti z družinami

Lazina pri Hinjah, 18. 7. 1986

*Delo in trpljenje —
bilo tvoje je življenje.*

ZAHVALA

V 86. letu starosti nas je zapustila naša draga mama, babica in prababica

TEREZIJA CIMERMAN

iz Dol. Stare vasi 42

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, cvetje in spremstvo na njeni zadnji poti. Zahvaljujemo se tudi Avtu Kočevje, župniku za lepo opravljeni obred in pevcem za globoko doživeto petje.

VSI NJENI

*Kje si zdaj, naša ljuba mama,
kje tvoj ljubi je obraz,
kje je tvoja skrbna roka,
ki skrbela je za nas!*

V SPOMIN

Minilo je žalostno leto, kar nas je zapustila naša draga mama, stara mama, teta in sestra

ROZALIJA BEVC
roj. Sajovec

Bolezen, delo in trpljenje — tvoje je bilo življenje. Hvala vsem, ki se je spominjate, ji prinašate cvetje in svečke na njen prerani grob.

Žalujoci: vsi njeni

ZAHVALA

Ob mnogo prerani izgubi dragega moža

JOŽETA METELKA

iz Mokronoga

se zahvaljujem vsem sorodnikom in znancem, ki so nam v najtežjih trenutkih stali ob strani, in vsem, ki so ga tako številno pospremili na zadnjo pot. Posebno se zahvaljujem gospodu župniku, kolektivu Induplati, pevcem, godbi in gasilcem. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žena Marija

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mame in stare mame

PAVLE ZUPANČIČ

roj. Mišjak
iz Dobindola

se najlepše zahvaljujemo vsem, ki so nam v najtežjih trenutkih stali ob strani, posebno pa vsem dobrim sosedom za pomoč, govorniku za lepe besede in gospodu župniku za lepo opravljen cerkveni obred in poslovilne besede ter vsem sorodnikom. Hvala vsem, ki ste jo tako bogato obdarili s cvetjem.

Žalujoca hčerka Vida z družino

*Minilo je že leto, kakor ugasne dan,
kot da zašlo je sonce,
odšel je*

naš BOŠTJAN

Hvala vsem, ki se ga spominjate.

TOMŠIČEVI

Ivanja vas pri Mirni peči, 6. 8. 1986

PEPCA ŠPORAR

Belo trgovsko haljo Pepca Šporar iz Vavte vasi krasijo odminule sobote pripet beč z napisom »Turistični delavec Dolenjske za leto 1986«. Novica o tem se je v Straži, kjer Pepca slušbuje, hitro razvedela in prodajalna kmetijske zadruge Krka je bilav ponedeljek kar premajhna za vse, ki so ji hoteli stisniti roko. Za majhen kraj je to velik dogodek, še večji pa seveda za Pepco Šporar, ki je le nekaj mesecev pred tem, ko bo za zmeraj slekla trgovsko haljo, dobila priznanje, o katerem, kot sama pravi, še sanjati ni upala.

Prvič letos je Dolenjska turistična zveza iskala in tudi našla končuje tudi delovna doba. »Šest otrok nas je bilo v družini, edina pa sem, ki sem oblekla trgovsko haljo, pa še to po naključju. Do Podhoste, kjer smo prebivali, je prišel glas, da v potrošniški zadrugi v Straži potrebujejo trgovko. Prijavila sem se, opravila v Novem mestu trgovsko šolo in se tako zapisala poklicu. Zanimivo, vseskozi sem že za istim pultom, v isti prodajalni, menjavale so se le firme. Nič čudnega, če me ljudje poznajo.«

Recept Pepce Šporar, kako zmeraj zadovoljiti kupca, je enostaven.

»Dovolj sta prijaznost in lepa beseda. Drugo pa je vprašanje, kako se do teh dveh stvari pride. Prijaznost mi je prirojena, svoje pa je prispevala ševzgoja. Starši so rekli: 'Kar reče šef, je sveto'. In tako je tudi bilo. Trdo smo bili vzgojeni, in kar so nas naučili, to je v nas tudi ostalo. Za dobrega trgovca pa je pomembno tudi, da ima veselje do dela z ljudmi. Sama še danes, po domala šestintridesetih letih za prodajnim pultom, komaj čakam, da pridem v trgovino. Morda zategadelj, ker živim sama, a to navsezadnje niti ni pomembno. Važno je, da delam z veseljem.«

Za Šporarjevo Pepco pravijo, da še nikoli ni imela spora s kupci. Tudi danes, ko cene kar skačejo in ljudje že zategadelj togotni prihajajo v trgovine, ne. »O ja, so težave, še posebej ob podražitvah. Toda če se postaviš v položaj kupca, če se z mislijo preseliš na ono strah pulta, potem dovolj dobro veš, kaj narediti in kako potolažiti stranko.«

Danes ima Šporarjeva Pepca še dva doma: majhno hišo v Vati vasi in poslopje kmetijske zadruge v Straži, abrez slednjega bo ostala že kmalu. Vanj bo stopila le še kot kupec. Bo deležna enake prijaznosti in enako toplih besed, kot jih je sama širokosrčno delila izza tistega pulta dobra tri desetletja in pol?

B. BUDJA

posameznike, ki so za razvoj turizma tako ali drugače nekaj naredili pa četudi je slo zgolj za vsakdanjo prijaznost. In iz Straže je od komaj ustanovljenega turističnega društva prišlo pisanje, v katerem za priznanje predlagajo trgovko Pepco Šporar, pomočnico poslovođe v prodajalni KZ Krka. Dovolj bodi, če namesto utemeljive tega predloga povemo, da veljav tej trgovini nepisano pravilo, da kupci, vsaj domači, najprej vprašajo po Pepci in šele nato po stvari, ki jo žele kupiti. Kot da prijaznost in nasmeh ljudje danes bolj potrebujejo od kruha.

»Za trgovskim pultom sem že od leta 1949«, pravi Šporarjeva, ki se ji z iztekom letošnjega leta

Akademija za tridesetletnico

Ob jubileju Dolenjske turistične zveze bo v soboto ob 19. uri v Domu JLA slavnostna akademija — Jutri dan sladoleda — Kmalu dnevi piva

NOVO MESTO — Pred Domom starejših občanov v Šmihelu je bila v soboto dopoldne slovesnost, s katero so tudi uradno odprli letošnji »Mesec turizma na Dolenjskem«. Tokratna prireditev pa ima še posebej slavnostno obeležje; organizatorica, Dolenjska turistična zveza slavi tridesetletnico delovanja. Temu jubileju bo posvečena sobotna slavnostna akademija v novomeškem Domu JLA, ki se bo pričela ob 19. uri.

Ob tej priložnosti bodo dolenjskim in belokranjskim turističnim ter gostinskih delavcem podelili visoka republiška priznanja, v kulturnem delu akademije pa bodo nastopili pevska zbor Fran Venturini iz Doline pri Trstu in Loški glas iz Zagorja s solistom Ladkom Korošcem ter folklorna skupina iz Črnomlja. Zvrstilo pa se bo še več drugih prireditev, ki so jih organizatorji pripravili v mesecu turizma. Tako bo že jutri, v petek, v novomeškem gostišču Na trgu dan sladoleda. Kot zanimivost izdajmo, da bodo posebej za to priložnost speki velikansko torto in pripravili ogromno kepo sladoleda, zvečer pa bo pred gostiščem glasba s plesom. Na Otočcu bo v soboto ob 20. uri tekmovanje v plesanju polke in valčka, medtem ko bo v nedeljo izredno živahno tudi na Vinici. Pod naslovom »Bratstvo Kolpa«

se bo s koncertom delavske godbe in nastopom mažoret ob 10. uri pričela velika zabavna prireditev, ki se bo nadaljevala z otvoritvijo razstave domače obrti in kulinarike, igrami Kompassa in Dela, zaključila pa zvečer z modno revijo Novoteksa. Beti in Tekstila ter z izborom miss Kolpe. V nedeljo, prav tako ob 10. uri, bodo

pred domom pionirjev v Dolenjskih Toplicah zasadili park.

Omenimo še, da se bodo prihodnji četrtek, 14. avgusta, v novomeškem hotelu Kandija pričeli dnevi piva, po vzoru bavarskih običajev pa bo goste v teh dneh zabavala mestna godba na pihala.

B. BUDJA

MESEC TURIZMA ODPRT — V soboto dopoldne je bila pred Domom starejših občanov v Šmihelu otvoritev letošnjega, že tradicionalnega »Meseca turizma na Dolenjskem«, v okviru katerega se bo v teh dneh zvrstilo kar 25 različnih prireditev. Slavnostni govornik ob otvoritvi je bil Ivo Longar, predsednik IS SO Novo mesto. Ob tej priložnosti so najzaslužnejšim turističnim delavcem podelili vrsto priznanj, nagradili pa so tudi tiste, ki so se izkazali pri urejanju okolja. Najbolj so se pri tem odrezali prav prebivalci Doma starejših občanov. (Foto: B. B.)

Prebili turistični led

V Vinici, gotovo najbolj turističnem belokranjskem kraju, so pripravili igre na Kolpi

VINICA — Slovenski in hrvaški bregovi Kolpe pri Vinici so bili v nedeljo premajhni za vse, ki so si želeli ogledati zabavno, športno in turistično prireditev Igre na Kolpi, ki jo je pripravilo tukajšnje TVD Partizan.

Čeprav je Toni Gašperič, ki je z vodenjem iger zabaval gledalce, opozoril nastopajoče, naj tekmovanje vzamejo bolj za šalo, pa opozorilo očitno ni veljalo pozornim sodnikom, ki so se ravnali povsem nepristransko

in po predpisih. V igrah, ki so bile letos že drugič, so »obdelali« predvsem belokranjske znamenitosti in naš neizprosni vsakdan. Tako so v igri »viniški grb« pomagali ptiču, ki ga je lanska skopa letina prikrajšala za grozdne jagode, ki so jih simbolizirali balončki.

Ko so domači lovci obupali nad lovom na divje svinje, so prosili za pomoč Rimljane, ki naj bi nadlogo pospravili kar s puščicami. Vendar so tako lovci kot Rimljani odšli iz Vinice razočarani, kajti puščica je zadela le eno svinjo. Veliko fantazije, iznajdljivosti, izkušnje je zahtevala igra »usmerjeno izobraževanje«. Humanitarna je bila igra »reševanje divjih rač« , kjer so tekmovalci z domiselno narejenimi jadrnicami na ročni pogon reševali račke iz gnezd ob povodnji. Po pravljici iz Damlja so dekleta hodila h Kolpi in prosila povodnega moža, da bi se v tem letu poročila. Tista, ki je dobila njegovo darilo, se ji je želja uresničila. Najbolje pa so se v letošnjih igrah odrezali tekmovalci s Sel, ki so prejeli tudi prehodni pokal.

Vsekakor gre priznanje tudi Vinčanom, saj so pripravili prijetne igre, ki so že v začetku zbudile izredno zanimanje. To je le dokaz več, da v deželi ob Kolpi manjka tovrstnih poletnih prireditev, ki bi nekoliko razbile enolično ponudbo gasilskih veselje.

M. BEZEK

Vinica bo spet zaživela

Na prireditvi Bratstvo Kolpa 86 bo sodelovalo šest obkolpskih občin

VINICA — Viniško turistično društvo, krajevna skupnost in družbenopolitične organizacije priredijo v nedeljo, 10. avgusta, zanimivo zabavno-turistično prireditev Bratstvo-Kolpa 86. Na njej bodo sodelovali prebivalci obkolpskih občin, Kompass in Delo pa bosta pripravila tudi svoje poletne igre.

Prireditev se bo začela ob 10. uri s koncertom delavske godbe na pihala in mažoret iz Kočevja, pol ure pozneje bo otvoritev razstave domače obrti in kulinarike, ob 11. uri pa odkritje spominske obeležja graditeljem mostu čez Kolpo. Ob tem bo slavnostni govornik Dušan Marinček-Silni, nekdanji komisar in sedanjí predsednik skupščine 1. inženirske brigade 7. korpusa, ki je most gradila. Ob 14. uri se bodo pričele poletne igre Kompassa in Dela, na katerih se bodo pomerili v šaljivih igrah, kjer pa bodo morali pokazati tudi veliko spretnosti. Izlačani in Viničani.

Ob 15.30 bo sklepna prireditev Bratstvo-Kolpa 86, na kateri se bodo v kulturnem programu predstavili prebivalci metliške, črnomaljske, kočevske, vrbovske, dugoreške in ozaljske občine. Ob 19. uri bodo belokranjske tekstilne tovarne na modni reviji prikazale svojo najnovejšo kolekcijo oblačil, ob 21. uri pa bodo izbrali še miss Kolpe.

Kot obljublja organizatorji, bo poskrbljeno za jedačo in pijačo — kupiti bo mogoče tudi domače belokranjske jedi, za srbeče pite bosta poskrbela ansambla Tref z Vrbovskega in Vilija Petriča. Obetajo bogat srečelov, na voljo bodo izdelki domače obrti, s kočijo pa se bo moč popeljati po Vinici in okolici. Prireditev bo ob vsakem vremenu.

A. Ž.

Mlinar je oddal pšenico

Vseeno pa pri Košakovih še meljejo, in to že skoraj tristo let

DRUŽINSKA VAS — Sodobne hiše tik novega mostička v Družinski vasi nihče ne bi imel za mlin, če ne bi na njej visela tabla. Hiša ob potoku tudi nima mlinskega kolesa, pa vendar v njej meljejo. St-ranke prihajajo tja od Jugorja na Belokranjskem do Rake, največ pa jih je seveda iz okolice in celotnega Podgorja. Medtem ko je celotna veriga nekdanjih mlinov na Tečkem potoku propadla, pa pri

Jože Košak

Košakovih ohranjajo tradicijo, kot pravi gospodar Jože:

»Že moj oče, ded in praded sta bila tu mlinarja. Skoro 300 let meljemo Košaki. Jaz sem v tem mlinu zrasel, delal pri očetu, leta 1960 pasva vodno kolo zamenjala turbino. Jaz sem potem moderniziral še druge naprave. Tudi te dni ne meljemo, ker mlinarijo čistimo, obnavljamo in spet posodabljam. Vse do leta 1969 smo imeli lastno turbino tudi za razsvetljavo, potem ne več. Če pa bi bila sila, bi lahko hitro spet napeljal domačo energijo.«

Najbližji mlin je pri Škocjanu in v Dobrniču, zato Košaku ne manjka dela. Kljub temu da je delo mlinarja dandanes močno modernizirano, pa se je ohranila stara navada: plačevanje usluge z odvzemom merice.

»Dosej sem zaračunal 10 din od kilograma zmletega žita ali 15 odst. pripeljane količine žita. Značilno je, da nekateri še vedno raje plačujejo na merice, nekatere stranke pa odštevajo raje denar. Meni je vseeno. Imam še kmetijo, pomaga mi sin. Letos smo na poldrugem hektarju njive pridelali 5 ton pšenice. Na našem koncu je bila zelo slaba letina. Vso pšenico sem oddal zadrugi. Smešno, da mlinar oddaja pšenico, ampak: novi časi — novi običaji!«

R. BAČER

Legendarni nesposobneži

Show metliških »Popolnočnih kočij« na grajskem dvorišču — Igrajo šankarsko agrarni rock — Nekaj besed avantgardnega amaterskega politika

METLIKA — »Ne znamo igrati, ne znamo peti, ne znamo poštevanke, tudi instrumentov si ne znamo uglasti pa tudi vadimo ne. Nismo lepi, nismo pametni, tudi ambiciozni nismo. Smo pa grdi, umazani, nesposobni in nori.«

Vedno se čudimo, da nam nekateri ploskajo. Verjetno živimo v času, ko grdi, nori in umazani nesposobneži uspevajo.«

To je začetek teksta, ki vabi v soboto, 9. avgusta, na metliško grajsko dvorišče, kjer bo v okviru metliškega kulturnega poletja svoj večer pripravil metliški ansambel »Popolnočne kočije«, ki je v tem belokranjskem mestu znan po svojih neobveznih in neuradnih eks-hibicijah po metliških krčmah. Fantje igrajo na kitaro, kontrabas, bendžo, violino, tamburico in orglice, svojo glasbo pa opredeljujejo kot šankarsko-agrarni rock.

Program, ki ga za ta večer pripravlja skupina, je zavil v tančico »krivnosti kakor vedno, kadar gre za »Popolnočne kočije«. Ve se le to, da si bodo obiskovalci ogledali tudi nekaj kratkih filmov, ki so jih pred leti posneli metliški amaterski filmarji, da bo imel uvodni govor Jani Bevk, najhitrejši pesnik severno od Kolpe, in da bo nekaj besed spregovoril avantgardni amaterski politik Janez Vranšičar-Luigi. Seveda je treba povedati, da bo odprta tudi grajska klet, in tisti, ki bodo pred nastopom ansambla spili nekaj kozarcev belokranjskega vina, bodo še hitreje spoznali, zakaj se je tega ansambla prijel zvdevek legendarne Popolnočne kočije.

NA TRŠKI GORI POSLEJ JANEZOVA KLET

NOVO MESTO — V petek, 8. avgusta, ob treh popoldne bo Janez Škrabar iz Novega mesta na Trški gori odprl Janezovo klet, zidnico, v kateri bodo točili trškogorska vina, za prigrizek pa bodo na voljo domače klobase, salame in suho meso. Lokal bo odprt vsak dan (razen ponedeljka) od 12. do 23. ure.

SPET IZKOPAVANJA V AJDOVSKEM GRADCU

VRANJE — V tem mesecu bodo slovenski arheologi nadaljevali z izkopavanji na poznoantični naselbini, znani kot Ajdovski gradec. Pred leti je tu prišel do pomembnih najdb pokojni dr. Peter Petru s sodelavci, med njimi so bili tudi Nemci. Sedanja dela vodi Timotej Knific.

VČASIH TUDI »STRELJAJO« — Del legendarnih »Popolnočnih kočij«, ki bo v soboto izvedel svoj show na metliškem grajskem dvorišču. Ker ne vadijo, se vsi zberejo samo na nastopih in turnejah. Pa ne zmeraj.

TOP LESTVICA DOL. LISTA
DISKOTEKA LOKA
SEST NAJBOLEŠIH

Vroče poletne noči in vroča glasba ob nekoliko bolj sveži Krki, to so značilnosti novomeških glasbenih večerov na Loku, kjer vrtijo med drugim tudi super top lestvico Dolenjskega lista v petek, soboto in nedeljo zvečer. Vsak teden pa izzberejo po enega nagrajenca, ki prejme praktično nagrado, če seveda pošlje svoj predlog za oblikovanje lestvice. Tokrat je bila izzrebana ANGELCA MARINŠEK iz Dolenje vasi 97. Prejela bo kaseto s posnetki naše top lestvice.

Lestvica je ta teden ob nespremenjenem vrhu taka:

1. Slage hammer — P. GABRIEL
2. Why can't this be love — VAN HALEN
3. Atlantis is calling — MODERN TALKING
4. Let me be your No. 1 — DATO SHAKE
5. Midnight Lady — C. NORMAN
6. Touch me — S. FOX
7. Living for the city — SYLVESTER
8. Wanderful world — S. COOKE
9. Kiss — PRINCE & REVOLUTION
10. Addicted to love — R. PALMER

Svoje predloge za oblikovanje lestvice pošljite na naslov: Glasbena zadru-ga, Kettejev drevored 3, 68000 Novo mesto. Za nagrado bo ponovno kaseta s posneto top lestvico; lepe melodije za lepe spomine z Loke!

Obtožena posiljevalca

Razprava bo kmalu, ker je eden še vedno v priporu — Izrek sodbe bo javen, razprava pa tajna

KOČEVJE — Obtožbo zaradi spolnega nasilja (masturbacija, oralni odnos in podobno), in ne za pravi spolni odnos. Kazniva dejanja so bila izvršena na območju občine Kočevje, in sicer v letih 1982, 1983 in 1984. Zaradi tega smo dolžni nekoliko popraviti naše pisanje v enem izmed prejšnjih števil lista, in sicer, da so miličniki odkrili prvo oškodovanko že, ko je bila ozdravljena, se pravi letos, medtem ko smo mi zaradi nesporazuma, do katerega je prišlo zaradi skopih informacij, zapisa..., da so jo miličniki dobili poškodovano. Poškodovana je bila torej že pred leti, miličniki pa so jo odkrili šele letos, ko je bilo v njenem stanovanju storjeno neko drugo kaznivo dejanje. Oškodovanke niso tako dolgo prijavile dejanj zaradi groženj, ki so jim jih izrekli storilci.

Zvedeli smo tudi, da bo razprava pred sodiščem kmalu, ker je eden izmed storilcev v priporu že okoli dva meseca. Razprava pri sodišču v Kočevju bo tajna, razglasitev sodbe pa javna.

JOŽE PRIMC